

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่องนี้ ได้แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ 1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง 2) สภาพการผลิตและปัญหาในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร 3) การได้รับการส่งเสริม และการสนับสนุนในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร 4) การปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง 5) การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคม ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง และการได้รับการส่งเสริมและการสนับสนุนในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร ผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม และ 6) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

การศึกษาเรื่องนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง จำนวน 148 ราย โดยศึกษาลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของเกษตรกร ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.1 สภาพพื้นฐานบางประการทางด้านสังคมของเกษตรกร

ลักษณะพื้นฐานบางประการทางด้านสังคมของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สภาพการเป็นผู้นำในชุมชน การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง และการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งระหว่างบริษัทกับกลุ่มผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง และการเป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกรอื่น ดังแสดงในตารางที่ 7

1.1.1 เพศ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.1 เป็นเพศชาย ส่วนเกษตรกรร้อยละ 41.9 เป็นเพศหญิง สาเหตุที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เนื่องจากเกษตรกรที่เป็นเพศชายมีสถานภาพของความเป็นผู้นำครอบครัว และเป็นแรงงานหลักทางด้านการเกษตร และหน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชที่ต้องใช้เวลาในการดูแลเอาใจใส่ในกระบวนการผลิตเป็นอย่างมาก แรงงานที่เป็นเพศชายจึงเป็นแรงงานหลักที่ใช้ในกระบวนการผลิต

1.1.2 อายุ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 38.5 มีอายุมากกว่า 45 ปี รองลงมา ร้อยละ 32.4 มีอายุอยู่ระหว่าง 36 - 45 ปี ส่วนที่เหลือร้อยละ 29.1 มีอายุไม่เกิน 35 ปี ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีอายุเฉลี่ย 42.27 ปี มีอายุต่ำสุด 23 ปี และมีอายุสูงสุด 70 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.5 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 34.5 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 11.5 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 7.4 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. ร้อยละ 4.7 ไม่ได้ศึกษา ร้อยละ 1.4 จบระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. และร้อยละ 0.7 จบการศึกษามากกว่าระดับปริญญาตรี ทั้งนี้เนื่องจาก เกษตรกรที่จบระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่มีระดับอายุมากและและเป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยเรียนภาคบังคับชั้นประถมศึกษาในขณะนั้น ส่วนเกษตรกรที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นเกษตรกรที่มีตำแหน่งในชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการของหมู่บ้าน

1.1.4 สภาพการเป็นผู้นำในชุมชนของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.7 ไม่ได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำในชุมชน และร้อยละ 24.3 ดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำภายในชุมชน เฉพาะเกษตรกรที่ดำรงตำแหน่งผู้นำภายในชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 22.2 มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน รองลงมาร้อยละ 19.4 เป็นประธานกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 16.7 เป็นคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง ร้อยละ 13.9 เป็นประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง ร้อยละ 11.1 เป็นสมาชิกสภา อบต. ร้อยละ 8.3 เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 5.6 เป็นผู้ใหญ่บ้าน และ ร้อยละ 2.8 เป็นประธานกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งในชุมชน เพราะต้องใช้เวลาในการประกอบกิจกรรมทางการเกษตรตลอดทั้งวัน และมีการศึกษาอยู่ระดับต่ำจึงไม่มีเวลาและ ศักยภาพเพียงพอที่จะรับตำแหน่งผู้นำเพื่อช่วยเหลือชุมชน

1.1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง และการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งระหว่างบริษัทกับกลุ่มผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.0 เป็นสมาชิกกลุ่มและมีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งกับบริษัทผู้รับซื้อผลผลิต ส่วนเกษตรกรที่เหลือ ร้อยละ 4.0 ไม่ได้สังกัดกลุ่มและไม่ได้ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งกับบริษัท เพราะเกษตรกรเลือกขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลางแทนการทำสัญญาซื้อขาย เฉพาะเกษตรกรที่มีการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งกับบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตส่วนใหญ่ พบว่า กลุ่มของเกษตรกรเลือกทำสัญญาซื้อขายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งกับบริษัท ธานียามา สยาม จำกัด ร้อยละ 37.3 ของเกษตรกรที่ทำสัญญาซื้อขายทั้งหมด ได้แก่ กลุ่มโป่งนก กลุ่มหนองขุย กลุ่มด่านมะขามเตี้ย และกลุ่มด่านทะนง ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในอำเภอด่านมะขามเตี้ย รองลงมากลุ่มของเกษตรกรเลือกทำสัญญาซื้อขายบริษัท กรีนการ์ดเนท์ จำกัด ร้อยละ 14.8 ได้แก่ กลุ่มหนองปล้อง กลุ่มของเกษตรกรเลือกทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท ริเวอร์แคว จำกัด ร้อยละ 13.4 ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหน่อไม้ฝรั่งด่านมะขามเตี้ย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหนองกวาง กลุ่มริเวอร์แคว และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอ.ท่ามะกา ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่กระจายอยู่ทั้งในเขตอำเภوتاมะกา และอำเภอด่านมะขามเตี้ย กลุ่มของ

เกษตรกรเลือกทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท เกาดี จำกัด ร้อยละ 12.0 ได้แก่ กลุ่มหนองจอก ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในอำเภอด่านมะขามเตี้ย กลุ่มของเกษตรกรเลือกทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท สวีฟ จำกัด ร้อยละ 9.1 ได้แก่ กลุ่มชะลอทรัพย์ ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในอำเภอด่านมะขามเตี้ย กลุ่มของเกษตรกรเลือกทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท พรภิรม จำกัด ร้อยละ 8.5 ได้แก่ กลุ่มเพชรสมบูรณ์เกษตร และกลุ่มประเทือง ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่กระจายอยู่ทั้งในเขตอำเภอนาทมและอำเภอด่านมะขามเตี้ย กลุ่มของเกษตรกรเลือกทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท สุธรรม จำกัด ร้อยละ 4.2 ได้แก่ กลุ่มคอกคิน และกลุ่มยางม่วง ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่กระจายอยู่ทั้งในเขตอำเภอนาทมและกลุ่มของเกษตรกรเลือกทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท มิสเตอร์ซู จำกัด ร้อยละ 0.7 ได้แก่ กลุ่มยางม่วง 2 ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่กระจายอยู่ทั้งในเขตอำเภอนาทม จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 96.0 เป็นเกษตรกรที่มีการรวมกลุ่มผู้ผลิต และทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับบริษัทผู้ส่งออก โดยการจัดทำข้อตกลงในการประกันราคารับซื้อผลผลิต ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับครัวเรือนของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มด้านเทคนิคการปลูก การตลาดและกระบวนการจัดการในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นรินทร์ สมบูรณ์สาร (2545) ที่ทำการศึกษาเรื่องการส่งเสริมการปลูกหน่อไม้ฝรั่งครบวงจร พบว่ารูปแบบการซื้อขายหน่อไม้ฝรั่งเกษตรกรของไทย ส่วนมากจะรวมตัวจัดตั้งเป็นกลุ่มผู้ผลิตหน่อไม้ฝรั่ง และทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทส่งออกเป็นรายปีและมีการประกันราคา ส่วนสมาชิกที่ไม่ได้รวมเป็นกลุ่มจะขายผลผลิตในลักษณะกระดละกับผู้รวบรวมผลผลิตในพื้นที่ ผู้ประกอบการหน่อไม้ฝรั่งของไทย แบ่งเป็น 6 ระดับ เริ่มจากเกษตรกร พ่อค้าผู้รวบรวมในท้องถิ่น พ่อค้าที่ตลาดขายส่ง บริษัทส่งออก โรงงานแช่แข็ง และผู้ค้าปลีก โดยเฉพาะตลาดส่งออกของประเทศไทย ปัจจุบันตลาดหลักอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น และได้หัน

1.1.6 การเป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกรอื่น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.1 เป็นสมาชิกของสถาบันทางการเกษตรอื่น ส่วนที่เหลือร้อยละ 41.9 ไม่ได้เป็นสมาชิก เฉพาะเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสถาบันทางการเกษตรอื่น พบว่า ร้อยละ 43.9 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าของ ธ.ก.ส. รองลงมาร้อยละ 20.9 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 14.2 เป็นสมาชิกกลุ่มกองทุนหมู่บ้านร้อยละ 2.7 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ส่วนเกษตรกรที่เหลือ ร้อยละ 2.0 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคม

ลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคม	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	86	58.1
หญิง	62	41.9
2. อายุ		
ไม่เกิน 35 ปี	43	29.1
ระหว่าง 36 - 45 ปี	48	32.4
มากกว่า 45 ปี	57	38.5
อายุเฉลี่ย 42.27 ปี ต่ำสุด 23 ปี สูงสุด 70 ปี		
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	7	4.7
ประถมศึกษาปีที่ 4	60	40.5
ประถมศึกษาปีที่ 6	51	34.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	17	11.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	11	7.4
อนุปริญญา / ปวส. / ปวท.	2	1.4
ปริญญาตรี	1	0.7
4. สภาพความเป็นผู้นำของเกษตรกร		
ไม่ได้เป็นผู้นำ	112	75.7
เป็นผู้นำ	36	24.3
ผู้ใหญ่บ้าน	2	5.6
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3	8.3
คณะกรรมการหมู่บ้าน	8	22.2
ประธานกลุ่มผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง	5	13.9
คณะกรรมการกลุ่มผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง	6	16.7
สมาชิกสภา อบต.	4	11.1
ประธานกองทุนหมู่บ้าน	7	19.4
ประธาน อสม.	1	2.8

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคม (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคม	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
5. การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง และการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งระหว่างบริษัทกับกลุ่มผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง		
ไม่ได้ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งกับบริษัท (ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลาง)	6	4.0
ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งกับบริษัท	142	96.0
ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท ธาณิยามา สยาม จำกัด	53	37.3
ทำสัญญาซื้อขายบริษัท กรีนการ์เดนส์ จำกัด	21	14.8
ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท ริเวอร์แคว จำกัด	19	13.4
ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท เกาตี จำกัด	17	12.0
ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท สวีฟ จำกัด	13	9.1
ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท พรไพรม จำกัด	12	8.5
ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท สุธรรม จำกัด	6	4.2
ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัท มิสเตอร์สุ จำกัด	1	0.7
6. การเป็นสมาชิกของสถาบันทางด้านการเกษตร นอกจากกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง		
ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเกษตรอื่น	62	41.9
เป็นสมาชิกสถาบันการเกษตรอื่น ¹ (n = 86)	86	58.1
สมาชิกกลุ่มลูกค้าธนาคาร ธ.ก.ส.	65	43.9
สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	4	2.7
สมาชิกกลุ่มลูกค้าสหกรณ์การเกษตร	31	20.9
สมาชิกกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	21	14.2
สมาชิกกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิต	3	2.0

¹ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

1.2 ลักษณะพื้นฐานบางประการทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

ลักษณะพื้นฐานบางประการทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร ได้แก่ อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนสมาชิกภายในครัวเรือน จำนวนแรงงานภาคเกษตรเต็มเวลา การใช้ประโยชน์จากที่ดินในการผลิตพืชอย่างอื่น สิทธิในการครอบครองที่ดิน เครื่องจักรกลที่ใช้ในกิจกรรมการเกษตรภาระหนี้สิน รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง รายได้รวมจากภาคเกษตรจากผลผลิตอย่างอื่นที่เป็นเงินสดในรอบปี รายได้รวมนอกภาคเกษตรของครัวเรือนที่เป็นเงินสดในรอบปี รายได้รวมของครัวเรือนตลอดทั้งปี รายจ่ายในภาคการเกษตร รายจ่ายนอกภาคการเกษตร รายจ่ายรวมทั้งหมดของครัวเรือน และแนวโน้มในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งในอนาคตของเกษตรกร ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 8

1.2.1 อาชีพหลัก พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 98.6 มีอาชีพหลักคือทำการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 0.7 มีอาชีพหลักคือข้าราชการ และที่เหลือ ร้อยละ 0.7 มีอาชีพหลักคือค้าขาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ใหญ่มีรายได้หลักของครัวเรือนมาจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร มากกว่าการประกอบอาชีพอื่น

1.2.2 อาชีพรอง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.6 ไม่มีอาชีพรอง ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 22.4 มีอาชีพรอง ส่วนเกษตรกรที่มีอาชีพรอง ส่วนใหญ่ร้อยละ 57.6 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมา ร้อยละ 18.2 ดำรงตำแหน่งผู้นำภายในชุมชน ร้อยละ 15.2 มีอาชีพทำธุรกิจรับจ้างทางการเกษตร ร้อยละ 6.0 เป็นเกษตรกร และเกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 3.0 มีอาชีพค้าขาย

1.2.3 จำนวนสมาชิกภายในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.6 มีสมาชิกภายในครัวเรือนอยู่ระหว่าง 4 - 5 คน รองลงมา ร้อยละ 29.8 มีสมาชิกภายในครัวเรือนไม่เกิน 3 คน ส่วนที่เหลือร้อยละ 21.6 มีสมาชิกภายในครัวเรือนมากกว่า 5 คน ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีสมาชิกภายในครัวเรือนเฉลี่ย 4.38 คน โดยมีสมาชิกภายในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน และมีสมาชิกภายในครัวเรือน สูงสุด 11 คน

1.2.4 จำนวนแรงงานภาคเกษตรเต็มเวลาภายในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.5 มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 34.5 มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือนมากกว่า 2 คน ทั้งนี้ เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 2.65 คน โดยมีจำนวนแรงงานภาคเกษตรต่ำสุด 1 คน และมีจำนวนแรงงานภาคเกษตรสูงสุด 8 คน

1.2.5 การใช้ประโยชน์จากที่ดินในการผลิตพืชอย่างอื่น นอกเหนือจากการเพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่ง จากการศึกษาทั้งหมด 3 ประเด็น พบว่า

1.2.5.1 การใช้ประโยชน์จากที่ดินในการทำนา พบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรร้อยละ 94.6 ไม่มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินในการทำนา เนื่องจากพื้นที่ที่ศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ไรมากกว่าเป็นพื้นที่นา ซึ่งไม่เหมาะสมกับการทำนาข้าว แต่มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 5.4 เท่านั้นที่มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินในการทำนา เพราะเกษตรกรมีที่ดินที่เป็นพื้นที่นา และอยู่ติดกับคลองชลประทาน จึงสามารถทำนาข้าวได้ ทั้งนี้เฉพาะเกษตรกรที่ใช้ประโยชน์จากที่ดินในการทำนาส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.0 มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินในการทำนามากกว่า 6 ไร่ รองลงมาร้อยละ 37.5 มีการใช้ประโยชน์ อยู่ระหว่าง 4 - 6 ไร่ เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 12.5 มีการใช้ประโยชน์ไม่เกิน 3 ไร่ โดยเฉพาะเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินในการทำนาเฉลี่ย 7.44 ไร่ โดยใช้ประโยชน์จากที่ดินต่ำสุด 1 ไร่ และใช้ประโยชน์จากที่ดินสูงสุด 18 ไร่

1.2.5.2 การใช้ประโยชน์จากที่ดินในการเพาะปลูกพืชไร่ชนิดอื่น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 50.7 ไม่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเพาะปลูกพืชไร่ชนิดอื่น เนื่องจากเกษตรกรต้องใช้แรงงานภายในครอบครัวส่วนใหญ่อยู่กับการเพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่ง และไม่มีการจ้างแรงงานช่วยเหลือในการทำเกษตร จึงไม่เวลาที่จะดูแลพืชชนิดอื่นได้ ส่วนเกษตรกรที่เหลือร้อยละ 49.3 มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินในการเพาะปลูกพืชไร่ชนิดอื่น เนื่องจากเกษตรกรมีแรงงานเพียงพอ และมีพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชไร่ รวมถึงเกษตรกรมีต้นทุนที่ใช้ในการเพาะปลูกเพียงพอ ทั้งนี้เฉพาะเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ใช้ประโยชน์จากที่ดินในการเพาะปลูกพืชไร่ชนิดอื่น ร้อยละ 43.8 มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่เกิน 10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 34.3 มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินอยู่ระหว่าง 11 - 30 ไร่ ส่วนที่เหลือร้อยละ 21.9 มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินมากกว่า 30 ไร่ โดยเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินในการเพาะปลูกพืชไร่ชนิดอื่น เฉลี่ย 37.34 ไร่ โดยใช้ประโยชน์จากที่ดินต่ำสุด 1 ไร่ และใช้ประโยชน์จากที่ดินสูงสุด 400 ไร่

1.2.5.3 การใช้ประโยชน์จากที่ดินในการเพาะปลูกไม้ผล และพืชสวนชนิดอื่น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 87.8 ไม่มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินในการปลูกไม้ผล และพืชสวนชนิดอื่น เนื่องจากสภาพพื้นที่ของที่ดินของเกษตรกรไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกไม้ผล หรือพืชสวนชนิดอื่น ส่วนเกษตรกรที่เหลือร้อยละ 12.2 มีการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ซึ่งเป็นเกษตรกรที่มีที่ดินอยู่ในเขตชลประทาน ทำให้สามารถทำการเพาะปลูกได้ ทั้งนี้เฉพาะเกษตรกรที่มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินในการเพาะปลูกไม้ผล หรือพืชสวนชนิดอื่นส่วนใหญ่ร้อยละ 44.8 มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินในการเพาะปลูกมากกว่า 5 ไร่ รองลงมาร้อยละ 33.4 มีการใช้ประโยชน์อยู่ระหว่าง 3 - 5 ไร่ ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 22.2 มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่เกิน 2 ไร่ โดยเกษตรกรมี

การใช้ประโยชน์จากที่ดินเฉลี่ย 10.69 ไร่ โดยใช้ประโยชน์จากที่ดินต่ำสุด 1 ไร่ และใช้ประโยชน์จากที่ดินสูงสุด 70 ไร่

1.2.6 สิทธิในการครอบครองที่ดิน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 65.6 มีสิทธิในการครอบครองที่ดินเป็นของตนเอง รองลงมาร้อยละ 18.6 เกษตรกรเช่าพื้นที่ในการเกษตรทั้งหมด ส่วนที่เหลือร้อยละ 16.2 มีสิทธิในการครอบครองที่ดินเป็นของตนเอง และเช่าพื้นที่เพิ่มบางส่วน

1.2.7 เครื่องจักรกลที่ใช้ในกิจกรรมการเกษตรของครัวเรือน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 89.9 มีเครื่องพ่นยา รองลงมาร้อยละ 86.5 มีเครื่องสูบน้ำ ร้อยละ 17.6 มีรถไถเดินตาม ร้อยละ 14.9 มีเครื่องตัดหญ้า ร้อยละ 9.5 มีรถไถขนาดใหญ่ร้อยละ 2.1 มีรถไถปั้นดิน ส่วนที่เหลือร้อยละ 2.1 มีเครื่องบดคันพืช

1.2.8 ภาระหนี้สินของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งส่วนใหญ่ร้อยละ 72.3 มีภาระหนี้สิน ส่วนที่เหลือร้อยละ 27.7 ไม่มีภาระหนี้สิน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ยังมีภาระหนี้สินภายในครัวเรือน เพราะได้กู้ยืมเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการประกอบอาชีพทางการเกษตร และส่งบุตรหลานเรียนหนังสือ ใช้จ่ายในครอบครัว

1.2.9 รายได้ที่เป็นเงินสดจากการจำหน่ายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 38.5 มีรายได้ที่เป็นเงินสดอยู่ระหว่าง 100,001 - 150,000 บาท รองลงมาร้อยละ 33.8 มีรายได้ที่เป็นเงินสดจากการจำหน่ายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง มากกว่า 200,000 บาท ส่วนที่เหลือร้อยละ 27.7 มีรายได้ที่เป็นเงินสดไม่เกิน 100,000 บาท ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีรายได้ที่เป็นเงินสดจากการจำหน่ายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งมีรายได้โดยเฉลี่ย 190,689.90 บาท โดยมีรายได้ที่เป็นเงินสดต่ำสุด 10,000.00 บาท และมีรายได้ที่เป็นเงินสดสูงสุด 1,260,000.00 บาท

1.2.10 รายได้ที่เป็นเงินสดในภาคเกษตร ที่ไม่ใช่รายได้ที่เป็นเงินสดจากการจำหน่ายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 51.4 มีรายได้ ที่เป็นเงินสดในภาคเกษตร ที่ไม่ใช่รายได้ที่เป็นเงินสดจากการจำหน่ายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง ส่วนที่เหลือร้อยละ 48.6 ไม่มีรายได้ เฉพาะเกษตรกรที่มีรายได้ส่วนใหญ่ร้อยละ 46.1 มีรายได้ไม่เกิน 50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 30.2 มีรายได้อยู่ระหว่าง 50,001 - 200,000 บาท ส่วนที่เหลือร้อยละ 23.7 มีรายได้มากกว่า 200,000 บาท ทั้งนี้เฉพาะเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีรายได้ที่เป็นเงินสดในภาคเกษตร ที่ไม่ใช่รายได้ที่เป็นเงินสดจากการจำหน่ายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งโดยเฉลี่ย 214,360.30 บาท โดยมีรายได้ต่ำสุด 1,000.00 บาท และมีรายได้สูงสุด 2,563,000.00 บาท

1.2.11 รายได้ที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.3 ไม่มีรายได้รายได้ที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตร ส่วนที่เหลือร้อยละ 29.7 มีรายได้ เฉพาะเกษตรกรที่มีรายได้ที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตร ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.7 มีรายได้ไม่เกิน 25,000 บาท รองลงมา

ร้อยละ 31.8 มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท ส่วนที่เหลือร้อยละ 29.5 มีรายได้อยู่ระหว่าง 25,001 - 100,000 บาท ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีรายได้ที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตรโดยเฉลี่ย 97,969.55 บาท โดยมีรายได้ต่ำสุด 600.00 บาท และมีรายได้สูงสุด 700,000.00 บาท

1.2.12 รายได้รวมทั้งหมด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 31.8 มีรายได้รวมทั้งหมดไม่เกิน 150,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 27.0 และ 27.0 มีรายได้รวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 150,001 - 250,000 บาท และมากกว่า 350,000 บาท ตามลำดับ ส่วนที่เหลือร้อยละ 14.2 มีรายได้รวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 250,001 - 350,000 บาท ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีรายได้ที่เป็นเงินสครวมทั้งหมดโดยเฉลี่ย 332,392.90 บาท โดยมีรายได้ที่เป็นเงินสครวมทั้งหมดต่ำสุด 32,000.00 บาท และมีรายได้ที่เป็นเงินสครวมทั้งหมดสูงสุด 3,823,000.00 บาท

1.2.13 รายจ่ายในภาคการเกษตร (เงินลงทุนในภาคการเกษตรทั้งหมด) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 36.5 มีรายจ่ายในภาคการเกษตรอยู่ระหว่าง 35,001 - 70,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 25.7 มีรายจ่ายในภาคการเกษตรไม่เกิน 35,000 บาท ร้อยละ 22.3 มีรายจ่ายในภาคการเกษตรมากกว่า 105,000 บาท เกษตรกรส่วนที่เหลือ ร้อยละ 15.5 มีรายจ่ายในภาคการเกษตรอยู่ระหว่าง 70,001 - 105,000 บาท ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีรายจ่ายในภาคการเกษตร (เงินลงทุนในภาคการเกษตรทั้งหมด) มีรายจ่ายในภาคการเกษตรเฉลี่ย 113,736.50 บาท โดยมีรายจ่ายในภาคการเกษตรต่ำสุด 6,650.00 บาท และมีรายจ่ายในภาคการเกษตร สูงสุด 2,811,000.00 บาท

1.2.14 รายจ่ายนอกภาคการเกษตร (ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 35.8 มีรายจ่ายอยู่ระหว่าง 40,001 - 80,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 25.1 มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรอยู่ระหว่าง 80,001 - 120,000 บาท ร้อยละ 20.9 มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรไม่เกิน 40,000 บาท เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 18.2 9 มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรมากกว่า 120,000 บาท ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตร โดยเฉลี่ย 94,918.36 บาท โดยมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่ำสุด 14,400.00 บาท และมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรสูงสุด 365,000.00 บาท

1.2.15 รายจ่ายรวมทั้งหมดของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 34.5 มีรายจ่ายรวมทั้งหมดมากกว่า 190,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 27.7 มีรายจ่ายรวมทั้งหมดไม่เกิน 90,000 บาท ร้อยละ 27.0 มีรายจ่ายรวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 90,001 - 140,000 บาท ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 10.8 มีรายจ่ายรวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 140,001-190,000 บาท ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีรายจ่ายรวมทั้งหมด (รายจ่ายในภาคการเกษตร + รายจ่ายนอกภาคการเกษตร) โดยเฉลี่ย 209,769.50 บาท โดยมีรายจ่ายรวมทั้งหมดต่ำสุด 38,250.00 บาท และมีรายจ่ายรวมทั้งหมด สูงสุด 2,993,500.00 บาท

1.2.16 แนวโน้มในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งในอนาคตของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งในพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 61.5 มีแนวโน้มดำเนินการผลิตต่อไปในพื้นที่เท่าเดิม รองลงมาร้อยละ 29.7 มีแนวโน้มดำเนินการผลิตต่อไปโดยขยายพื้นที่เพิ่ม ร้อยละ 6.8 มีแนวโน้มดำเนินการผลิตต่อไปแต่ลดพื้นที่ผลิต ส่วนที่เหลือร้อยละ 2.0 มีแนวโน้มหยุดดำเนินการผลิตเนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหาภัยธรรมชาติ น้ำท่วมและฝนทิ้งช่วงเกษตรกรจึงตัดสินใจหยุดทำการผลิต

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ

ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
1. อาชีพหลัก		
เกษตรกร	146	98.6
ข้าราชการ	1	0.7
ค้าขาย	1	0.7
2. อาชีพรอง		
ไม่มีอาชีพรอง	115	77.6
มีอาชีพรอง (n = 33)	33	22.4
รับจ้างทั่วไป	19	57.6
ธุรกิจรถรับจ้างทางการเกษตร	5	15.2
ผู้นำชุมชน	6	18.2
เกษตรกร	2	6.0
ค้าขาย	1	3.0
3. จำนวนสมาชิกภายในครัวเรือน		
ไม่เกิน 3 คน	44	29.8
ระหว่าง 4 - 5 คน	72	48.6
มากกว่า 5 คน	32	21.6
เฉลี่ย 4.38 คน ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 11 คน		
4. จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน		
ไม่เกิน 2 คน	97	65.5
มากกว่า 2 คน	51	34.5
เฉลี่ย 2.65 คน ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 8 คน		

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
5. การใช้ประโยชน์จากที่ดินในการผลิตพืชอย่างอื่น นอกเหนือจากการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง		
5.1 การใช้ประโยชน์จากที่ดินในการทำนา		
ไม่มีการใช้ประโยชน์	140	94.6
มีการใช้ประโยชน์ (n=8)	8	5.4
ไม่เกิน 3 ไร่	1	12.5
ระหว่าง 4 - 6 ไร่	3	37.5
มากกว่า 6 ไร่	4	50.0
เฉลี่ยเฉพาะผู้มีการใช้ประโยชน์ 7.44 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 18 ไร่		
5.2 การใช้ประโยชน์จากที่ดินในการเพาะปลูกพืชไร่		
ไม่มีการใช้ประโยชน์	75	50.7
มีการใช้ประโยชน์ (n=73)	73	49.3
ไม่เกิน 10 ไร่	32	43.8
ระหว่าง 11 - 30 ไร่	25	34.3
มากกว่า 30 ไร่	16	21.9
เฉลี่ยเฉพาะผู้มีการใช้ประโยชน์ 37.34 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 400 ไร่		
5.3 การใช้ประโยชน์จากที่ดินในการปลูกไม้ผล และพืชสวนชนิดอื่น		
ไม่มีการใช้ประโยชน์	130	87.8
มีการใช้ประโยชน์ (n=18)	18	12.2
ไม่เกิน 2 ไร่	4	22.2
ระหว่าง 3 - 5 ไร่	6	33.4
มากกว่า 5 ไร่	8	44.4
เฉลี่ยเฉพาะผู้มีการใช้ประโยชน์ 10.69 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 70 ไร่		
6. สิทธิในการครอบครองที่ดิน		
เป็นของตนเอง	97	65.6
เป็นของตนเอง และเช่าเพิ่มบางส่วน	24	16.2
เช่าทั้งหมด	27	18.2

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
7. เครื่องจักรกลที่ใช้ในกิจกรรมการเกษตรของครัวเรือน ¹		
รถไถขนาดใหญ่	14	9.5
รถไถเดินตาม	26	17.6
รถไถปั้นดิน	3	2.1
เครื่องบดพืช	3	2.1
เครื่องสูบน้ำ	128	86.5
เครื่องพ่นยา	133	89.9
เครื่องตัดหญ้า	22	14.9
8. ภาระหนี้สินของเกษตรกร		
ไม่มีภาระหนี้สิน	41	27.7
มีภาระหนี้สิน	107	72.3
9. รายได้ที่เป็นเงินสดจากการจำหน่ายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง		
ไม่เกิน 100,000 บาท	41	27.7
ระหว่าง 100,001 - 200,000 บาท	57	38.5
มากกว่า 200,000 บาท	50	33.8
เฉลี่ย 190,689.90 บาท ค่าสุด 10,000.00 บาท สูงสุด 1,260,000.00 บาท		
10. รายได้ที่เป็นเงินสดในภาคเกษตร ที่ไม่ใช่รายได้ที่เป็นเงินสดจากการจำหน่ายผลผลิตหน่อไม้ฝรั่ง		
ไม่มีรายได้	72	48.6
มีรายได้ (n = 76)	76	51.4
ไม่เกิน 50,000 บาท	35	46.1
ระหว่าง 50,001 - 200,000 บาท	23	30.2
มากกว่า 200,000 บาท	18	23.7
เฉลี่ยเฉพาะผู้มีรายได้ 214,360.30 บาท ค่าสุด 1,000.00 บาท		
สูงสุด 2,563,000.00 บาท		

¹ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
15. รายจ่ายรวมทั้งหมด (รายจ่ายในภาคการเกษตร + รายจ่ายนอกภาคการเกษตร)		
ไม่เกิน 90,000 บาท	41	27.7
ระหว่าง 90,001 - 140,000 บาท	40	27.0
ระหว่าง 140,001 - 190,000 บาท	16	10.8
มากกว่า 190,000 บาท	51	34.5
เฉลี่ย 209,769.50 บาท ต่ำสุด 38,250.00 บาท สูงสุด 2,993,500.00 บาท		
16. แนวโน้มในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งในอนาคตของเกษตรกร		
ดำเนินการต่อไปในพื้นที่เท่าเดิม	91	61.5
ดำเนินการต่อไปโดยขยายพื้นที่เพิ่ม	44	29.7
ดำเนินการต่อไปแต่ลดพื้นที่ผลิต	10	6.8
หยุดดำเนินการ	3	2.0

2. สภาพการผลิต และปัญหาในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

2.1 สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

2.1.1 ประสบการณ์ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง (นับถึงปี พ.ศ.2549) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 39.9 มีประสบการณ์ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่เกิน 3 ปี รองลงมา ร้อยละ 34.5 มีประสบการณ์ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งมากกว่า 8 ปี เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 25.7 มีประสบการณ์ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งอยู่ระหว่าง 4 - 6 ปี ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีประสบการณ์ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งโดยเฉลี่ย 5.45 ปี มีประสบการณ์ในการผลิตต่ำสุด 1 ปี และมีประสบการณ์ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งสูงสุด 20 ปี ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 9

2.1.2 ขนาดพื้นที่การผลิตหน่อไม้ฝรั่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 39.2 มีขนาดพื้นที่การผลิตหน่อไม้ฝรั่งอยู่ระหว่าง 1.76 - 2.75 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 33.8 มีขนาดพื้นที่การผลิตหน่อไม้ฝรั่งมากกว่า 2.75 ไร่ เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 27.0 มีขนาดพื้นที่การผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่เกิน 1.75 ไร่ ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีขนาดพื้นที่การผลิตหน่อไม้ฝรั่งโดยเฉลี่ย 2.5 ไร่ มีขนาดพื้นที่การผลิตต่ำสุด 0.75 ไร่ และมีขนาดพื้นที่การผลิตหน่อไม้ฝรั่งสูงสุด 10 ไร่

2.1.3 จำนวนแปลงผลิตที่เกษตรกรแบ่งในพื้นที่การผลิตทั้งหมด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 64.9 แบ่งแปลงผลิตไม่เกิน 1 แปลง ส่วนที่เหลือร้อยละ 35.1 แบ่งแปลงผลิตมากกว่า 1 แปลงขึ้นไป ทั้งนี้เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการแบ่งแปลงผลิตโดยเฉลี่ย 1.43 แปลง มีการแบ่งแปลงผลิตต่ำสุดเพียง 1 แปลง และมีการแบ่งแปลงผลิตสูงสุด 5 แปลง

2.1.4 การเพาะปลูกใหม่ในปีการผลิต 2548/49 พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 70.3 ไม่มีการเพาะปลูกใหม่ เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 29.7 มีการเพาะปลูกใหม่ เฉพาะเกษตรกรที่มีการเพาะปลูกใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 41.0 มีการเพาะปลูกใหม่ในพื้นที่มากกว่า 1.50 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 36.3 มีการเพาะปลูกใหม่ในพื้นที่ไม่เกิน 1.00 ไร่ ส่วนที่เหลือร้อยละ 22.7 มีการเพาะปลูกใหม่ในพื้นที่อยู่ระหว่าง 1.01 - 1.50 ไร่ ทั้งนี้เกษตรกรมีการเพาะปลูกใหม่ในพื้นที่เฉลี่ย 1.65 ไร่ ต่ำสุด 0.50 ไร่ และมีการเพาะปลูกใหม่ในพื้นที่สูงสุด 5 ไร่

2.1.5 การเลือกใช้พันธุ์ในการเพาะปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 91.2 เลือกใช้พันธุ์บล็อกอิมพรวฟ (Brock's Improve) ในการเพาะปลูก เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 14.2 เลือกใช้พันธุ์ไฮบริดอิมพีเรียล (Hybrid Imperial) ในการเพาะปลูก

2.1.6 การเลือกใช้ชนิดของต้นกล้าในการเพาะปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 93.2 เลือกใช้กล้าที่ได้จากการเพาะเองด้วยเมล็ดในการเพาะปลูก เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 6.8 เลือกใช้กล้าซื้อที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในการเพาะปลูก

2.1.7 รูปแบบการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 98.0 มีรูปแบบการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแบบหน่อเขียวอย่างเดียว รองลงมา ร้อยละ 1.3 มีรูปแบบการผลิตหน่อไม้ฝรั่งทั้งแบบหน่อเขียวและแบบหน่อขาว เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 0.7 มีรูปแบบการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแบบหน่อขาวอย่างเดียว

2.1.8 ลักษณะของดินในแปลงปลูกหน่อไม้ฝรั่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 56.8 มีลักษณะของดินในแปลงปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย รองลงมา ร้อยละ 18.2 มีลักษณะของดินในแปลงปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีลักษณะดินเป็นดินเหนียว ร้อยละ 14.2 มีลักษณะของดินในแปลงปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีลักษณะดินเป็นดินเหนียวปนทราย เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 10.8 มีลักษณะของดินในแปลงปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีลักษณะดินเป็นดินร่วน

2.1.9 แหล่งน้ำหลักที่ใช้ในการเพาะปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 35.8 ใช้น้ำจากบ่อน้ำภายในแปลงจากการกักเก็บน้ำฝนเป็นแหล่งน้ำหลักในการเพาะปลูก รองลงมา ร้อยละ 29.1 ใช้น้ำจากธรรมชาติ เช่น ลำห้วย หนอง คลอง บึง ร้อยละ 27.0 ใช้น้ำจากบาดาลที่เกษตรกรเจาะขึ้นเองภายในแปลงผลิต ส่วนที่เหลือร้อยละ 8.1 ใช้น้ำจากโครงการชลประทานเป็นแหล่งน้ำหลักในการเพาะปลูก

2.1.10 ความเพียงพอของแหล่งน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 54.1 มีแหล่งน้ำเพียงพอที่ใช้ในการผลิต เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 45.9 มีแหล่งน้ำไม่พอเพียงที่จะใช้ในการผลิต เนื่องจากสถานะแวดล้อมของพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาฝนทิ้งช่วงทำให้เกิดสถานะความแห้งแล้ง เกษตรกรจะตัดสินใจพักดินในช่วงฤดูดังกล่าว

2.1.11 การได้รับการตรวจสอบแหล่งน้ำก่อนการเริ่มการผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 83.8 ไม่ได้รับการตรวจสอบแหล่งน้ำก่อนการเริ่มการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP เพื่อวิเคราะห์การปนเปื้อนของสารเคมี และแร่ธาตุของเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 16.2 ได้รับการตรวจสอบ เฉพาะเกษตรกรที่ได้รับการตรวจสอบส่วนใหญ่ร้อยละ 70.8 ได้การตรวจสอบเพียง 1 ครั้ง / ปี ส่วนที่เหลือร้อยละ 29.2 ได้รับการตรวจสอบ 2 ครั้ง/ปี

2.1.12 จำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการเพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 77.0 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการเพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่ง 2 - 3 ราย รองลงมาร้อยละ 15.5 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลา มากกว่า 3 ราย ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 7.4 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาไม่เกิน 1 ราย ทั้งนี้เกษตรกรมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการเพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่งเฉลี่ย 2.48 ราย ค่าสุด 1 ราย และมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาสูงสุด 7 ราย

2.1.13 การจ้างแรงงานช่วยในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งในปีที่ผ่านมา (ปี 48/49) ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 54.1 มีการจ้างแรงงานช่วยในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งส่วนที่เหลือร้อยละ 45.9 ไม่มีการจ้างแรงงาน ทั้งนี้เฉพาะเกษตรกรที่มีการจ้างแรงงานช่วยในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 มีการจ้างแรงงานช่วยในการผลิตอยู่ระหว่าง 2 - 3 ราย รองลงมาร้อยละ 22.5 มีการจ้างแรงงานช่วยในการผลิตไม่เกิน 1 ราย ส่วนที่เหลือร้อยละ 17.5 มีการจ้างแรงงานช่วยในการผลิตมากกว่า 3 ราย ทั้งนี้เฉพาะเกษตรกรมีการจ้างแรงงานช่วยในการผลิตเฉลี่ย 2.39 ราย ค่าสุด 1 ราย และมีการจ้างแรงงานช่วยในการผลิตสูงสุด 8 ราย

2.1.14 ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรในปีการผลิตที่ผ่านมา (ปี 48/49) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 26.4 มีปริมาณผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งเฉลี่ยต่อไร่ไม่เกิน 2,000 กิโลกรัม/ปี รองลงมา 25.0 และ 25.0 มีปริมาณผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งเฉลี่ยต่อไร่อยู่ระหว่าง 2,001 - 2,500 กิโลกรัม/ปี และอยู่ระหว่าง 2,501 - 3,000 กิโลกรัม/ปี ตามลำดับเกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 23.6 มีปริมาณผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งเฉลี่ยต่อไร่ 3,000 กิโลกรัม/ปี ทั้งนี้ เกษตรกรมีปริมาณผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งเฉลี่ย/ไร่/ปี 2,516.56 กิโลกรัม โดยมีปริมาณผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งเฉลี่ย/ไร่/ปีต่ำสุด 800.00 กิโลกรัม และสูงสุด 4,696.00 กิโลกรัม

2.1.15 พาหนะหลักที่เกษตรกรใช้ในการขนส่งผลผลิตไปยังจุดรวบรวมผลผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 85.1 ใช้รถจักรยานยนต์เป็นวิธีหลักในการขนส่งผลผลิตไปยังจุดรวบรวมผลผลิต รองลงมาร้อยละ 12.8 ใช้รถยนต์ ร้อยละ 1.4 ใช้รถเข็นน้ำ เกษตรกรส่วนที่เหลือ 0.7 ใช้รถจักรยานเป็นวิธีหลักในการขนส่งผลผลิตไปยังจุดรวบรวมผลผลิต เนื่องจากเกษตรกรเล็งเห็นว่าผลผลิตที่เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวได้ต่อวัน มีปริมาณไม่มากสามารถบรรจุเพียง 1 ตะกร้าพลาสติกก็เพียงพอ เกษตรกรจึงเลือกใช้รถจักรยานยนต์ในการพ่วงตะกร้าผลผลิตเป็นวิธีหลักในการขนส่งผลผลิตไปยังจุดรวบรวมผลผลิต เพื่อความประหยัดและคล่องตัวในการขนส่ง

2.1.16 การได้รับการรับรองแปลงผลิต (ใบรับรอง Q) ของเกษตรกรจากการตรวจสอบของกรมวิชาการเกษตร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 73.0 ได้รับการรับรองแปลงผลิตจากกรมวิชาการเกษตร เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 27.0 ยังไม่ได้รับการรับรองแปลงผลิต

ตารางที่ 9 สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง

สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง (นับถึงปี พ.ศ. 2549)		
ไม่เกิน 3 ปี	59	39.9
ระหว่าง 4 - 6 ปี	38	25.7
มากกว่า 8 ปี	51	34.4
เฉลี่ย 5.45 ปี ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 20 ปี		
2. ขนาดพื้นที่การผลิตหน่อไม้ฝรั่ง		
ไม่เกิน 1.75 ไร่	40	27.0
ระหว่าง 1.76 - 2.75 ไร่	58	39.2
มากกว่า 2.75 ไร่	50	33.8
เฉลี่ย 2.5 ไร่ ต่ำสุด 0.75 ไร่ สูงสุด 10.00 ไร่		
3. จำนวนแปลงผลิตที่เกษตรกรแบ่งในพื้นที่การผลิตทั้งหมด		
ไม่เกิน 1 แปลง	96	64.9
มากกว่า 1 แปลง	52	35.1
เฉลี่ย 1.43 แปลง ต่ำสุด 1 แปลง สูงสุด 5 แปลง		

ตารางที่ 9 สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง (ต่อ)

สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
4. การเพาะปลูกใหม่ในปีการผลิต 2548/49		
ไม่มีการเพาะปลูกใหม่	104	70.3
มีการเพาะปลูกใหม่ (n = 44)	44	29.7
ไม่เกิน 1.00 ไร่	16	36.3
ระหว่าง 1.01 - 1.50 ไร่	10	22.7
มากกว่า 1.50 ไร่	18	41.0
เฉพาะเกษตรกรที่มีการปลูกใหม่เฉลี่ย 1.65 ไร่ ต่ำสุด 0.50 ไร่ สูงสุด 5 ไร่		
5. พันธุ์ที่ใช้เพาะปลูก (เกษตรกรเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
พันธุ์ไฮบริดอิมพีเรียล	21	14.2
พันธุ์บลูอิมพีเรียล	135	91.2
6. กล้าที่ใช้ในการปลูก		
กล้าที่ได้จากการเพาะเองด้วยเมล็ด	138	93.2
กล้าซื้อที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	10	6.8
7. รูปแบบการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง		
ผลิตแบบหน่อเขียวอย่างเดียว	145	98.0
ผลิตแบบหน่อขาวอย่างเดียว	1	0.7
ผลิตทั้งสองแบบ	2	1.3
8. ลักษณะดินในแปลงปลูก		
ดินร่วน	16	10.8
ดินเหนียว	27	18.2
ดินร่วนปนทราย	84	56.8
ดินเหนียวปนทราย	21	14.2
9. แหล่งน้ำหลักที่ใช้ในการเพาะปลูก		
บ่อน้ำภายในแปลงจากการกักเก็บน้ำฝน	53	35.8
โครงการชลประทาน	12	8.1
น้ำบาดาล	40	27.0
แหล่งน้ำอื่น (ลำห้วย หนอง บึง แม่น้ำ)	43	29.1

ตารางที่ 9 สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง (ต่อ)

สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
10. ความเพียงพอของแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิต		
ไม่เพียงพอ	68	45.9
เพียงพอ	80	54.1
11. การตรวจสอบแหล่งน้ำก่อนการเริ่มการผลิต		
ไม่ได้รับการตรวจสอบ	124	83.8
ได้รับการตรวจสอบ (n = 24)	24	16.2
ตรวจสอบ 1 ครั้ง	17	70.8
ตรวจสอบ 2 ครั้ง	7	29.2
12. จำนวนแรงงานในครัวเรือนภาคการเกษตร		
ไม่เกิน 1 ราย	11	7.4
ระหว่าง 2 - 3 ราย	114	77.0
มากกว่า 3 ราย	23	15.5
เฉลี่ย 2.48 ราย ค่าสุด 1 ราย สูงสุด 7 ราย		
13. การจ้างแรงงานช่วยในการเพาะปลูก และจำนวนที่จ้าง		
ไม่มีการจ้างแรงงาน	68	45.9
มีการจ้างแรงงาน (n = 80)	80	54.1
ไม่เกิน 1 ราย	18	22.5
ระหว่าง 2 - 3 ราย	48	60.0
มากกว่า 3 ราย	14	17.5
เฉลี่ย 2.39 ราย ค่าสุด 1 ราย สูงสุด 8 ราย		
14. ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งเฉลี่ยของเกษตรกรในปีที่ผ่านมา (ปี 48/49)		
ไม่เกิน 2,000 กิโลกรัม	39	26.4
ระหว่าง 2,001 - 2,500 กิโลกรัม	37	25.0
มากกว่า 3,000 กิโลกรัม	35	23.6
เฉลี่ย 2,516.56 กิโลกรัม ค่าสุด 800 กิโลกรัม		
สูงสุด 4,696 กิโลกรัม		

ตารางที่ 9 สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง (ต่อ)

สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
15. พาหนะหลักที่เกษตรกรใช้ในการขนส่งผลผลิตไปยังจุดรวบรวมผลผลิต		
รถเข็นน้ำ	2	1.4
รถจักรยานยนต์	126	85.1
รถยนต์	19	12.8
รถจักรยาน	1	0.7
16. การได้รับการรับรองแปลงผลิต (ใบรับรอง Q) ของเกษตรกรจากการตรวจสอบของกรมวิชาการเกษตร		
ไม่ได้รับการรับรองแปลงผลิต	40	27.0
ได้รับการรับรองแปลงผลิต	108	73.0

2.2 ปัญหาในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ หลายประเด็น ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 10 ดังนี้

2.2.1 ปัญหาด้านสภาพทั่วไปของพื้นที่ผลิต พบว่า เกษตรกรประสบปัญหาด้านน้ำท่วมขังในแปลงเพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ 14.2 เนื่องจากแปลงผลิตของเกษตรกรอยู่ในพื้นที่ต่ำ และติดแหล่งน้ำ การระบายน้ำของดินขาดประสิทธิภาพ ส่วนที่เหลือประสบปัญหาด้านพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม มีความลาดเอียงสูง คิดเป็นร้อยละ 6.8 ทำให้การให้น้ำขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากน้ำจะไปขังอยู่ในพื้นที่ที่อยู่ต่ำกว่า

2.2.2 ปัญหาด้านพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องเมล็ดพันธุ์ที่นำมาเพาะปลูกเป็นเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพต่ำ ทำให้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งหน่อเล็กไม่ได้ขนาด คิดเป็นร้อยละ 23.6 เนื่องจากเกษตรกรจะใช้วิธีการเก็บเมล็ดพันธุ์จากต้นที่เกษตรกรสังเกตว่ามีความอุดมสมบูรณ์ที่สุดภายในแปลงของตนเอง หรือแปลงผลิตของเพื่อนบ้านมาเพาะปลูก โดยที่ไม่จัดซื้อเมล็ดพันธุ์ใหม่มาใช้เพาะปลูก รองลงมาประสบปัญหาเรื่องเมล็ดพันธุ์มีราคาแพง คิดเป็นร้อยละ 20.3 ส่วนเกษตรกรที่เหลือประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดีในการนำมาเพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ 16.9

2.2.3 ปัญหาด้านสภาพของดินในแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องดินภายในแปลงผลิตเสื่อมสภาพ คิดเป็นร้อยละ 23.6 รองลงมาประสบปัญหาเรื่องดินภายในแปลงผลิตระบายน้ำได้ไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 14.2 ส่วนเกษตรกรที่เหลือประสบปัญหาดินในแปลงผลิตมีระดับความเป็นกรดสูง คิดเป็นร้อยละ 6.7 เกษตรกรมีวิธีการแก้ไขปัญหาดินภายในแปลงผลิตเสื่อมสภาพโดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน เช่น มูลสัตว์เท่าที่เกษตรกรจะสามารถหาได้ (มูลวัว มูลไก่ มูลสุกร เป็นต้น) กากน้ำตาล ชี้น้ำแกลบ และแกลบคิบ ประมาณ 1 - 2 ตัน/ไร่ จะทำให้ดินภายในแปลงมีแร่ธาตุเพิ่มขึ้น โครงสร้างของดินโปร่ง สามารถระบายน้ำได้ดีขึ้น ลดปัญหาเรื่องดินระบายน้ำได้ไม่ดี ส่วนปัญหาเรื่องสภาพดินในแปลงผลิตมีระดับความเป็นกรดสูง เกษตรกรจะใช้วิธีการพรวนดินพร้อมกับใส่ปูนขาวในอัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ โดยเฉลี่ย 2 ครั้ง/ปี ซึ่งสามารถลดความเป็นกรดของดินได้

2.2.4 ปัญหาด้านการเตรียมดิน และการเพาะปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องราคาจ้างแรงงานในการเตรียมดิน และการเพาะปลูกสูง คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาประสบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินสูง คิดเป็นร้อยละ 18.9 ประสบปัญหาเรื่องขาดแคลนแรงงานในการปลูก คิดเป็นร้อยละ 13.5 ส่วนเกษตรกรที่เหลือประสบปัญหาเรื่องขาดเครื่องจักรกลช่วยในกระบวนการผลิต คิดเป็นร้อยละ 4.1

2.2.5 ปัญหาด้านแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิต พบว่า เกษตรกรร้อยละ 33.1 จากเกษตรกรทั้งหมด ประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนแหล่งน้ำที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง วิธีการในการแก้ไขโดยเกษตรกรที่ไม่มีแหล่งน้ำบาดาลเป็นแหล่งน้ำหลักในการผลิต จะทำการวางแผนพักการผลิตในช่วงที่แปลงผลิตขาดแคลนน้ำ และเริ่มทำการผลิตใหม่เมื่อมีน้ำเพียงพอต่อการผลิต เกษตรกรบางรายต้องลงทุนเพิ่มในการขุดเจาะหรือขุดลอกแหล่งน้ำเดิมให้สามารถกักเก็บน้ำได้ในปริมาณที่เพิ่มขึ้นให้เพียงพอต่อการผลิตภายใน 1 ปี

2.2.6 ปัญหาด้านปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยเคมี, สอร์โมนำรุ่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องผลิตภัณฑ์ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี สอร์โมนำรุ่งมีราคาสูง คิดเป็นร้อยละ 40.5 ส่วนเกษตรกรที่เหลือประสบปัญหาเรื่องไม่สามารถใช้ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี และสอร์โมนำรุ่งพืชที่มีจำหน่ายอยู่ตามท้องตลาดซึ่งมีราคาถูกกว่าได้ เนื่องจากทางกลุ่มไม่รับรองเรื่องความปลอดภัยด้านการตกค้างของสารพิษในผลผลิต เกษตรกรจำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์จากทางกลุ่มเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 20.9 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญชื่น วิริยาภรณ์ (2548) ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมสำหรับหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรจังหวัดนครปฐม ปี 2547 พบว่า เกษตรกรประสบปัญหาในเรื่องปุ๋ยอินทรีย์หายากและมีราคาแพงมากที่สุด

2.2.7 ปัญหาด้านสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องผลิตภัณฑ์สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีราคาสูง คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมาประสบปัญหาเรื่องใช้ผลิตภัณฑ์ที่องตลาดไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 19.6 ส่วนเกษตรกรที่เหลือประสบปัญหาเรื่องผลกระทบจากการใช้สารเคมีจากแปลงผลิตพืชอื่นในแปลงข้างเคียง คิดเป็นร้อยละ 16.2

2.2.8 ปัญหาด้านปัญหาเรื่องศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องโรคของหน่อไม้ฝรั่งระบาดภายในแปลงผลิต ทำให้ต้นแม่และผลผลิตได้รับความเสียหาย คิดเป็นร้อยละ 99.3 ส่วนเกษตรกรที่เหลือประสบปัญหาเรื่องแมลงและสัตว์ศัตรูพืชเข้าทำลายผลผลิต โดยเฉพาะจำพวกหนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก และเพลี้ยไฟ คิดเป็นร้อยละ 71.6

2.2.9 ปัญหาด้านการกำจัดวัชพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนแรงงานที่เกษตรกรสามารถทำการจ้างมาเป็นแรงงานช่วยในการกำจัดวัชพืชภายในแปลงผลิต ในช่วงที่เกษตรกรไม่มีเวลาเพียงพอที่จะดูแลกำจัดวัชพืช คิดเป็นร้อยละ 23.6 ส่วนเกษตรกรที่เหลือประสบปัญหาเรื่องค่าจ้างแรงงานมีราคาแพง คิดเป็นร้อยละ 21.6

2.2.10 ปัญหาด้านด้านภัยธรรมชาติ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องปริมาณของฝนที่ตกชุกในช่วงฤดูฝนจนเป็นสาเหตุให้เกิดโรคหน่อเน่า หน่อลาย ผลผลิตไม่ออกตามปกติ และหน่อมีขนาดเล็กกว่ามาตรฐานการรับซื้อ คิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมาประสบปัญหาเรื่องลมแรง แสงแดดจัด อุณหภูมิสูง จนเป็นสาเหตุให้ผลผลิตไม่ออกตามปกติ ต้นแม่โทรมเร็ว หน่อบานเร็ว ทำให้หน่อไม่ได้ขนาดตามมาตรฐานการรับซื้อ คิดเป็นร้อยละ 42.6 เกษตรกรส่วนที่เหลือประสบปัญหาเรื่องฝนไม่ตกตามฤดูกาลเกิดการทิ้งช่วงในฤดูฝน เกิดสภาวะแล้งเกษตรกรจะไม่สามารถผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่มีคุณภาพได้ในช่วงนี้ เกษตรกรจะตัดสินใจพักดินในช่วงฤดูนี้ทันที เพราะถ้ายังทำการผลิตอยู่เกษตรกรจะประสบปัญหาการขาดทุน คิดเป็นร้อยละ 35.8

2.2.11 ปัญหาด้านการเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรที่ทำการผลิตหน่อไม้ฝรั่งเพียงร้อยละ 10.1 จากเกษตรกรทั้งหมดประสบปัญหาเรื่องการเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ในเรื่องของการเก็บเกี่ยวไม่ทันเวลา และการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวก่อนที่จะนำผลผลิตส่งจำหน่ายยังกลุ่ม เนื่องจากการขาดแคลนแรงงานในครัวเรือน

2.2.12 ปัญหาด้านราคาผลผลิต พบว่า เกษตรกรที่ทำการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง ร้อยละ 13.5 จากเกษตรกรทั้งหมดประสบปัญหาเรื่องราคาในการจำหน่ายผลผลิต เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มดังกล่าวเป็นเกษตรกรที่จำหน่ายผลผลิตให้กับบริษัทรับซื้อผลผลิต โดยไม่มีการประกันราคารับซื้อ และเป็นกลุ่มเกษตรกรที่จำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลาง โดยเกษตรกรไม่สามารถต่อรองราคาผลผลิตให้มีความเสถียรภาพ เพราะราคาผลผลิต ผู้รับซื้อจะเป็นผู้กำหนดเอง และจะขึ้นลงตามราคาตลาดกลางรับซื้อผลผลิต

2.2.13 ปัญหาด้านแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมในการผลิต พบว่า เกษตรกรที่ทำการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง ร้อยละ 19.6 จากเกษตรกรทั้งหมดประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมในการผลิต เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มดังกล่าวเป็นเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) และไม่มีทุนของตนเอง เกษตรกรจึงไม่มีแหล่งเงินทุนที่จะนำมาใช้ในการผลิต ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรที่มีปริมาณการผลิตน้อย

2.2.14 ปัญหาด้านกระบวนการในการขอการรับรองแปลงผลิต GAP และการได้รับการรับรองแปลงผลิตของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่ทำการผลิตหน่อไม้ฝรั่งร้อยละ 9.5 จากเกษตรกรทั้งหมดประสบปัญหาเรื่องกระบวนการ และขั้นตอนในการขอการรับรองแปลงผลิต เนื่องจากกระบวนการในการขอใบรับรองแปลงผลิตมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก และต้องใช้ระยะเวลานานในการตรวจแปลงผลิตถึง 3 ครั้ง และผลการตรวจจะต้องผ่านทั้ง 3 ครั้ง จึงจะสามารถออกใบรับรองแปลงผลิตให้กับเกษตรกรได้ ซึ่งเกษตรกรที่ประสบปัญหาส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรในกลุ่มที่เริ่มทำการผลิตใหม่ยังละเลยการปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด เนื่องจากเกษตรกรยังมีความรู้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมไม่เพียงพอ

2.2.15 ปัญหาด้านการดำเนินการส่งเสริม และการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ในการผลิตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานของรัฐ และบริษัทเอกชนที่ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตล่วงหน้า (contract farming) กับเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่ทำการผลิตหน่อไม้ฝรั่งร้อยละ 8.8 จากเกษตรกรทั้งหมด ประสบปัญหาเรื่องการดำเนินการส่งเสริม และการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ในการผลิตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานของรัฐ และบริษัทเอกชนที่ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตล่วงหน้า (contract farming) กับเกษตรกร

โดยสรุปปัญหาสำคัญในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ 1) ปัญหาด้านปัญหาเรื่องศัตรูพืช เข้าทำลายภายในแปลงผลิต 2) ปัญหาด้านด้านภัยธรรมชาติ สภาพภัยแล้ง ฝนตกชุก และสภาพอากาศเย็นและแห้ง 3) ปัญหาราคาปัจจัยการผลิตสูงไม่สามารถควบคุมได้ 4) ปัญหาเรื่องราคาค่าจ้างแรงงานในการเตรียมดิน และการเพาะปลูกสูง และ 5) ปัญหาเรื่องการขาดแคลนแหล่งน้ำที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง

ตารางที่ 10 ปัญหาอุปสรรคในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร

ปัญหาอุปสรรคในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
1. สภาพทั่วไปของพื้นที่ผลิต ¹		
น้ำท่วมขัง	21	14.2
ความลาดเอียงของพื้นที่	10	6.8
2. พันธุ์ที่ใช้ปลูก ¹		
การขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี	35	23.6
เมล็ดพันธุ์มีราคาแพง	30	20.3
เมล็ดพันธุ์คุณภาพต่ำ	25	16.9
3. สภาพดินในแปลงผลิต ¹		
ดินเสื่อมสภาพ	35	23.6
ดินระบายน้ำได้ไม่ดี	21	14.2
ระดับความเป็นกรดสูง	10	6.7
4. การเตรียมดิน และการเพาะปลูก ¹		
ขาดเครื่องจักรกลช่วย	6	4.1
ค่าใช้จ่ายเตรียมดินสูง	28	18.9
ราคาค่าแรงงานสูง	58	39.2
ขาดแคลนแรงงานในการปลูก	20	13.5
5. แหล่งน้ำในการผลิต	49	33.1
6. ปุ๋ยอินทรีย์ , ปุ๋ยเคมี, ฮอร์โมนบำรุง ¹		
ผลิตภัณฑ์มีราคาสูง	60	40.5
ใช้ผลิตภัณฑ์ต้องตลาดไม่ได้	31	20.9
7. สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ¹		
ผลิตภัณฑ์มีราคาสูง	45	30.4
ใช้ผลิตภัณฑ์ต้องตลาดไม่ได้	29	19.6
ผลกระทบจากการใช้สารเคมีจากแปลงผลิตพืชอื่นข้างเคียง	24	16.2
8. ปัญหาเรื่องศัตรูพืช ¹		
โรคระบาด	147	99.3
แมลงสัตว์ศัตรูพืชเข้าทำลายผลผลิต	106	71.6

ตารางที่ 10 ปัญหาอุปสรรคในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรคในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
9. การกำจัดวัชพืช ¹		
ค่าแรงงานมีราคาแพง	32	21.6
ขาดแคลนแรงงาน	35	23.6
10. ด้านภัยธรรมชาติ ¹		
ลมแรง แสงแดดจัด อุณหภูมิสูง	63	42.6
ฝนตกชุกในช่วงฤดูฝน	96	64.9
ฝนทิ้งช่วง	53	35.8
11. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	15	10.1
12. ราคาผลผลิต	20	13.5
13. แหล่งเงินทุนที่เหมาะสมในการผลิต	29	19.6
14. กระบวนการในการขอการรับรองแปลงผลิต GAP และการ ได้รับการรับรองแปลงผลิตของเกษตรกร	14	9.5
15. การดำเนินการส่งเสริม และการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ในการ ผลิตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และบริษัทเอกชนที่ทำ สัญญาซื้อขายผลผลิตล่วงหน้า (contract farming) กับเกษตรกร	13	8.8

¹ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

3. การได้รับการส่งเสริม และการสนับสนุนในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดี เหมาะสมของเกษตรกร

การศึกษาการได้รับการส่งเสริม และการสนับสนุนในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดี
ที่เหมาะสม ดังแสดงในตารางที่ 11 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

3.1 หน่วยงานที่ให้การส่งเสริมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่
ร้อยละ 89.2 ได้รับการส่งเสริมจากบริษัทเอกชนที่ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับกลุ่มของตน
เกษตรกรร้อยละ 68.9 ได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานของภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัด
และศูนย์วิจัยพืชสวน ส่วนที่เหลือร้อยละ 23.6 ได้รับการส่งเสริมจากกลุ่ม GAP ภาคตะวันตก
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.2 แหล่งที่เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 87.8 ได้รับความรู้ด้านการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริม (ฝ่ายไร่) ของบริษัทที่ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับเกษตรกร เพราะเจ้าหน้าที่ของบริษัทจะเน้นในเรื่องกระบวนการผลิตให้มีความสะอาดปลอดภัยในทุกขั้นตอน และจะถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้สาร และปุ๋ยประเภทต่าง ๆ ในกระบวนการผลิตเพื่อให้ผลผลิตที่ออกมาปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 73.6 ได้รับความรู้จากการเข้ารับการฝึกอบรม และการถ่ายทอดความรู้จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ และการเผยแพร่ของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ร้อยละ 56.8 ได้รับความรู้จากการศึกษาแปลงที่ประสบความสำเร็จของเพื่อนเกษตรกรด้วยกันในพื้นที่ที่ได้รับประกาศให้เป็นแปลงสาธิตและเรียนรู้ร่วมกันของกรมวิชาการเกษตร ร้อยละ 25.0 ได้รับความรู้จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการที่ได้รับแจกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 14.2 ได้รับความรู้จากการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ร้อยละ 4.1 ได้รับความรู้จากการเข้าร่วมประชุมชี้แจงภายในกลุ่ม ส่วนเกษตรกรที่เหลือร้อยละ 3.4 ได้รับความรู้จากแผ่นพับนำเสนอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 65.5 ไม่เคยได้รับการสนับสนุน ส่วนที่เหลือร้อยละ 34.5 เคยได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิต

3.4 การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.6 เคยเข้ารับการฝึกอบรม ส่วนเกษตรกรที่เหลือร้อยละ 26.4 ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม เฉพาะเกษตรกรที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ร้อยละ 41.3 เคยเข้ารับการฝึกอบรม 2 - 3 ครั้ง / ปี ร้อยละ 30.3 เคยเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง/ปี ส่วนเกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 28.4 เคยเข้ารับการฝึกอบรมเพียง 1 ครั้ง/ปี เท่านั้น ทั้งนี้เฉพาะเกษตรกรเคยเข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย 2.62 ครั้ง โดยเข้ารับการฝึกอบรมต่ำสุดเพียง 1 ครั้ง/ปี และเข้ารับการฝึกอบรมสูงสุด 6 ครั้ง/ปี ส่วนใหญ่จะเป็นหัวหน้ากลุ่มที่จะได้เข้าอบรมมากกว่าสมาชิกภายในกลุ่ม เนื่องจากเจ้าหน้าที่เลือกที่จะถ่ายทอดให้กับหัวหน้ากลุ่ม เพื่อจะได้ นำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดต่อให้กับสมาชิกภายในกลุ่มต่อไป

3.5 ประเด็นความรู้ที่เกษตรกรได้รับจากการเข้าฝึกอบรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 71.6 ได้รับความรู้ในการเลือก และการใช้ปุ๋ยและสารต่าง ๆ ในกระบวนการผลิตร้อยละ 66.9 ได้รับความรู้ด้านการบำรุงและดูแลรักษาแปลงผลิตหน่อไม้ฝรั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์ร้อยละ 51.4 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยอินทรีย์ และการทำน้ำหมักชีวภาพที่นำมาปรับใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อเป็นช่องทางการลดต้นทุนในการผลิตของเกษตรกร ส่วนเกษตรกร

ร้อยละ 49.3 ได้รับความรู้ในขั้นตอนการเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อให้มีความสะอาดและปลอดภัย ร้อยละ 36.5 ได้รับความรู้เรื่องเทคนิคการเพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่ง ร้อยละ 34.5 ได้รับความรู้เรื่องการเตรียมดินและแปลงผลิดก่อนการเพาะปลูก ส่วนเกษตรกรที่เหลือ ร้อยละ 31.8 ได้รับความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน

3.6 การได้รับการตรวจแปลงผลิดจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือคณะกรรมการของกลุ่ม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 84.5 เคยได้รับการตรวจแปลงผลิด ส่วนเกษตรกรที่เหลือ ร้อยละ 15.5 ไม่เคยได้รับการตรวจแปลงผลิดจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือคณะกรรมการของกลุ่ม ทั้งนี้เนื่องมาจากเป็นเกษตรกรกลุ่มที่เริ่มดำเนินการผลิตใหม่ เฉพาะเกษตรกรที่เคยได้รับการตรวจสอบแปลงส่วนใหญ่ร้อยละ 50.4 เคยได้รับการตรวจแปลงผลิดเพียง 1 ครั้ง/ปี ส่วนเกษตรกรที่เหลือร้อยละ 49.6 เคยได้รับการตรวจสอบแปลงผลิดมากกว่า 1 ครั้ง ทั้งนี้ เกษตรกรได้รับการตรวจสอบแปลงผลิดเฉลี่ย 1.67 ครั้ง/ปี เกษตรกรเคยได้รับการตรวจสอบต่ำสุดเพียง 1 ครั้ง/ปี และได้รับการตรวจสอบแปลงผลิดสูงสุด 4 ครั้ง/ปี

ตารางที่ 11 การได้รับการส่งเสริม และการสนับสนุนในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร

การได้รับการส่งเสริม และการสนับสนุน	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
1. หน่วยงานที่ให้การส่งเสริม ¹		
หน่วยงานภาครัฐ	102	68.9
บริษัทเอกชน	132	89.2
กลุ่ม GAP ภาคตะวันตก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	35	23.6
2. แหล่งที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ¹		
เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรจังหวัด	101	68.2
เจ้าหน้าที่ของบริษัทที่ทำสัญญาซื้อขายผลผลิต	130	87.8
การเข้ารับการฝึกอบรม	109	73.6
ศึกษาเองจากแปลงที่ประสบผลสำเร็จ	84	56.8
การศึกษาดูงานนอกสถานที่	21	14.2
เอกสารทางวิชาการ	37	25.0
แผ่นพับ	5	3.4
การเข้าร่วมประชุมภายในกลุ่ม	6	4.1

¹ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 11 การได้รับการส่งเสริม และการสนับสนุนในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร (ต่อ)

การได้รับการส่งเสริม และการสนับสนุน	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
3. การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
ไม่เคยได้รับ	97	65.5
เคยได้รับ	51	34.5
4. การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม		
ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	39	26.4
เคยเข้ารับการฝึกอบรม (n = 109)	109	73.6
ไม่เกิน 1 ครั้ง	31	28.4
2 - 3 ครั้ง	45	41.3
มากกว่า 3 ครั้ง	33	30.3
เฉลี่ย 2.62 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 6 ครั้ง		
5. ประเด็นความรู้ที่เกษตรกรได้รับจากการเข้าฝึกอบรม ¹		
การเตรียมดินและแปลงผลิตก่อนการเพาะปลูก	51	34.5
เทคนิคการเพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่ง	54	36.5
การบำรุงดูแลรักษาหน่อไม้ฝรั่งในแปลงผลิต	99	66.9
การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	73	49.3
การเลือก และการใช้ปุ๋ย และสารต่าง ๆ ในการผลิต	106	71.6
การทำปุ๋ยอินทรีย์ และการทำน้ำหมักชีวภาพ	76	51.4
การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชแบบผสมผสาน	47	31.8
6. การได้รับการตรวจแปลงผลิตจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือคณะกรรมการของกลุ่ม		
ไม่เคยได้รับการตรวจ	23	15.5
เคยได้รับการตรวจ (n = 125)	125	84.5
ไม่เกิน 1 ครั้ง	63	50.4
มากกว่า 1 ครั้ง	62	49.6
เฉลี่ย 1.67 ครั้ง ต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 4 ครั้ง		

¹ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4. การปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

4.1 การปฏิบัติเพียงครั้งเดียวในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกร

การปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียวในกระบวนการผลิต โดยแบ่งระดับวัฏจักรการปฏิบัติของเกษตรกรออกเป็น 2 ระดับ คือ ปฏิบัติตาม และไม่ปฏิบัติตาม หนึ่งมีเกษตรกร 44 รายที่มีความถี่ในการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียวในกระบวนการผลิต เนื่องจากเป็นเกษตรกรที่เริ่มเพาะปลูกใหม่ หรือเพิ่มแปลงผลิตในปีการผลิต 2548/49 จากกลุ่มตัวอย่าง 148 ราย ส่วนที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่มีการเพาะปลูกใหม่ จึงได้ทำการคัดออกจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (ดังแสดงในตาราง ที่ 12) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 การจัดทำประวัติฟาร์ม และการใช้ประโยชน์ที่ดินในฟาร์ม

1) จัดทำข้อมูลประจำแปลงทุกครั้งที่ทำกรผลิตใหม่หรือเพิ่มแปลงผลิต พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติตามหลักการ ร้อยละ 86.0 และเกษตรกรร้อยละ 14.0 ไม่ปฏิบัติตามหลักการ ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรที่ปฏิบัติตาม เป็นเกษตรกรที่เริ่มทำการผลิตใหม่ และได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมกับทางสำนักงานเกษตรจังหวัดเรียบร้อยแล้ว เกษตรกรจึงต้องจัดทำข้อมูลประจำแปลง เพื่อเป็นประวัติฟาร์ม

2) การได้รับการวิเคราะห์ดิน เพื่อตรวจสอบคุณภาพดินก่อนการเพาะปลูก พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 65.1 ปฏิบัติตามหลักการ เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 34.9 เป็นเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการ

4.1.2 การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามมาตรฐาน

1) การเตรียมแปลง เมล็ดพันธุ์ และการปลูก

(1) การเลือกใช้พันธุ์ที่มีคุณภาพ และให้ผลผลิตสูง การเจริญเติบโตดีเหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่ปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 97.7 ปฏิบัติตามหลักการ เนื่องจากเกษตรกรได้รับความรู้เรื่องการเลือกใช้พันธุ์ในการผลิตซึ่งได้รับการแนะนำให้ใช้พันธุ์ Brock's improved ในการเพาะปลูก เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และเกษตรกรร้อยละ 2.3 ไม่ปฏิบัติตามหลักการ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเกษตรกรที่ไม่ได้จัดซื้อเมล็ดพันธุ์เอง ซึ่งใช้วิธีการเก็บจากแปลงผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงมีเพาะปลูก

2) การเตรียมดิน

(1) ทำการไถตากดินกำจัดวัชพืชไว้ไม่น้อยกว่า 7 วัน แล้วทำการไถพรวนดิน อีก 1 - 2 ครั้ง ก่อนการเพาะปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 97.7 ปฏิบัติตามหลักการ และ เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 2.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการ

(2) หว่านปุ๋ยขาวหรือดินมาลย์ในกรณีที่ดินมีค่าความเป็นกรดและด่างต่ำกว่า 6.0 ใช้อัตรา 100 - 200 กก./ไร่ ก่อนไถกลบดิน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 60.5 ไม่ปฏิบัติตามหลักการ ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรได้ทำการใส่ปุ๋ยอินทรีย์รองพื้นเพื่อปรับสภาพดินแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยขาวหรือดินมาลย์ และเกษตรกรร้อยละ 39.5 ที่ปฏิบัติตามหลักการ

(3) ใส่ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักอัตรา 2 - 4 ตัน / ไร่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.8 ปฏิบัติตามหลักการ ทั้งนี้เนื่องจากปุ๋ยคอกเป็นวัสดุปรับปรุงบำรุงดินที่สามารถหาได้ ง่ายภายในท้องถิ่น และมีราคาถูก ซึ่งเกษตรกรจะทำการใส่ปุ๋ยคอกในช่วงก่อนการเพาะปลูก และ ในช่วงที่เกษตรกรพักดินทำการใส่ปุ๋ยคอกร่วมกับแกลบดิบ และพรวนดินอีกประมาณ 2 - 3 ครั้ง โดยเว้นระยะเวลารั้งละประมาณ 7 - 10 วัน เพื่อช่วยปรับสภาพดินให้มีความร่วนซุย และหน่อ สามารถแทงสู่ผิวดินได้ง่าย ลดปัญหาหน่อคงอ และหน่อไม่ได้คุณภาพ และเกษตรกรร้อยละ 30.2 ไม่ปฏิบัติตามหลักการ

3) การเพาะกล้า

(1) นำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำเย็น 1 คืน แล้วห่อด้วยผ้าขาวบางนำไปวางในที่ชื้น จนกระทั่งเมล็ดงอก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 58.1 เลือกที่จะปฏิบัติตามหลักการ และ เกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 41.9 เป็นเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการ

(2) ทำการคลุกสารป้องกันเชื้อราในเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปปลูกในแปลงเพาะ กล้า พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 74.4 ไม่ปฏิบัติตามหลักการ และเกษตรกรส่วนที่เหลือ ร้อยละ 25.6 เป็นเกษตรกรเลือกปฏิบัติตามหลักการ ซึ่งเกษตรกรให้เหตุผลว่าส่วนใหญ่เมล็ดพันธุ์ที่ นำมาใช้ในการเพาะปลูกนั้นเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ได้มาจากการคัดเลือกเก็บจากต้นที่สมบูรณ์ภายใน แปลงผลิตของตนเองหรือแปลงผลิตของสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งเกษตรกรจะหลีกเลี่ยงการซื้อเมล็ด พันธุ์ใหม่มาเพาะปลูก เนื่องจากมีราคาแพง เกษตรกรจึงมีความมั่นใจว่าเมล็ดพันธุ์ที่ได้เป็นเมล็ด พันธุ์ที่ปลอดจากโรค จึงไม่ปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติดังกล่าว

(3) เตรียมแปลงเพาะกล้ากว้าง 1 ม. ยาว 10 ม. สูงไม่น้อยกว่า 30 ซม. ทำร่อง ลึก 2 ซม. ห่างกัน 20 - 25 ซม. หว่านเมล็ด แล้วใช้ฟางคลุมทับ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.1 เลือกที่จะปฏิบัติตามหลักการ และเกษตรกรร้อยละ 41.9 ไม่ปฏิบัติตามหลักการ

4) การปลูกในแปลง

(1) เตรียมหลุมปลูกลึก 20 ซม. ระยะปลูกระหว่างหลุม ๆ ละ 30-50 ซม. ระหว่างแถว 100 - 120 ซม. พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 62.8 ปฏิบัติตามหลักการ และร้อยละ 37.2 เป็นเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการ

(2) ทำการย้ายต้นกล้าที่มีอายุ 4 - 6 เดือน ตัดยอดให้เหลือลำต้น 15 - 20 ซม. ปลูกหลุมละ 1 ต้น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 53.5 ปฏิบัติตามหลักการ และร้อยละ 46.5 เป็นเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการ ทั้งนี้เกษตรกรให้เหตุผลว่าต้นกล้าที่มีอายุ 4 - 6 เดือน เป็นช่วงอายุที่ต้นกล้ามีความสมบูรณ์แข็งแรง ระบบรากแข็งแรง เมื่อทำการย้ายปลูกจะไม่ส่งผลกระทบต่อระบบราก และต้นกล้าจะสามารถฟื้นตัวได้เร็ว และควรทำการปลูกหลุมละ 1 ต้น เพื่อให้ต้นกล้าได้รับการบำรุงมากที่สุดและเป็นต้นแม่ที่แข็งแรง และมีช่วงอายุในการให้ผลผลิตได้นาน

(3) ใช้เชือกยาง หรือเชือกไนลอนกันแนวให้ต้นตั้งตรงเป็นระเบียบ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 93.0 ปฏิบัติตามหลักการ เนื่องจากการชิงเชือกจะช่วยในการพยุงต้นแม่ให้มีความแข็งแรงต่อสภาพลมมากขึ้น ถ้าต้นและรากได้รับการกระทบกระเทือนจากสภาพลมที่พัดรุนแรง ต้นหน่อไม้ฝรั่งจะโยกตามกระแสลม ทำให้ระบบรากลอยไม่แข็งแรงหน่อไม้ฝรั่งจะไม่ให้ผลผลิต และการชิงเชือกจะช่วยทำให้ต้น กิ่ง และใบหน่อไม้ฝรั่งอยู่ในระนาบเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสังเกตการระบาดของโรคหรือการเข้าทำลายของศัตรูธรรมชาติได้อีกทางหนึ่ง เกษตรกรสามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา ส่วนเกษตรกรร้อยละ 7.0 เป็นเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการ

5) การใส่ปุ๋ย

(1) ระยะต้นกล้า ใช้ปุ๋ยอินทรีย์อัตรา 15 - 20 กก. (2 ปี๊บ) ต่อแปลงเพาะกล้า ขนาดประมาณ 1 x 10 ม. พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติตามหลักการร้อยละ 58.1 เกษตรกรส่วนที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการ ร้อยละ 41.9 เหตุที่เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในช่วงระยะต้นกล้า เนื่องจากช่วงดังกล่าวไม่เหมาะสมที่จะใช้ปุ๋ยเคมีในการบำรุงต้น เพราะต้นกล้าจะไม่เจริญเติบโต ซึ่งเกิดจากสภาพความเค็มของปุ๋ยเคมีและอาจตายได้

(2) ระยะกล้าอายุ 1 เดือน ให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 300 - 500 กรัมต่อแปลง 1 x 10 ม. พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 58.1 ปฏิบัติตามหลักการ และร้อยละ 41.9 เป็นเกษตรกรเลือกที่จะไม่ปฏิบัติตามหลักการ

(3) ระยะย้ายปลูกใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 25 - 30 กรัม/หลุม รองที่ก้นหลุม และกลบดินหนา 3 - 5 ซม. เพื่อป้องกันไม่ให้รากสัมผัสกับปุ๋ยโดยตรง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติตามหลักการ คิดเป็นร้อยละ 53.5 เกษตรกรส่วนที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการ คิดเป็นร้อยละ 46.5

ผลการศึกษาการปฏิบัติตามแนวทางการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีเหมาะสมของเกษตรกร โดยภาพรวม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติตามระบบการผลิตเกือบทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับแนวทางการปฏิบัติที่เกษตรกรนำไปปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การเลือกใช้พันธุ์ที่มีคุณภาพ และให้ผลผลิตสูง การเจริญเติบโตดี เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่ปลูก 2) ทำการไถตากดินกำจัดวัชพืชไว้ไม่น้อยกว่า 7 วัน แล้วทำการไถพรวนดินอีก 1 - 2 ครั้ง ก่อนการเพาะปลูก 3) ใช้เชือกยาง หรือเชือกไนลอนกั้นแนวให้ต้นตั้งตรงเป็นระเบียบ 4) จัดทำข้อมูลประจำแปลงทุกครั้งที่ทำกรผลิตใหม่หรือเพิ่มแปลงผลิต ใส่ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมัก อัตรา 2 - 4 ตัน/ไร่ 4) การได้รับการวิเคราะห์ดิน เพื่อตรวจสอบคุณภาพดินก่อนการเพาะปลูก 5) นำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำเย็น 1 คน แล้วห่อด้วยผ้าขาวบางนำไปวางในที่ชื้นจนกระทั่งเมล็ดงอก 6) เตรียมแปลงเพาะกล้ากว้าง 1 ม. ยาว 10 ม. สูงไม่น้อยกว่า 30 ซม. ทำร่องลึก 2 ซม. ห่างกัน 20 - 25 ซม. หว่านเมล็ด แล้วใช้ฟางคลุมทับ 7) เตรียมหลุมปลูกลึก 20 ซม. ระยะปลูกระหว่าง หลุม ๆ ละ 30 - 50 ซม. ระหว่างแถว 100 - 120 ซม. 8) ระยะต้นกล้าใช้ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 15 - 20 กก. (2 ปี๊บ) ค่อยแปลงเพาะกล้าขนาดประมาณ 1 x 10 ม. 9) ระยะกล้าอายุ 1 เดือน ให้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 300 - 500 กรัมต่อแปลง 1 x 10 ม. 10) ทำการย้ายต้นกล้าที่มีอายุ 4 - 6 เดือน ตัดยอดให้เหลือ ลำต้น 15 - 20 ซม. ปลูกหลุมละ 1 ต้น และ 11) ระยะย้ายปลูกใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 25 - 30 กรัม/หลุม รองที่ก้นหลุม และกลบดินหนา 3 - 5 ซม. เพื่อป้องกันไม่ให้รากสัมผัสกับปุ๋ยโดยตรง ตามลำดับ

จากแนวทางการปฏิบัติที่ทำการศึกษาทั้งหมด 5 ด้าน 15 ประเด็นย่อย พบว่า มี 2 ประเด็นย่อยที่เกษตรกรยังไม่ปฏิบัติ คือ ทำการคลุกสารป้องกันเชื้อราในเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปปลูกในแปลงเพาะกล้า และการหว่านปูนขาวหรือดินมาร์ลในกรณีที่ดินมีค่าความเป็นกรดและด่างต่ำกว่า 6.0 ใช้อัตรา 100 - 200 กก./ไร่ ก่อนไถกลบดินตามลำดับ ซึ่งเหตุผลที่เกษตรกรไม่ปฏิบัติตามเทคโนโลยีเหล่านั้นเป็นไปดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น

ตารางที่ 12 การปฏิบัติเพียงครั้งเดียวในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
ของเกษตรกร

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 44)			
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การจัดการสุขลักษณะฟาร์ม				
1.1 การจัดทำประวัติฟาร์มและการใช้ประโยชน์ที่ดิน				
1.1.1 จัดทำข้อมูลประจำแปลงทุกครั้งที่มีการ เพิ่มแปลงผลิต	38	86.4	6	13.6
1.1.2 ทำการวิเคราะห์ดินเพื่อตรวจสอบ คุณภาพดินก่อน การปลูก	29	65.9	15	34.1
2. การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามมาตรฐาน				
2.1 การเตรียมแปลง เมล็ดพันธุ์ และการปลูก				
2.1.1 การเลือกพันธุ์				
1) ใช้พันธุ์ที่มีคุณภาพ และให้ผลผลิตสูง การเจริญเติบโตดี เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพ ของพื้นที่ปลูก	43	97.7	1	2.3
2.1.2 การเตรียมดิน				
1) ไถตากดินกำจัดวัชพืช ไว้ไม่น้อยกว่า 7 วัน แล้วไถพรวนอีก 1 - 2 ครั้ง	43	97.7	1	2.3
2) หว่านปุ๋ยขาวหรือดินมาร์ลในกรณี ดินมีค่าเป็นกรดค่าต่ำกว่า 6.0 ใช้อัตรา 100 - 200 กก. / ไร่ ก่อนไถพรวนกลับ	18	40.9	26	59.1
3) ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 2-4 ตัน/ไร่	31	70.5	13	29.5
2.1.3 การเพาะกล้า				
1) นำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำเย็น 1 คืน แล้วห่อ ด้วยผ้าขาวบางนำไปวางในที่ชื้นจนกระทั่งงอก	25	56.8	19	43.2
2) ทำการคลุมสารป้องกันเชื้อราในเมล็ด พันธุ์ก่อนนำไปปลูกในแปลงเพาะกล้า	11	25.0	33	75.0
3) เตรียมแปลงเพาะกล้ากว้าง 1 ม. ยาว 10 ม. สูงไม่น้อยกว่า 30 ซม. ทำร่องลึก 2 ซม. ห่าง กัน 20-25 ซม. หว่านเมล็ด แล้วใช้ฟางคลุมทับ	25	58.6	19	43.2

ตารางที่ 12 การปฏิบัติเพียงครั้งเดียวในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
ของเกษตรกร (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 44)			
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2.1.4 การปลูกในแปลง				
1) เตรียมหลุมปลูกลึก 20 ซม. ระยะปลูก ระหว่างหลุม ๆ ละ 30-50 ซม. ระหว่างแถว 100 - 120 ซม.	28	63.6	16	36.4
2) ทำการย้ายต้นกล้าที่มีอายุ 4 - 6 เดือน ตัดยอดให้เหลือลำต้น 15-20 ซม. ปลูกหลุมละ 1 ต้น	23	52.3	21	47.7
3) ใช้เชือกยาง หรือเชือกไนลอนกั้น แนวให้ต้นตั้งเป็นระเบียบ	41	93.2	3	6.8
2.2 การใส่ปุ๋ย				
2.2.1 ระยะต้นกล้าใช้ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 15-20 กก. (2 ปี๊บ) ต่อแปลงเพาะกล้าขนาด ประมาณ 1x10 ม.	26	59.1	18	40.9
2.2.2 ระยะกล้าอายุ 1 เดือน ให้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 300-500 กรัม ต่อแปลง 1x10 ม	26	59.1	18	40.9
2.2.3 ระยะย้ายปลูกใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 25-30 กรัม / หลุม รอง ก้นหลุม กลบดินหนา 3-5 ซม. เพื่อป้องกันไม่ให้ รากสัมผัสกับปุ๋ยโดยตรง	24	54.5	20	45.5

4.2 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกร ด้านการจัดการสุขลักษณะฟาร์ม

การปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต โดยใช้การวัดจากระดับ การปฏิบัติออกเป็น 4 ระดับ คือ ปฏิบัติทุกครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม และไม่เคยปฏิบัติ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 148 ราย ซึ่งมีผลการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 การจัดการสุขลักษณะฟาร์ม

1) การเก็บรักษาสารเคมีในการผลิต

(1) จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดด และฝนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.1) มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ 7.4 และ 7.4 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ และไม่เคยปฏิบัติตาม ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 4.1) เป็นเกษตรกรที่มีการปฏิบัติตามหลักการเพียงบางครั้ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.59 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมทุกครั้ง ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 13

(2) สถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณต้นน้ำ หรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.7) มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ 14.2 และ 4.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตามและปฏิบัติตามบางครั้ง ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 3.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.46 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมทุกครั้ง

(3) แยกประเภทของสารที่ใช้ในกระบวนการผลิตแต่ละชนิดไว้เป็นหมวดหมู่ และจัดเก็บไม่ให้ปะปนกัน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 79.7 มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ 10.8 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ร้อยละ 6.1 ปฏิบัติตามบางครั้ง และเกษตรกรส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 3.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.55 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติตามหลักระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมทุกครั้ง

(4) ภายในโรงเก็บ หรือภายในสถานที่เก็บสารเคมี ต้องมีเครื่องมือ และวัสดุ ป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงานภายในแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.9) มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมา ร้อยละ 38.5 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ร้อยละ 12.2 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มี

แนวโน้มน่าจะปฏิบัติตาม และเกษตรกรร้อยละ 5.4 เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.55 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

2) การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม

(1) อ่านฉลากและคำแนะนำ เพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารก่อนการปฏิบัติงาน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.9) มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.7 และเกษตรกรส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 1.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.91 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(2) ตรวจสอบอุปกรณ์การพ่น และสวมเสื้อผ้าอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ เช่น หน้ากาก ผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และรองเท้า พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 88.5 มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ 8.8 เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และเกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 2.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.83 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(3) เตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ให้หมดในครั้งเดียวพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.2 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 1.4 และ 1.4 ตามลำดับ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.95 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(4) ปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันที พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.3 รองลงมา (ร้อยละ 2.0) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และเกษตรกรส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.96 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(5) เลือกพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในช่วงเช้าหรือเย็น และเป็นช่วงที่ลมสงบนิ่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 97.9 มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ 1.4 เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และเกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 0.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.97 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(6) หลังจากการพันสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ต้องทำความสะอาดร่างกาย และเสื้อผ้าทันที พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 94.6 รองลงมา (ร้อยละ 4.7) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และเกษตรกรส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.93 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(7) หยุดการเก็บเกี่ยว จนแน่ใจว่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้จะสลายตัว จนถึงระดับปลอดภัย จึงเริ่มทำการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 89.9 มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมา ร้อยละ 6.0 และ 3.4 เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้งและไม่เคยปฏิบัติตาม ตามลำดับ และส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.82 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(8) เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ล้างขวดบรรจุสารแล้วทำลายโดยการจำหน่าย หรือฝังดินลึกประมาณ 1 - 1.5 เมตร และต้องห่างจากแหล่งน้ำ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 65.5 มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมา ร้อยละ 22.3 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติเป็น และเกษตรกรส่วนที่เหลือร้อยละ 12.2 เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.21 โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

3) ความสะอาดปลอดภัยและการกำจัดของเสียภายในแปลง และวัตถุเหลือใช้จากการผลิต

(1) ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมด และล้างสารออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 85.1 มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมา ร้อยละ 12.8 และ 1.4 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตามและปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ ร้อยละ 0.7 เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.59 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(2) กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 78.4 รองลงมา เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 14.1 และ 6.8 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคย

ปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.64 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(3) นำเศษพืชหรือกิ่งที่ตัดแต่งจากต้นที่ไม่มีโรคมทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสดพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 57.4 ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ 28.4 และ 8.1 เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง และปฏิบัติตามเพียงบางครั้งตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 6.1) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.07 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(4) จำแนก และแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจน และมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง หรือระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 64.2 มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รองลงมา (ร้อยละ 20.9) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม และ (ร้อยละ 8.1) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม และ เกษตรกรร้อยละ 6.8 มีการปฏิบัติเพียงบางครั้ง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.14 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

ตารางที่ 13 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการสุขลักษณะฟาร์ม

การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)					Mean	S.D.	ความหมาย ¹
รายละเอียดการปฏิบัติ	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
	1. การจัดการสุขลักษณะฟาร์ม						
	1.1 การเก็บรักษาสารเคมีใน การผลิต						
	1.1.1 จัดเก็บสารเคมีใน สถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ มี อากาศถ่ายเทได้สะดวก						
	81.1	4.1	7.4	7.4	3.59	0.918	ปฏิบัติ ทุกครั้ง

ตารางที่ 13 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการสุขลักษณะฟาร์ม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
1.1.2 สถานที่เก็บสาร ต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และ สถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ ในบริเวณคั่นน้ำ หรือบริเวณที่ มีน้ำไหลผ่าน	77.7	4.7	3.4	14.2	3.46	1.084	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
1.1.3 แยกเก็บสารเคมีแต่ ละชนิดเป็นหมวดหมู่ไม่ปะปน	79.7	6.1	3.4	10.8	3.55	0.985	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
1.1.4 ภายในโรงเรือนเก็บ สารเคมีต้องมีเครื่องมือ และ วัสดุป้องกันอุบัติเหตุที่อาจ เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน	43.9	5.4	12.2	38.5	2.55	1.382	ปฏิบัติ บางครั้ง
1.2 การใช้สารเคมีทาง การเกษตรอย่างถูกต้องและ เหมาะสม							
1.2.1 อ่านป้ายฉลากและ คำแนะนำ เพื่อให้ทราบ คุณสมบัติ และวิธีการใช้สาร ป้องกันที่ถูกต้อง	93.9	4.7	-	1.4	3.91	0.403	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
1.2.2 ตรวจสอบอุปกรณ์ การพ่น และสวมเสื้อผ้าอุปกรณ์ ป้องกันสารพิษ เช่น หน้ากาก ผ้า ถุงมือ หมวกและรองเท้า	88.5	8.8	-	2.7	3.83	0.552	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
1.2.3 เตรียมสารป้องกัน กำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ให้หมด ในครั้งเดียว	97.2	1.4	-	1.4	3.95	0.365	ปฏิบัติ ทุกครั้ง

ตารางที่ 13 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการสุขลักษณะฟาร์ม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
1.2.4 ปิดฝาภาชนะบรรจุ สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้ สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บใน สถานที่เก็บทันที	97.3	2.0	-	0.7	3.96	0.283	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
1.2.5 เลือกพ่นสารป้องกัน กำจัดศัตรูพืชในช่วงเช้าหรือ เย็นและลมสงบ	97.9	1.4	-	0.7	3.97	0.271	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
1.2.6 หลังจากการพ่นสาร ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ต้องทำ ความสะอาดร่างกาย และ เสื้อผ้าทันที	94.6	4.7	-	0.7	3.93	0.323	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
1.2.7 หยุดการเก็บเกี่ยว จน แน่ใจว่าสารป้องกันกำจัด ศัตรูพืชที่ใช้จะสลายตัวจนถึง ระดับปลอดภัย จึงเริ่มทำการ เก็บเกี่ยว	89.9	6.0	0.7	3.4	3.82	0.603	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
1.2.8 เมื่อใช้สารเคมี หมดแล้ว ล้างขวดบรรจุสาร แล้วทำลายโดยการจำหน่าย หรือฝังดินลึกประมาณ 1 - 1.5 เมตร และต้องห่างจากแหล่งน้ำ	65.5	12.2	-	22.3	3.21	1.230	ปฏิบัติ บางครั้ง

ตารางที่ 13 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการสุขลักษณะฟาร์ม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
1.3 ความสะอาดปลอดภัยและการกำจัดของเสียภายในแปลงและวัสดุเหลือใช้จากการผลิต							
1.3.1 ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมด และถังสารออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้							ปฏิบัติ
ในกระบวนการผลิตอีก	85.1	1.4	0.7	12.8	3.59	1.016	ทุกครั้ง
1.3.2 กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต							ปฏิบัติ
	78.4	14.1	0.7	6.8	3.64	0.808	ทุกครั้ง
1.3.3 นำเศษพืชหรือกิ่งที่ตัดแต่งจากต้นที่ไม่มีโรคมาทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสด							ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ
	28.4	8.1	6.1	57.4	2.07	1.341	
1.3.4 จำแนก และแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจนและมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง หรือระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน							ปฏิบัติ
	64.2	6.8	8.1	20.9	3.14	1.245	บางครั้ง

¹การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

- ค่าเฉลี่ย 3.25 - 4.00 หมายถึง ปฏิบัติทุกครั้ง
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.24 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง
- ค่าเฉลี่ย 1.75 - 2.49 หมายถึง ไม่ปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.74 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ

4.2.2 การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร

1) การจัดทำรายการและการจัดเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์

(1) จัดเตรียมอุปกรณ์ทางการเกษตรเหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 89.8 รองลงมา (ร้อยละ 8.8) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง และเกษตรกรส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 1.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.87 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 14

(2) มีสถานที่ในการเก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์อย่างปลอดภัย มีป้ายแสดงไว้ชัดเจน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติทุกตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมา เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามทุกครั้ง และไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 38.5 และ 10.2 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 5.4) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.36 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

2) การตรวจสอบ และการซ่อมบำรุง

(1) ทำการตรวจสอบของเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร ก่อนนำไปใช้งาน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 92.6 รองลงมา (ร้อยละ 5.4) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง และเกษตรกรส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 2.0) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.89 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

(2) บันทึกผลการตรวจสอบทุกครั้ง ที่มีการตรวจสอบเครื่องมือ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติทุกตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็น ร้อยละ 72.3 รองลงมา เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามทุกครั้ง และปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.8 และ 11.5 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 3.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.65 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

(3) ทำความสะอาดเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และการขนส่ง ผลผลิต ทั้งก่อนและหลังการใช้งาน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 73.7 รองลงมา (ร้อยละ 23.6) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 2.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.68

ตารางที่ 14 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน้าไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
2. การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์							
การเกษตร							
2.1 การจัดทำรายการและการจัดเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์							
2.1.1 จัดเตรียมอุปกรณ์ทางการเกษตรเหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในแปลงผลิต							
	89.8	8.8	-	1.4	3.87	0.441	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
2.1.2 มีสถานที่ในการเก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์อย่างปลอดภัย มีป้ายแสดงไว้ชัดเจน							
	38.5	5.4	10.2	45.9	2.36	1.391	ไม่เคย ปฏิบัติแต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ
2.2 การตรวจสอบสภาพ และการซ่อมบำรุง							
2.2.1 ทำการตรวจสอบสภาพของเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตรก่อนนำไปใช้งาน							
	92.6	5.4	-	2.0	3.89	0.474	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
2.2.2 บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ							
	12.8	11.5	3.4	72.3	1.65	1.112	ไม่เคย ปฏิบัติ
2.2.3 ทำความสะอาดเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และการขนส่งผลิตภัณฑ์ ทั้งก่อนและหลังการใช้งาน							
	73.7	23.6	-	2.7	3.68	0.618	ปฏิบัติ ทุกครั้ง

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 3.25 - 4.00 หมายถึง ปฏิบัติทุกครั้ง

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.24 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง

ค่าเฉลี่ย 1.75 - 2.49 หมายถึง ไม่ปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.74 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ

4.2.3 การจัดการปัจจัยการผลิต

1) จัดทำรายการและรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิตที่สำคัญเช่น พันธุ์ ปุ๋ย สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชพร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายการ ปริมาณวัน เดือน ปีที่จัดซื้อ จัดหาลงในแบบบันทึก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 49.3 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 22.3 และ 20.3 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 8.1) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีการปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 15

2) การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ถ้าไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ ต้องส่งปัจจัยการผลิตนั้นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจวิเคราะห์และบันทึกรายละเอียดไว้เป็นหลักฐาน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามทุกครั้ง และปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.8 และ 15.4 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 8.2) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

4.2.4 การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต

1) การจัดการประเด็นทั่วไป มีข้อพึงปฏิบัติในการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

(1) ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการบอบซ้ำของผลผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 87.1 รองลงมา (ร้อยละ 9.5) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 3.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

(2) ต้องมีวัสดุใช้ปูรองพื้นในบริเวณที่พักผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมี วัตถุมีพิษ หรือวัตถุอื่น ๆ ในผลผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 93.2 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม และปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.7 และ 1.4 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(3) ภาชนะที่ใช้บรรจุผลผลิตในการขนส่งผลผลิต ต้องแยกออกจากภาชนะที่ใช้ในการขนย้าย หรือขนส่งสาร ปุ๋ย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 97.2 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 1.4 และ 1.4 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(4) ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ เพื่อการขนถ่ายภายในฟาร์มไปยังจุดพักผลผลิต ต้องเหมาะสม มีวัสดุรองภายในภาชนะ เพื่อป้องกันการกระแทก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 93.2 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 3.4 และ 3.4 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(5) การจัดวางผลผลิตในบริเวณที่พักผลผลิต ต้องระวังการขูดขีด การกระแทก รวมทั้งความร้อน และแสงแดดที่ทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 95.9 ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 4.1) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(6) การเคลื่อนย้ายผลผลิต ต้องระวังเรื่องความสะอาด และการปนเปื้อน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 95.2 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.1 ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 หมายความว่า โดยภาพรวม เกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

2) การควบคุมการละปนของผลิตภัณฑ์คุณภาพ

(1) ทำการคัดเลือกให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเท่านั้น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 96.0 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตามคิดเป็นร้อยละ 2.0 และ 2.0 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 โดยภาพรวมพบว่า เกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

(2) มีพื้นที่การจัดวาง และแยกผลผลิตที่ด้อยคุณภาพออกเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกัน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 96.0 รองลงมา (ร้อยละ 6.1) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 3.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

(3) ทำการบันทึกการปฏิบัติงานตามแบบบันทึก มีการควบคุมเอกสารการจดบันทึก และสามารถตรวจสอบกลับได้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม และปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.0 และ 14.2 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 6.0) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเป็นบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

ตารางที่ 15 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน้าไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
ตามหัวข้อการจัดการปัจจัยการผลิตและหัวข้อการปฏิบัติและการควบคุมการผลิต

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
3. การจัดการปัจจัยการผลิต							
3.1 จัดทำรายการและรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิตที่สำคัญเช่น พันธุ์ ปุ๋ย สอร์โมน และสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช พร้อมทั้งจัดทำบัญชี รายการ ปริมาณ วัน เดือน ปี ที่จัดซื้อ จัดหา ลงในแบบบันทึก							
	49.3	22.3	8.1	20.3	3.01	1.181	ปฏิบัติ บางครั้ง
3.2 การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ถ้าไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ ต้องส่งปัจจัยการผลิตนั้นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจวิเคราะห์และบันทึกรายละเอียดไว้เป็นหลักฐาน							
	35.8	15.4	8.2	40.6	2.47	1.337	ไม่เคย ปฏิบัติแต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ
4. การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต							
4.1 การจัดการประเด็นทั่วไป มีข้อพึงปฏิบัติในการเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว							
4.1.1 ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการบอบช้ำของผลผลิต							
	87.1	9.5	-	3.4	3.80	0.602	ปฏิบัติ ทุกครั้ง

ตารางที่ 15 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน้าไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการปัจจัยการผลิตและหัวข้อการปฏิบัติและการควบคุมการผลิต(ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
4.1.2 ต้องมีวัสดุใช้ปูรอง พื้นในบริเวณที่พักผลผลิต ภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการ ปนเปื้อนจากสารเคมี วัตถุมีพิษ หรือวัตถุ อื่น ๆ ในผลผลิต	93.2	1.4	0.7	4.7	3.83	0.664	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
4.1.3 ภาชนะที่ใช้บรรจุ ผลผลิตในการขนส่งผลผลิต ต้องแยกออกจากภาชนะที่ใช้ ในการขนย้าย หรือขนส่ง สารเคมี ปุ๋ย เพื่อป้องกันการ ปนเปื้อน	97.2	1.4	-	1.4	3.95	0.365	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
4.1.4 ภาชนะที่ใช้ในการ บรรจุ เพื่อการขนถ่ายภายใน ฟาร์มไปยังจุดพักผลผลิต ต้อง เหมาะสม มีวัสดุรองภายใน ภาชนะ เพื่อป้องกันการกระแทก	93.2	3.4	-	3.4	3.86	0.567	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
4.1.5 การจัดวางผลผลิตใน บริเวณที่พักผลผลิต ต้องระวัง การขูดขีด การกระแทก รวมทั้ง ความร้อน และแสงแดดที่ทำ ให้ผลผลิตขาดคุณภาพ	95.9	4.1	-	-	3.96	0.198	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
4.1.6 การเคลื่อนย้าย ผลผลิต ต้องระวังเรื่องความ สะอาด และการปนเปื้อน	95.2	4.1	-	0.7	3.94	0.314	ปฏิบัติ ทุกครั้ง

ตารางที่ 15 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน้าไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
ตามหัวข้อการจัดการปัจจัยการผลิตและหัวข้อการปฏิบัติและการควบคุมการผลิต(ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
4.2 การควบคุมการคละปน ของผลิตผลด้อยคุณภาพ							
4.2.1 ทำการคัดเลือกให้ได้ ผลิตผลที่มีคุณภาพ และได้ มาตรฐานเท่านั้น	96.0	2.0	-	2.0	3.92	0.444	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
4.2.2 มีพื้นที่การจัดวาง และแยกผลผลิตที่ด้อยคุณภาพ ออกเป็นสัดส่วน	90.5	6.1	-	3.4	3.84	0.584	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
4.3 การบ่งชี้และการสอบกลับ							
4.3.1 ทำการบันทึกการ ปฏิบัติงาน ตามแบบบันทึก มี การควบคุมเอกสาร และ สามารถตรวจสอบกลับได้	56.8	14.2	9	23.0	3.05	1.247	ปฏิบัติ บางครั้ง

¹การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

- ค่าเฉลี่ย 3.25 - 4.00 หมายถึง ปฏิบัติทุกครั้ง
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.24 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง
- ค่าเฉลี่ย 1.75 - 2.49 หมายถึง ไม่ปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.74 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ

4.2.5 การบันทึกและควบคุมเอกสาร

1) สภาวะแวดล้อม (อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝน) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 67.6 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง และปฏิบัติตามทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.2 และ 12.2 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 6.0) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.71 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 16

2) พันธุ์ วันปลูก วันถอนแยก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามทุกครั้ง และปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.8 และ 17.6 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 6.0) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

3) วันใส่ปุ๋ย วันพ่นสารเคมี และสารชีวอินทรีย์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 70.3 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม และปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.2 และ 10.8 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 2.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

4) การสำรวจแมลงศัตรูพืช และวันที่แมลงศัตรูพืชระบาด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 44.6 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามทุกครั้ง และปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.8 และ 17.6 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 6.0) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

5) ค่าใช้จ่าย ปริมาณผลผลิต และรายได้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามทุกครั้ง และปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.4 และ 19.6 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 12.2) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย

เท่ากับ 2.49 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

6) เอกสารหรือแบบบันทึก ต้องจัดทำให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมีการบันทึกให้ครบถ้วน ลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึก พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 19.6 และ 19.6 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 4.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติตามเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

4.2.6 การจัดเก็บและการควบคุมเอกสาร

1) จัดแยกเอกสารให้เป็นหมวดหมู่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นเกษตรกร ที่ไม่เคยปฏิบัติตาม และปฏิบัติเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.0 และ 17.6 ตามลำดับส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 5.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติตามเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

2) การเก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงาน และเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างน้อย 3 ปีติดต่อกัน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 37.2 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม และปฏิบัติเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.1 และ 16.2 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 13.5) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติตามเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

3) ทำการบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง เมื่อมีการปรับแก้ไขหรือทำการเปลี่ยนแปลงเอกสารต่าง ๆ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 33.1 และ 29.0 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 3.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติตามเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

ตารางที่ 16 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน้าไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
ตามหัวข้อการบันทึกและควบคุมเอกสาร หัวข้อการจัดเก็บและการควบคุมเอกสาร

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
5.การบันทึกและควบคุมเอกสาร							
5.1 สภาวะแวดล้อม (อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝน)	12.2	14.2	6.0	67.6	1.71	1.108	ไม่เคย ปฏิบัติ
5.2 พันธุ์ วันปลูก วันถอนแยก	35.8	17.6	6.0	40.6	2.49	1.338	ไม่เคย ปฏิบัติแต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ
5.3 วันใส่ปุ๋ย วันพ่นสาร และสารชีวอินทรีย์	70.3	10.8	2.7	16.2	3.35	1.124	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
5.4 การสำรวจแมลงศัตรูพืช และวันที่แมลงศัตรูพืชระบาด	31.8	17.6	6.0	44.6	2.36	1.331	ไม่เคย ปฏิบัติแต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ
5.5 ค่าใช้จ่าย ปริมาณผลผลิต และรายได้	32.4	19.6	12.2	35.8	2.49	1.275	ไม่เคย ปฏิบัติแต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ
5.6 เอกสารหรือแบบบันทึก ต้องจัดทำให้เป็นปัจจุบัน สำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมีการบันทึกให้ ครบถ้วน ลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุก ครั้งที่มีการบันทึก	56.1	19.6	4.7	19.6	3.12	1.177	ปฏิบัติ บางครั้ง

ตารางที่ 16 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
ตามหัวข้อการบันทึกและควบคุมเอกสาร หัวข้อการจัดเก็บและการควบคุมเอกสาร (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
6. การจัดเก็บและการควบคุมเอกสาร							
6.1 จัดแยกเอกสารให้เป็นหมวดหมู่	50.0	17.6	5.4	27.0	2.91	1.280	ปฏิบัติ บางครั้ง
6.2 การเก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างน้อย 3 ปีติดต่อกัน	37.2	16.2	13.5	33.1	2.57	1.289	ปฏิบัติ บางครั้ง
6.3 ทำการต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง เมื่อมีการปรับแก้ไข หรือ ทำการเปลี่ยนแปลงเอกสารต่างๆ	34.5	33.1	3.4	29.0	2.73	1.216	ปฏิบัติ บางครั้ง

¹การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 3.25 - 4.00 หมายถึง	ปฏิบัติทุกครั้ง
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.24 หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
ค่าเฉลี่ย 1.75 - 2.49 หมายถึง	ไม่ปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.74 หมายถึง	ไม่ปฏิบัติ

4.2.7 การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และ ขนาดสม่ำเสมอ

1) การใส่ปุ๋ย

(1) ระยะเจริญเติบโตโดยหลังปลูก 1 เดือน ให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 30 กก./ไร่ และใส่อีกทุก ๆ เดือน ๆ ละ 1 ครั้งรวม 4 ครั้ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.1 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.9 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 17

(2) ระยะที่กำลังให้ผลผลิตโดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15 - 5 - 20 อัตรา 25 กก./ไร่ ทุกเดือน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 54.7 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.7 และปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.9 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.16 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(3) ระยะพักต้น ใช้ปุ๋ยเคมี สูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 30 กก./ไร่ หรือเสริมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ 3 - 5 ตัน/ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ห่างกัน 6 เดือน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.8 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.3 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(4) ระยะพักต้น ตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 200 กก./ไร่/ปี แบ่งใส่ 4 ครั้ง ห่างกัน 3 เดือน พบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.5 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.6 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

2) การให้น้ำในแปลงผลิตอย่างสม่ำเสมอตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ และให้น้ำทันทีหลังจากใส่ปุ๋ย

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 91.2 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้งคิดเป็นร้อยละ 8.1 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

3) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

(1) การใช้ศัตรูธรรมชาติ

(1.1) ใช้แตนเบียนไมโครพิทิส ควบคุมหนอนกระทู้หอม และหนอนกระทู้ผัก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 85.8 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.1 และไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 5.4 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.26 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

(1.2) ใช้มวนพิฆาต ซึ่งเป็นตัวห้ำควบคุมหนอนศัตรูหน่อไม้ฝรั่ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 87.8 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 5.4 และปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.7 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.1 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.21 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

4) โรคที่สำคัญและการป้องกันกำจัด

(1) โรคลำต้นไหม้

(1.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.0 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 13.5 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

(1.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 52.7 รองลงมา เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.8 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 12.8 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(2) โรคใบและกิ่งไหม้

(1.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมา เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.7 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 14.9 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 1.4 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเป็นบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(1.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 60.1 รองลงมา เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.7 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 11.5 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(3) โรคเน่าเปื่อย

(1.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมา เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.8 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 12.1 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(1.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 58.8 รองลงมา เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.4 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 8.1 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7

ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(4) โรคแอนแทรกคโนส

(1.1) ถอนคันที่เป็นโรคออกเผา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.9 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 5.4 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(1.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 81.7 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.8 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 6.8 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

5) แมลงศัตรูที่สำคัญและการป้องกัน

(1) หนอนกระทู้หอม

(1.1) ทำลายไข่และตัวหนอน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 64.2 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 20.3 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.5 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(1.2) ใช้วนพินาศ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 86.5 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.1 และไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 4.7 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.25 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(1.3) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 68.2 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.3 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 6.8 ส่วน

เกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(2) หนอนกระทุ้ง

(1.1) ทำลายไข่และตัวหนอน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 60.1 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 20.3 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.6 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(1.2) ใช้วนพินาศ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 83.8 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.1 และไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 5.4 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.30 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(1.3) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 70.3 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.3 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 5.4 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(3) เพลี้ยไฟหอม

(1.1) ใช้วนพินาศ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 81.1 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 8.1 และปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.1 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.34 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(1.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 81.0 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.2 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 6.8 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(4) หนอนเจาะสมอฝ้าย

(1.1) ใช้วนพินาศ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 79.7 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.8 และไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 6.8 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.39 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่ปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(1.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 27.0 และปฏิบัติเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.2 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

6) การใช้วิธีการในการป้องกันกำจัดวัชพืช โดยใช้วิธีการถอนคราดเก็บซากพืชซากหญ้า หั่ว และไหลของวัชพืชข้ามปี ออกจากแปลงปลูก

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 90.6 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 4.7 และร้อยละ 4.7 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

7) การไถหว่าน และจำนวนคัน/กอ ให้เหลือประมาณ 4 - 5 คัน/กอ

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.4 และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 16.2 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

ตารางที่ 17 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
7.การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ							
7.1 การใส่ปุ๋ย							
7.1.1 ระยะเจริญเติบโต โดยหลังปลูก 1 เดือน ให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ และใส่อีกทุกๆ เดือนๆ ละ 1 ครั้งรวม 4 ครั้ง							
	33.1	18.9	-	48.0	2.37	1.367	ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ
7.1.2 ระยะที่กำลังให้ผลผลิตโดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20 อัตรา 25 กก./ไร่ ทุกเดือน							
	25.7	18.9	0.7	54.7	2.16	1.323	ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ
7.1.3 ระยะพักต้น ใช้ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ หรือเสริมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ 3-5 ตัน/ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ห่างกัน 6 เดือน							
	31.8	22.3	-	45.9	2.40	1.344	ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ
7.1.4 ระยะพักต้นตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 200 กก./ไร่/ปี แบ่งใส่ 4 ครั้งห่างกัน 3 เดือน							
	34.5	21.6	-	43.9	2.47	1.352	ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ

ตารางที่ 17 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
7.2 การให้น้ำ							
7.2.1 มีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ และให้น้ำทันทีหลังจากใส่ปุ๋ย	91.2	8.1	-	0.7	3.90	0.364	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
7.3 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช							
7.3.1 การใช้ศัตรูธรรมชาติ							
1.) ใช้แตนเบียน ไบโตรีติสควบคุมหนอนกระทู้หอมและหนอนกระทู้ผัก	2.7	6.1	5.4	85.8	1.26	0.691	ไม่เคย ปฏิบัติ
2.) ใช้มวนพิฆาตซึ่งเป็นตัวห้ำควบคุมหนอนศัตรูหน่อไม้ฝรั่ง	2.1	4.7	5.4	87.8	1.21	0.620	ไม่เคย ปฏิบัติ
7.3.2 โรคที่สำคัญและการป้องกันกำจัด							
1) โรคลำต้นไหม้							
1.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	60.8	25.0	0.7	13.5	3.33	1.026	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
1.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	52.7	33.8	0.7	12.8	3.26	0.992	ปฏิบัติ บางครั้ง
2) โรคใบและกิ่งไหม้							
2.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	58.0	25.7	1.4	14.9	3.27	1.026	ปฏิบัติ บางครั้ง
2.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	60.1	27.7	0.7	11.5	3.36	0.970	ปฏิบัติ ทุกครั้ง

ตารางที่ 17 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
3) โรคเน่าเปียก							
3.1) ถอนต้นที่เป็น							ปฏิบัติ
โรคออกเฝ้าทำลาย	53.4	33.8	0.7	12.1	3.28	0.976	ทุกครั้ง
3.2) เมื่อพบโรคให้ใช้							ปฏิบัติ
สารป้องกันกำจัดโรคพืช	58.8	32.4	0.7	8.1	3.42	0.865	ทุกครั้ง
4) โรคแอนแทรคโนส							
4.1) ถอนต้นที่เป็น							ปฏิบัติ
โรคออกเฝ้า	73.0	20.9	0.7	5.4	3.61	0.761	ทุกครั้ง
4.2) เมื่อพบโรคให้ใช้							ปฏิบัติ
สารป้องกันกำจัดโรคพืช	81.7	10.8	0.7	6.8	3.68	0.801	ทุกครั้ง
7.3.3 แมลงศัตรูที่สำคัญ							
และการป้องกัน							
1) หนอนกระทู้หอม							ปฏิบัติ
1.1) ทำลายไข่และตัวหนอน	64.2	15.5	-	20.3	3.24	1.186	บางครั้ง
							ไม่เคย
1.2) ใช้มวนพิฆาต	2.7	6.1	4.7	86.5	1.25	0.689	ปฏิบัติ
1.3) ใช้สารป้องกัน							ปฏิบัติ
กำจัดแมลงศัตรูพืช	68.2	24.3	0.7	6.8	3.54	0.820	ทุกครั้ง
2) หนอนกระทู้ผัก							
2.1) ทำลายไข่และตัว							ปฏิบัติ
หนอน	60.1	19.6	-	20.3	3.20	1.176	บางครั้ง

ตารางที่ 17 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
2.2) ใช้วนพินาศ	2.7	8.1	5.4	83.8	1.30	0.733	ไม่เคยปฏิบัติ
2.3) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช	70.3	24.3	-	5.4	3.59	0.754	ปฏิบัติทุกครั้ง
3) เพลี้ยไฟหอม							
3.1) ใช้วนพินาศ	4.7	6.1	8.1	81.1	1.34	0.797	ไม่เคยปฏิบัติ
3.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช	81.0	12.2	-	6.8	3.68	0.793	ปฏิบัติทุกครั้ง
4) หนอนเจาะสมอฝ้าย							
4.1) ใช้วนพินาศ	4.7	8.8	6.8	79.7	1.39	0.837	ไม่เคยปฏิบัติ
4.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	56.1	16.2	0.7	27.0	3.01	1.288	ปฏิบัติบางครั้ง
7.4 การป้องกันกำจัดวัชพืช							
1) การใช้วิธีกล โดยใช้วิธีการถอนคราดเก็บซากพืช, รากหญ้า หัก และไหลของวัชพืชข้ามปี ออกจากแปลง	90.6	4.7	-	4.7	3.81	0.663	ปฏิบัติทุกครั้ง
7.5 การไถหน่อ และจำนวนต้น / กอ							ปฏิบัติ
1)เฉลี่ยประมาณ 4-5 ต้น/กอ	45.9	30.4	0.7	23.0	2.99	1.181	บางครั้ง

4.2.8 การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง

1) ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด ตามอัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 94.6 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามบางครั้งและไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 3.3 และ 1.4 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง ที่ 18

2) ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ได้รับการรับรองจากบริษัทที่ทำสัญญาสั่งซื้อผลผลิต และทางกลุ่ม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 82.4 รองลงมา (ร้อยละ 15.5) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามเพียงบางครั้ง ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 2.1) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

4.2.9 การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดจากศัตรูพืช

1) สำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืช และโรค โดยสุ่มตรวจนับหนอนกระทุ้งหอม หนอนกระทุ้งผัก และหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ 100 กอ/ไร่ และสุ่มนับเพลี้ยไฟหอม 20 หน่อ หรือ 20 กอ/ไร่ และพบการเกิดโรค พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการ ของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 41.9 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามบางครั้งและไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 27.7 และ 25.7 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 4.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

2) การตัดสินใจเลือกใช้วิธีป้องกันกำจัดที่ถูกต้องและเหมาะสม และทำการตรวจสอบผลการป้องกันกำจัดทุกครั้งหลังจากปฏิบัติป้องกันและกำจัด โดยต้องไม่พบการทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 81.1 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 9.5 และ 7.3 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 2.1) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 หมายความว่า โดยภาพรวม เกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

ตารางที่ 18 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง และหัวข้อการจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดจากศัตรูพืช

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
8. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิต หน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจาก สารพิษตกค้าง							
8.1 ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร							
	94.6	3.3	0.7	1.4	3.91	0.419	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
8.2 ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ได้รับการรับรองจากบริษัท ที่ทำสัญญา รับซื้อผลผลิต และทางกลุ่ม							
	82.4	15.5	-	2.1	3.78	0.541	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
9. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิต หน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดจากศัตรูพืช							
9.1 ตำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืช และโรค โดยสุ่มนับหนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผักและหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ100 กอต่อไร่ และสุ่มนับเพลี้ยไฟหอม 20 หน่อหรือ 20 กอต่อไร่ และพบการเกิดโรค							
	41.9	27.7	4.7	25.7	2.86	1.218	ปฏิบัติ บางครั้ง

ตารางที่ 18 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง และหัวข้อการจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดจากศัตรูพืช (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
9.2 เลือกใช้วิธีป้องกันกำจัด ที่ถูกต้องและเหมาะสม และทำ การตรวจสอบผลการป้องกัน กำจัดทุกครั้งหลังจากปฏิบัติ ป้องกันและกำจัด โดยต้องไม่ พบการทำลายของโรคและ แมลงศัตรูพืช	81.1	9.5	2.1	7.3	3.64	0.849	ปฏิบัติ ทุกครั้ง

¹การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

- ค่าเฉลี่ย 3.25 - 4.00 หมายถึง ปฏิบัติทุกครั้ง
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.24 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง
- ค่าเฉลี่ย 1.75 - 2.49 หมายถึง ไม่ปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.74 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ

4.2.10 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในฟาร์ม

1) วิธีการเก็บเกี่ยว

(1) ใช้วิธีถอนด้วยความระมัดระวัง โดยการจับโคนหน่อที่ติดกับดินแล้วดึงขึ้น และกลบโคนหน่อด้วยดินทันทีหลังถอนขึ้น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 99.3 ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 19

(2) ใช้วิธีตัด โดยใช้มีดคมและสะอาดสอดลงไปโคนหน่อแล้วตัด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 99.3 ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติทุกครั้ง ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.07 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(3) รวบรวมผลผลิตที่เก็บเกี่ยวเสร็จบรรจุลงในภาชนะที่สะอาด และทำการขนย้ายไปที่โรงเรือนทันที พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 75.7 รองลงมาเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามบางครั้งและไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 21.6 และ 2.0 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 0.7) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

2) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

(1) ทำความสะอาดโคนหน่ออย่างระมัดระวังโดยไม่ให้ปลายหน่อสัมผัสกับน้ำโดยตรง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมา (ร้อยละ 40.5) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.4 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติเพียงบางครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(2) คัดเลือกหน่อที่ตรง ขอดแน่น สะอาด และต้องไม่มีร่องรอยการทำลายในผลผลิต ตัดโคนให้เสมอกัน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 98.6 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 0.7 และ 0.7 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(3) คัดแยกหน่อตามขนาดความต้องการของกลุ่ม และต้องระมัดระวังไม่ให้หน่อชำ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 98.6 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 1.4 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

(4) บรรจุหน่อไม้ฝรั่งภายในตะกร้าพลาสติก ให้ยอดต้องตั้งขึ้น และใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำพอหมาดคลุมไว้ รอกการขนส่งไปจำหน่าย พบว่า เกษตรกรมีการปฏิบัติทุกครั้งและไม่เคยปฏิบัติตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 49.3 และร้อยละ 49.3 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ปฏิบัติตามบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.4 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

4.2.11 ทำการขนส่งผลผลิตทันทีไปยังจุดรวบรวม เมื่อปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเสร็จ

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 93.2 ส่วนเกษตรกรที่เหลือเป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม คิดเป็นร้อยละ 6.8 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

4.2.12 การควบคุมการคละปนของผลผลิตด้วยคุณภาพในจุดรวบรวม

1) เกษตรกรให้เจ้าหน้าที่รับผลผลิตตรวจสอบการคละปนของผลผลิตที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐาน และคัดแยกออกทันที พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 98.6 ส่วนเกษตรกรที่เหลือ (ร้อยละ 1.4) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยปฏิบัติตาม ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

2) เกษตรกรให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบการคละปน และคัดแยกผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่มีศัตรูทำลายออกทิ้งให้ห่างจากผลผลิตที่ได้คุณภาพ พบว่า เกษตรกรทั้งหมดมีการปฏิบัติทุกครั้งตามหลักการของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100.0 ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 หมายความว่า โดยภาพรวมเกษตรกรปฏิบัติทุกครั้งตามหลักของระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

ตารางที่ 19 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในฟาร์ม หัวข้อการขนส่งผลผลิตทันทีไปยังจุดรวบรวม และหัวข้อการควบคุมการคลงปนของผลผลิตด้วยคุณภาพในจุดรวบรวม

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
10. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ							
หลังการเก็บเกี่ยวในฟาร์ม							
10.1 วิธีการเก็บเกี่ยว							
10.1.1 ใช้วิธีถอนด้วย							
ความระมัดระวัง โดยการจับ							
โคนหน่อที่ติดกับดินแล้วดึงขึ้น							
และกลบโคนหน่อด้วยดินทันที							ปฏิบัติ
หลังถอนหน่อขึ้น	99.3	-	-	0.7	3.98	0.247	ทุกครั้ง
10.1.2 ใช้วิธีตัด โดยใช้มีด							
คมและสะอาดสอดลงไปโคน							ไม่เคย
ตัดโคนหน่อแล้วตัด	0.7	-	-	99.3	1.07	0.453	ปฏิบัติ
10.1.3 รวบรวมผลผลิตที่							
เก็บเกี่ยวเสร็จบรรจุลงใน							
ภาชนะที่สะอาด และทำการขน							ปฏิบัติ
ย้ายไปที่โรงเรือนทันที	75.7	21.6	0.7	2.0	3.71	0.586	ทุกครั้ง
102การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว							
10.2.1 ทำความสะอาด							
โคนหน่ออย่างระมัดระวังโดย							ปฏิบัติ
ไม่ให้ปลายหน่อโคนน้ำ	56.1	3.4	-	40.5	2.75	1.461	บางครั้ง
10.2.2 คัดเลือกหน่อที่ตรง							
ยอดแน่น สะอาด และต้องไม่มี							
ร่องรอยการทำลายในผลผลิต							ปฏิบัติ
ตัดโคนให้เสมอกัน	98.6	0.7	-	0.7	3.97	0.259	ทุกครั้ง

ตารางที่ 19 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในฟาร์ม หัวข้อการขนส่งผลผลิตทันทีไปยังจุดรวบรวม และหัวข้อการควบคุมการคละปนของผลผลิตด้วยคุณภาพในจุดรวบรวม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
10.2.3 คัดแยกหน่อตามขนาดความต้องการของกลุ่มและต้องระมัดระวังไม่ให้หน่อบอบช้ำ	98.6	-	-	1.4	3.96	0.348	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
10.2.4 บรรจุหน่อไม้ฝรั่งภายในตะกร้าพลาสติก ยอดต้องตั้งขึ้น และใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำพอหมาดคลุมไว้ รอการขนส่งไปจำหน่าย	49.3	1.4	-	49.3	2.51	1.496	ปฏิบัติ ไม่เคย ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้ม ว่าจะปฏิบัติ
11. การขนส่งผลผลิตไปยังจุดรวบรวม							
11.1 ทำการขนส่งผลผลิตทันที เมื่อปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเสร็จ	93.2	-	-	6.8	3.93	0.252	ปฏิบัติ ทุกครั้ง
12. การควบคุมการคละปนของผลผลิตด้วยคุณภาพในจุดรวบรวม							
12.1 เจ้าหน้าที่รับผลผลิตตรวจสอบการคละปนของผลผลิตที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐานและคัดแยกออกทันที	98.6	-	-	1.4	3.99	0.116	ปฏิบัติ ทุกครั้ง

ตารางที่ 19 การปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมตามหัวข้อการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในฟาร์ม หัวข้อการขนส่งผลผลิตทันทีไปยังจุดรวบรวม และหัวข้อการควบคุมการกละปนของผลผลิตด้วยคุณภาพในจุดรวบรวม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 148)				Mean	S.D.	ความหมาย ¹
	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ แต่มี แนวโน้มว่า จะปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ			
	(%)	(%)	(%)	(%)			
12.2 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบการ กละปน และคัดแยกผลผลิต หน่อไม้ฝรั่งที่มีศัตรูทำลายออก ทิ้งให้ห่างจากผลผลิตที่ได้ คุณภาพ	100.0	-	-	-	4.00	0.00	ปฏิบัติ ทุกครั้ง

¹การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

- ค่าเฉลี่ย 3.25 - 4.00 หมายถึง ปฏิบัติทุกครั้ง
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.24 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง
- ค่าเฉลี่ย 1.75 - 2.49 หมายถึง ไม่ปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.74 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ

5. การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบรูปแบบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว และปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต โดยมีเนื้อหาส่วนที่เปรียบเทียบทั้งหมด 12 ส่วน ที่เกี่ยวข้องกับหลักการปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย 1) การจัดการสูลักษณะฟาร์ม 2) การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร 3) การจัดการปัจจัยการผลิต 4) การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต 5) การบันทึกและการควบคุมเอกสาร 6) การจัดเก็บและการควบคุมเอกสาร 7) การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ 8) การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง 9) การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากศัตรูพืช 10) การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวภายในฟาร์ม 11) การขนส่งผลผลิตไปยังจุดรวบรวม และ 12) การควบคุมการละปนของผลผลิตด้วยคุณภาพในจุดรวบรวมผลผลิต ทั้งนี้ได้แยกย่อยเนื้อหาที่ทำการวิจัยออกทั้งหมด 97 ประเด็น

การศึกษาเปรียบเทียบครั้งนี้ได้จำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคม ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง และการได้รับการส่งเสริมและการสนับสนุนในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร ประกอบด้วย 1) จำแนกตามจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง 2) จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม และ 3) จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต ซึ่งผลการวิจัยประกอบด้วยเนื้อหาตามลำดับดังนี้

5.1 การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน

ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว และปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การจำแนกและแยกประเภทของขยะภายในแปลงผลิตหรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลงผลิต และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน 2) การเคลื่อนย้ายผลผลิตต้องมีความระมัดระวังเรื่องความสะอาดและการปนเปื้อนกับผลผลิต และ 3) ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร ส่วนประเด็นที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียว

และ 2) ทำการตรวจสภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรก่อนนำไปใช้งาน และประเด็นที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 8 ประเด็น ได้แก่ 1) จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก 2) กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต 3) บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ 4) เอกสารหรือแบบบันทึก ต้องจัดทำให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมีการบันทึกให้ครบถ้วน ลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึก 5) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัดหนอนกระทู้หอมที่ระบาดภายในแปลงผลิต 6) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงเมื่อพบการระบาดของหนอนเจาะสมอฝ้ายในแปลงผลิต 7) การไถหว่านให้มีจำนวนคัน/กอเหลือประมาณ 4 - 5 คัน เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไป และ 8) สำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชและโรคของหน่อไม้ฝรั่ง โดยสุ่มนับหนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก และหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ 100 กอ/ไร่ และสุ่มนับเพลี้ยไฟหอม 20 หน่อ หรือ 20 กอ/ไร่ ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ มีจำนวน 84 ประเด็นย่อยจากประเด็นเนื้อหาทั้งหมดที่ทำการวิจัย จำนวน 12 ประเด็นหลัก ดังแสดงในตารางที่ 20ก และตารางที่ 20ข

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่

1) การจำแนกและแยกประเภทของขยะภายในแปลงผลิต หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลงผลิต และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการจำแนกและแยกประเภทของขยะภายในแปลงผลิต หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลงผลิต และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจนมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน

2) การเคลื่อนย้ายผลผลิต ต้องมีความระมัดระวังเรื่องความสะอาดและการปนเปื้อนกับผลผลิต พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติในการเคลื่อนย้ายผลผลิต ต้องมีความระมัดระวังเรื่องความสะอาดและการปนเปื้อนกับผลผลิตมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน

3) ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่

4) การเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียว พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อการเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียวมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน ไม่เกิน 2 คน จะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียว เพราะเกษตรกรมีแรงงานเพียงพอจะทำการฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เตรียมไว้ให้หมดภายในครั้งเดียวเนื่องจากเกษตรกรเลือกที่จะฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในช่วงเช้า และช่วงเย็น เพราะเป็นช่วงที่แสงแดด และกระแสลมสงบ ซึ่งเป็นช่วงที่เหมาะสมมากที่สุดในการฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภายในครัวเรือนเพียงพอจะช่วยให้ฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เตรียมไว้ให้หมดภายในครั้งเดียว และฉีดพ่นได้ทันกับช่วงเวลาดังกล่าว

5) ทำการตรวจสภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรก่อนนำไปใช้งาน พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อการตรวจสภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรก่อนนำไปใช้งานมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 8 ประเด็น ได้แก่

6) จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มีดัดจริต ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อจัดเก็บสารเคมีในสถานที่มีดัดจริต ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน

7) กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อการนำกิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิตมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน การนำกิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิตนั้นเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้แรงงานจำนวนมากในการถอนต้นที่เป็นโรค และนำไปเผาทิ้ง เพราะถ้ามีการพบการเข้าทำลายของโรค เช่น โรคลำต้นไหม้ โรคกิ่งและใบไหม้ หรือโรคแอนแทรคโนส (โรคตาเสือ) เกษตรกรจะต้องใช้สารป้องกันกำจัดทันที ถ้าสารยังควบคุมการระบาดของโรคไม่ได้ก็จะต้องรีบถอนต้นที่เป็นโรคออก หรือพาดินไปเลยในช่วงของการระบาด จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือนจึงเป็นปัจจัยสำคัญเช่นกัน

8) บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อการบันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มี การตรวจซ่อมเครื่องมือ มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน

9) จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึก ให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมีการบันทึกให้ครบถ้วน ลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึก พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อ

จัดทำเอกสารหรือแบบบันทึก ให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมีการบันทึกให้ครบถ้วน ลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึกมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน

10) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัดหอนกระทุ้งหอมที่ระบาดภายในแปลงผลิต พบว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อการใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัดหอนกระทุ้งหอมที่ระบาดภายในแปลงผลิตมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน

11) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงเมื่อพบการระบาดของหอนเจาะสมอฝ้ายในแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงเมื่อพบการระบาดของหอนเจาะสมอฝ้ายในแปลงผลิตมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน

12) การไว้หน่อให้มีจำนวนต้นต่อกอเหลือประมาณ 4 - 5 ต้น เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไปพบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน ขึ้นไป และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อการไว้หน่อให้มีจำนวนต้น/กอ เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไปมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน เนื่องจากเกษตรกรที่มีแรงงานภายในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีแรงงานเพียงพอที่จะควบคุมดูแลถอนหน่ออ่อนที่เกิดใหม่ และเลือกหน่อที่สมบูรณ์แข็งแรงมากที่สุด เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไป เนื่องจากการเจริญเติบโตของหน่ออ่อนจนกลายเป็นต้นแม่ต้องใช้ระยะเวลาประมาณ 30 วัน หลังจากวันที่เกษตรกรเริ่มปักคั้น เกษตรกรจะต้องใช้แรงงานที่มีอยู่ภายในครัวเรือนในการดูแลตลอดช่วงดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ที่กล่าวว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือนน้อยกว่ามีการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมเกี่ยวกับการไว้หน่อให้มีจำนวนต้น/กอเหลือประมาณ 4 - 5 ต้น เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไปน้อยกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า

13) ตำราตรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชและโรคของหน่อไม้ฝรั่ง โดยสุ่มนับหนอน กระทุ้หอม หนอนกระทุ้ผักและหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ 100 กอ/ไร่ และสุ่มนับเพลี้ยไฟหอม 20 หน่อ หรือ 20 กอ/ไร่ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนมากกว่า 2 คนขึ้นไป และเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน มีการปฏิบัติในการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตร ในครัวเรือนมากกว่า 2 คน มีการปฏิบัติตามหัวข้อทำการสำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชและ โรคของหน่อไม้ฝรั่ง โดยสุ่มนับหนอนกระทุ้หอม หนอนกระทุ้ผักและหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ 100 กอ/ไร่ และสุ่มนับเพลี้ยไฟหอม 20 หน่อ หรือ 20 กอ/ไร่ มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงาน ภาคเกษตรในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน ใน เนื่องจากการสำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชจะต้อง ทำการสำรวจในช่วงเช้า และในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่เกษตรกรจะต้องเร่งการเก็บเกี่ยวผลผลิต ให้เสร็จทันก่อนที่แดดจะแรงจัด เพราะอาจจะทำให้ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวเสร็จแล้วสัมผัสกับแสงแดด มีผลทำให้คุณภาพของผลผลิตลดลง หน่อเหี่ยว และกาบใบบานเร็วกว่าปกติ จึงทำให้เกษตรกร ละเลยขั้นตอนการปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากมีจำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือนไม่ เพียงพอ ซึ่งการที่ครัวเรือนของเกษตรกรมีจำนวนแรงงานภาคเกษตรที่เพียงพอต่อพื้นที่การผลิต จึง เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการปฏิบัติตามหัวข้อดังกล่าว เมื่อพบการระบาดจะได้หาแนวทางในการ ป้องกันกำจัดโดยเร็วที่สุด เพื่อลดการระบาดของแมลงศัตรูพืช ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ชัชวาล ภูมิสาขคร (2546) ได้ศึกษาเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกร ในโครงการผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์ปีก จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กล่าวว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงาน ในครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีระดับการยอมรับเทคโนโลยีเพื่อนำไปปฏิบัติแตกต่างกัน

ตารางที่ 20ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว
ในกระบวนการผลิต จำนวนตามจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง										Fisher's Exact Test
รายละเอียดการปฏิบัติ										
ไม่เกิน 2 คน (n = 27)										χ^2
ปฏิบัติตาม		ไม่ปฏิบัติตาม		ปฏิบัติตาม		ไม่ปฏิบัติตาม				
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. การจัดการดูแลกะฟาร์ม										
1.1 การจัดทำประวัติฟาร์ม และการใช้ประโยชน์ที่ดินในฟาร์ม										
1.1.1 จัดทำข้อมูลประจำแปลงทุกครั้งที่มีการเพิ่มแปลงผลิต										
24	88.9	3	11.1	14	82.4	3	17.6	0.378		
1.1.2 ทำการวิเคราะห์คุณภาพดินเพื่อตรวจสอบดินก่อนการปลูก										
17	63.0	10	37.0	12	70.6	5	29.4	0.270		
2. การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรงยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ										
2.1 การเตรียมแปลง เมล็ดพันธุ์ และการปลูก										
2.1.1 การเลือกพันธุ์										
1. เลือกใช้พันธุ์ที่มีคุณภาพ และให้ผลผลิตสูง การเจริญเติบโต เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่										
26	96.3	1	3.7	17	100.0	-	-	0.644		
2.1.2 การเตรียมดิน										
1. ไถตากดินกำจัดวัชพืช ใช้ไม่น้อยกว่า 7 วัน แล้วไถพรวนอีก 1-2 ครั้ง										
26	96.3	1	3.7	17	100.0	-	-	0.644		

ตารางที่ 20ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว
ในกระบวนการผลิต จำนวนตามจำนวนแรงงาน ในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง								Fisher's Exact Test
	ไม่เกิน 2 คน				มากกว่า 2 คน				
	(n = 27)				(n = 17)				
	ปฏิบัติตาม		ไม่ปฏิบัติตาม		ปฏิบัติตาม		ไม่ปฏิบัติตาม		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2. หว่านปูนขาวหรือดินมาลัยในกรณีดินมีค่าเป็นกรด									
ต่างต่ำกว่า 6.0 ใช้อัตรา 100-200 กก./ไร่ ก่อนไถพรวนกลบ	12	44.4	15	55.6	6	35.3	11	64.7	0.361
3. ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 2 - 4 ตัน/ไร่	19	70.4	8	29.6	12	70.6	5	29.4	0.001
2.1.3 การเพาะกล้า									
1. นำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำเย็น 1 คืน แล้วห่อด้วยผ้าขาวบางนำไปวางในที่ชื้นจนกระทั่งเมล็ดงอก	16	59.3	11	40.7	9	52.9	8	47.1	0.170
2. ทำการคลุมสารป้องกันเชื้อราก่อนนำไปปลูกในแปลงเพาะกล้า	6	22.2	21	77.8	5	29.4	12	70.6	0.288
3. เตรียมแปลงเพาะกล้ากว้าง 1 ม. ยาว 10 ม. สูงไม่น้อยกว่า 30 ทำร่องลึก 2 ซม. ห่างกัน 20-25 ซม. หว่านเมล็ดแล้วใช้ฟางคลุมทับ	14	51.9	13	48.1	11	64.7	6	35.3	0.703
2.1.4 การปลูกในแปลง									
1. เตรียมหลุมปลูกลึก 20 ซม. ระยะปลูกระหว่างหลุม ๆ ละ 30-50 ซม. ระหว่างแถว 100 -120 ซม.	16	59.3	11	40.7	12	70.6	5	29.4	0.579

ตารางที่ 20ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติเพียงครั้งเดียว
ในกระบวนการผลิต จำนวนตามจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง						Fisher's Exact Test		
	ไม่เกิน 2 คน (n = 27)			มากกว่า 2 คน (n = 17)					
	ปฏิบัติตาม		ไม่ปฏิบัติตาม		ปฏิบัติตาม			ไม่ปฏิบัติตาม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
2. ทำการย้ายต้นกล้าที่มีอายุ 4-6 เดือน คัดยอดให้เหลือ ลำต้น 15-20 ซม. ปลูกหลุมละ 1 ต้น	12	44.4	15	55.6	11	64.7	6	35.3	1.717
3. ใช้เชือกยาง หรือเชือกไนลอนกันแนวให้ต้นตั้งเป็น ระเบียบ	26	96.3	1	3.7	15	88.2	2	11.8	1.067
2.2 การใส่ปุ๋ย									
2.2.1 ระยะต้นกล้าใช้ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 15 -20 กก. (2 ปีบ) ต่อแปลงเพาะกล้าขนาดประมาณ 1x10 ม.	16	59.3	11	40.7	10	58.8	7	41.2	0.001
2.2.2 ระยะกล้าอายุ 1 เดือน ให้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 300-500 กรัมต่อแปลง 1x10 ม.	15	55.6	12	44.4	11	64.7	6	35.3	0.361
2.2.3 ระยะย้ายปลูกให้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 25-30 กรัม / หลุม รองกันหลุม กลบดินหนา 3-5 ซม. เพื่อ ป้องกันไม่ให้น้ำรากสัมผัสกับปุ๋ยโดยตรง	14	51.9	13	48.1	10	58.8	7	41.2	0.205

ตารางที่ 20ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1. การจัดการสุขลักษณะฟาร์ม					
1.1 การเก็บรักษาสารเคมีในการผลิต					
1.1.1 จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	3.53	.980	3.71	.782	1.127 *
1.1.2 สถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณต้นน้ำ หรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน	3.45	1.099	3.47	1.065	0.090
1.1.3 แยกเก็บสารเคมีแต่ละชนิดเป็นหมวดหมู่ ไม่ปะปน	3.60	.920	3.45	1.101	0.862
1.1.4 ภายในโรงเก็บสารเคมีต้องมีเครื่องมือ และวัสดุป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน	2.55	1.385	2.55	1.390	0.011
1.2 การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม					
1.2.1 อ่านฉลากคำแนะนำ เพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารป้องกันก่อนการปฏิบัติงาน	3.92	.373	3.90	.458	0.223
1.2.2 ตรวจสอบอุปกรณ์การพ่น และสวมเสื้อผ้าอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ เช่น หน้ากาก ผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และรองเท้า	3.80	.640	3.88	.325	0.819
1.2.3 เตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ให้หมดในครั้งเดียว	3.92	.449	4.00	.000	1.810 **
1.2.4 ปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันที	3.95	.335	3.98	.140	0.625

ตารางที่ 20ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1.2.5 เลือกพันธุ์สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในช่วงเช้าหรือเย็นและลมสงบ	3.96	.320	3.98	.140	0.459
1.2.6 หลังจากการพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต้องทำความสะอาดร่างกาย และเสื้อผ้าทันที	3.93	.361	3.94	.238	0.238
1.2.7 หยุดการเก็บเกี่ยว จนแน่ใจว่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้จะสลายตัวจนถึงระดับปลอดภัย	3.86	.577	3.76	.651	0.872
1.2.8 เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ล้างขวดบรรจุสารแล้วทำลายโดยการจำหน่าย หรือฝังดินลึกประมาณ 1-1.5 เมตร และต้องห่างจากแหล่งน้ำ	3.15	1.228	3.31	1.241	0.746
1.3 ความสะอาดปลอดภัยและการกำจัดของเสียภายในแปลง และวัตถุเหลือใช้จากการผลิต					
1.3.1 ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมด และล้างสารออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีก	3.55	1.061	3.67	.931	0.683
1.3.2 กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต	3.59	.875	3.75	.659	1.230 *
1.3.3 นำเศษพืชหรือกิ่งที่ตัดแต่งจากคันที่ไม่มีโรคมาทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสด	2.12	1.356	1.98	1.319	0.617
1.3.4 จำแนก และแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจน และมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง หรือระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน	2.99	1.311	3.43	1.063	2.212 ***

ตารางที่ 20ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความดีในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
2. การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร					
2.1 การจัดทำรายการและการจัดเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์					
2.1.1 จัดเตรียมอุปกรณ์ทางการเกษตรเหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในแปลงผลิต	3.86	.500	3.90	.300	0.606
2.1.2 มีสถานที่ในการเก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์อย่างปลอดภัย มีป้ายแสดงไว้ชัดเจน	2.45	1.400	2.20	1.371	1.071
2.2 การตรวจสภาพ และการซ่อมบำรุง					
2.2.1 ทำการตรวจสภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร ก่อนนำไปใช้งาน	3.93	.361	3.80	.633	1.292 **
2.2.2 บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ	1.57	1.050	1.80	1.217	1.179 *
2.2.3 ทำความสะอาดเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลิตผล ทั้งก่อนและหลังการใช้งาน	3.66	.644	3.73	.586	0.614
3. การจัดการปัจจัยการผลิต					
3.1 จัดทำรายการและรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิตที่สำคัญเช่น พันธุ์ ปุ๋ย สารเคมี และสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชพร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายการ ปริมาณ วัน เดือน ปี ที่จัดซื้อจัดหา ลงในแบบบันทึก	3.01	1.186	3.00	1.183	0.050
3.2 การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ถ้าไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ ต้องส่งปัจจัยการผลิตนั้นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจวิเคราะห์และบันทึกรายละเอียดไว้เป็นหลักฐาน	2.51	1.332	2.39	1.358	0.487

ตารางที่ 20ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
4. การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต					
4.1 การจัดการประเด็นทั่วไป มีข้อพึงปฏิบัติในการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว					
4.1.1 ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการบอบช้ำของผลผลิต	3.80	.640	3.80	.530	0.002
4.1.2 ต้องมีวัสดุใช้ปูรองพื้นในบริเวณที่พักผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมี วัตถุมีพิษ หรือวัตถุอื่น ๆ ในผลผลิต	3.84	.672	3.82	.654	0.100
4.1.3 ภาชนะที่ใช้บรรจุผลผลิตในการขนส่งผลผลิต ต้องแยกออกจากภาชนะที่ใช้ในการขนย้าย หรือขนส่งสารเคมี ปุ๋ย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน	3.96	.320	3.92	.440	0.588
4.1.4 ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุเพื่อการขนถ่ายภายในฟาร์มไปยังจุดพักผลผลิต ต้องเหมาะสม มีวัสดุรองภายในภาชนะ เพื่อป้องกันการกระแทก	3.90	.467	3.80	.722	0.947
4.1.5 การจัดวางผลผลิตในบริเวณที่พักผลผลิต ต้องระมัดระวังชุดขีดการกระแทกทั้งความร้อนและแสงแดดที่ทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพ	3.97	.174	3.94	.238	0.814
4.1.6 การเคลื่อนย้ายผลผลิต ต้องระวังเรื่องความสะอาด และการปนเปื้อน	3.97	.174	3.88	.475	1.259***
4.2 การควบคุมการกะป็นของผลผลิตด้วยคุณภาพ					
4.2.1 ทำการคัดเลือกให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเท่านั้น	3.93	.439	3.90	.458	0.336

ตารางที่ 20x การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
4.2.2 มีพื้นที่การจัดวาง และแยกผลผลิตที่ ด้อยคุณภาพออกเป็นสัดส่วน	3.82	.629	3.86	.491	0.375
4.3 การบ่งชี้และการสอบกลับ					
4.3.1 ทำการบันทึกการปฏิบัติงาน ตาม แบบบันทึก มีการควบคุมเอกสาร และ สามารถตรวจสอบกลับได้	3.06	1.248	3.02	1.257	0.195
5. การบันทึกและควบคุมเอกสาร					
5.1 สภาวะแวดล้อม(อุณหภูมิ, ความชื้น และปริมาณน้ำฝน)	1.74	1.148	1.65	1.036	0.495
5.2 พันธุ์ วันปลูก วันถอนแยก	2.48	1.332	2.49	1.362	0.024
5.3 วันใส่ปุ๋ย วันพ่นสารเคมีและสารชีวอินทรีย์	3.40	1.067	3.25	1.230	0.756
5.4 การสำรวจศัตรูพืชและวันที่ศัตรูพืชระบาด	2.43	1.330	2.24	1.335	0.858
5.5 ค่าใช้จ่าย ปริมาณผลผลิต และรายได้	2.51	1.292	2.45	1.254	0.245
5.6 เอกสารหรือแบบบันทึก ต้องจัดทำให้ เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมีการบันทึกให้ครบถ้วน ลงชื่อ ผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึก	3.16	1.124	3.04	1.280	0.592 *
6. การจัดเก็บและการควบคุมเอกสาร					
6.1 จัดแยกเอกสารให้เป็นหมวดหมู่	2.94	1.273	2.84	1.302	0.428
6.2 เก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงาน และเอกสาร สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงาน อย่างน้อย 3 ปีติดต่อกัน	2.55	1.307	2.63	1.264	0.363
6.3 ต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง เมื่อ มีการปรับแก้ไขหรือทำการเปลี่ยนแปลง เอกสารต่าง ๆ	2.77	1.229	2.65	1.197	0.599

ตารางที่ 20ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
7. การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ					
7.1 การใส่ปุ๋ย					
7.1.1 ระยะเจริญเติบโตโดยหลังปลูกหรือหลังปักคั้น 1 เดือน ให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ และใส่อีกทุกๆ เดือนๆ ละ 1 ครั้ง รวม 4 ครั้ง	2.27	1.381	2.57	1.330	1.274
7.1.2 ระยะที่กำลังให้ผลผลิตโดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20 อัตรา 25 กก./ไร่ ทุกเดือน	2.22	1.356	2.04	1.264	0.773
7.1.3 ระยะปักคั้น ใช้ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ หรือเสริมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ 3-5 ตัน/ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ห่างกัน 6 เดือน	2.43	1.361	2.33	1.322	0.428
7.1.4 ระยะปักคั้น ตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 200กก/ไร่/ปี แบ่งใส่ 4 ครั้ง ห่างกัน3เดือน	2.48	1.355	2.43	1.360	0.227
7.2 การให้น้ำ					
7.2.1 ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอตามความเหมาะสมของพื้นที่ และให้น้ำทันทีหลังใส่ปุ๋ย	3.89	.405	3.92	.272	0.554
7.3 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช					
7.3.1 การใช้ศัตรูธรรมชาติ					
1) ใช้แตนเบียนไมโครพิทิส ควบคุมหนอนกระทู้หอมและหนอนกระทู้ผัก	1.25	.677	1.27	.723	0.226
2). ใช้มวนพิฆาต ซึ่งเป็นตัวห้ำควบคุมหนอนศัตรูหน่อไม้ฝรั่ง	1.20	.589	1.24	.681	0.366

ตารางที่ 20ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
7.3.2 โรคที่สำคัญและการป้องกันกำจัด					
1) โรคลำต้นไหม้					
1.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	3.25	1.071	3.49	.925	1.372
1.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกัน					
กำจัดโรคพืช	3.25	.979	3.29	1.025	0.271
2) โรคใบและกิ่งไหม้					
2.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	3.24	1.078	3.33	1.033	0.523
2.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกัน					
กำจัดโรคพืช	3.36	.937	3.37	1.038	0.070
3) โรคเน่าเปื่อย					
3.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	3.31	.993	3.24	.951	0.437
3.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกัน					
กำจัดโรคพืช	3.42	.840	3.41	.920	0.073
4) โรคแอนแทรคโนส					
4.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	3.63	.754	3.59	.779	0.308
4.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกัน	3.62	.835	3.78	.730	1.197
กำจัดโรคพืช					
7.3.3 เมล็ดพันธุ์ที่สำคัญและการป้องกันกำจัด					
1) หนอนกระพุ่ม					
1.1) ทำลายไข่และตัวหนอน	3.22	1.218	3.27	1.133	0.282
1.2) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	1.21	.549	1.33	.841	0.961*
1.3) ใช้สารป้องกันกำจัดเมล็ดพันธุ์พืช	3.53	.843	3.57	.781	0.301
2) หนอนกระพุ่ม					
2.1) ทำลายไข่และตัวหนอน	3.22	1.139	3.16	1.255	0.292
2.2) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	1.26	.650	1.37	.871	0.905

ตารางที่ 20ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
2.3) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	3.61	.744	3.57	.781	0.303
3) เพลี้ยไฟหอม					
3.1) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	1.35	.791	1.33	.816	0.124
3.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	3.72	.718	3.59	.920	0.973
4) หนอนเจาะสมอฝ้าย					
4.1) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	1.39	.836	1.37	.848	0.132
4.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	3.08	1.239	2.88	1.381	0.868 *
7.4 การป้องกันกำจัดวัชพืช					
1). การใช้วิธีกล โดยใช้วิธีการถอนคราด เก็บซากพืช รากหญ้า หัว และไหลของวัชพืช ข้ามปี ออกจากแปลง	3.81	.635	3.80	.722	0.091
7.5 การไถหน่อ และจำนวนต้น / กอ					
1) เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น/กอ	2.91	1.242	3.16	1.046	1.291 *
8. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง					
8.1 ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการ แก้ปัญหาตามแผนควบคุม การผลิต หน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร	3.87	.513	4.00	.000	2.573 ***
8.2 ใช้สารกำจัดศัตรูพืชที่ได้รับการรับรองจาก บริษัทที่ทำสัญญาซื้อผลผลิตและทางกลุ่ม	3.77	.490	3.80	.633	0.327
9. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ ปลอดภัยจากศัตรูพืช					
9.1 สำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืช และโรค โดยสุ่มนับหนอนกระทู้หอม หนอน กระทู้ผักและหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ100	2.80	1.255	2.96	1.148	0.764 *

ตารางที่ 20ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
กอ/ไร่ และส่นับเปลี่ยไฟหอม 20 หน่อ หรือ 20 กอต่อไร่ และพบการเกิดโรค					
9.2 เลือกใช้วิธีป้องกันกำจัดที่ถูกต้องและเหมาะสม และทำการตรวจสอบผลการป้องกันกำจัดทุกครั้งหลังจากปฏิบัติป้องกันและกำจัด โดยต้องไม่พบการทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืช	3.62	.859	3.69	.836	0.460
10. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวภายในฟาร์ม					
10.1 วิธีการเก็บเกี่ยว					
10.1.1 ใช้วิธีถอน ด้วยความระมัดระวัง โดยการจับโคนหน่อที่ติดกับดินแล้วดึงขึ้น และกลบโคนหน่อด้วยดินทันทีหลังถอนขึ้น	3.97	.305	4.00	.000	0.724
10.1.2 ใช้วิธีตัด โดยใช้มีดคมและสะอาด สอดลงไปโคนโคนหน่อแล้วตัด	1.05	.364	1.12	.588	0.843
10.1.3 รวบรวมผลผลิตที่เก็บเกี่ยวเสร็จ บรรจุลงในภาชนะที่สะอาด และทำการขนย้ายไปที่โรงเรือนทันที	3.68	.605	3.76	.551	0.831
10.2 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว					
10.2.1 ทำความสะอาดโคนหน่ออย่างระมัดระวังโดยไม่ให้ปลายหน่อโคนน้ำ	2.74	1.474	2.76	1.450	0.088
10.2.2 คัดเลือกหน่อที่ตรง ขอดแน่น สะอาด และต้องไม่มีร่องรอยการทำลายในผลผลิต ตัดโคนให้เสมอกัน	3.97	.305	3.98	.140	0.251
10.2.3 คัดแยกหน่อตามขนาดความต้องการของกลุ่ม และต้องระมัดระวังไม่ให้หน่อช้ำ	3.97	.305	3.94	.420	0.463

ตารางที่ 20ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนแรงงานภาคเกษตรภายในครัวเรือน				ค่า t
	ไม่เกิน 2 คน		มากกว่า 2 คน		
	(n = 97)		(n = 51)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
10.2.4 บรรจุหน่อไม้ฝรั่งภายในตะกร้าพลาสติก ขอดต้องตั้งขึ้น และใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำพอหมาดคลุมไว้ รอการขนส่งไปจำหน่าย	2.54	1.500	2.45	1.501	0.328
11. การขนส่งผลิตผลไปยังจุดรวบรวม					
11.1 ทำการขนส่งผลิตผลทันที เมื่อปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเสร็จ	3.93	.260	3.94	.238	0.305
12. การควบคุมการละปนของผลิตผลด้วยคุณภาพในจุดรวบรวม					
12.1 เจ้าหน้าที่รับผลิตผลตรวจสอบการละปนของผลิตผลที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐาน และคัดแยกออกทันที	3.99	.102	3.98	.140	0.463
12.2 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบการละปน และคัดแยกผลิตผลหน่อไม้ฝรั่งที่มีศัตรูทำลายออกทิ้งให้ห่างจากผลิตผลที่ได้คุณภาพ	4.00	.000	4.00	.000	-

หมายเหตุ *** หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

** หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว และปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต

หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ จำแนกและแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจน หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ 2) เมื่อพบโรคกล้าต้นใหม่ทำการถอนต้นที่เป็น โรคออก และเผาทำลายนอกแปลงผลิต 3) เมื่อพบโรคใบและกิ่งใหม่ ทำการถอนต้นที่เป็น โรคออก และเผาทำลายนอกแปลงผลิต 4) ป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้วิธีกล โดยใช้วิธีการถอนคราดเก็บ ซากพืช รากหญ้า หัว และไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลง และ 5) การไถหน่อ และจำนวนดิน/กอให้ เหลือประมาณ 4 - 5 ดิน/กอ ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ มีจำนวน 91 ประเด็นย่อย จากประเด็นเนื้อหาทั้งหมดที่ทำการวิจัย จำนวน 12 ประเด็นหลัก ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 21ก และตารางที่ 21ข

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่

1) จำแนกและแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจน หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ระหว่าง 2 - 3 ครั้ง และเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่มีการปฏิบัติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ไม่เกิน 1 ครั้ง แสดงว่าเกษตรกรเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมระหว่าง 2 - 3 ครั้ง และเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อจำแนกและแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจน หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่

2) บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ระหว่าง 2 - 3 ครั้ง มีการปฏิบัติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ไม่เกิน 1 ครั้ง ส่วนเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีการปฏิบัติไม่แตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมระหว่าง 2 - 3 ครั้ง และที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง แสดงว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมระหว่าง 2 - 3 ครั้ง มีแนวโน้มที่จะบันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มี

การตรวจซ่อมเครื่องมือ มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง

3) ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกทันที และเผาทำลายนอกแปลงผลิต เมื่อพบโรคลำต้นใหม่ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ระหว่าง 2 - 3 ครั้ง และเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่มีการปฏิบัติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่เกิน 1 ครั้ง แสดงว่าเกษตรกรเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมระหว่าง 2 - 3 ครั้ง และเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกทันที และเผาทำลายนอกแปลงผลิต เมื่อพบโรคลำต้นใหม่มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง

4) ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกทันที และเผาทำลายนอกแปลงผลิต เมื่อพบโรคใบและกิ่งใหม่ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มากกว่า 3 ครั้ง มีการปฏิบัติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง ส่วนเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมระหว่าง 2 - 3 ครั้ง มีการปฏิบัติไม่แตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง และเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง แสดงว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง มีแนวโน้มที่จะทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกทันที และเผาทำลายนอกแปลงผลิต เมื่อพบโรคใบและกิ่งใหม่ มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง

5) ป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้วิธีกล โดยการถอนคราดเก็บซากพืช รากหญ้า หัว และไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลง พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมมากกว่า 3 ครั้ง และเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมระหว่าง 2 - 3 ครั้ง มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่มีการปฏิบัติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมไม่เกิน 1 ครั้ง แสดงว่าเกษตรกรเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง และเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมระหว่าง 2 - 3 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ ป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้วิธีกล โดยการถอนคราดเก็บซากพืช รากหญ้า หัว และไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลง มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง

6) การไถหน่อ และจำนวนต้น/กอให้ เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น/กอ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมระหว่าง 2 - 3 ครั้ง มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่มีการปฏิบัติแตกต่างจากเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม มากกว่า 3 ครั้ง แสดงว่าเกษตรกรเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมระหว่าง 2 - 3 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ การไถหน่อ และจำนวนต้น/กอ ให้ เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น/กอ มากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 3 ครั้ง

จากผลการเปรียบเทียบทั้ง 6 ประเด็น พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป มีการปฏิบัติตามหัวข้อการปฏิบัติมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเพียง 1 ครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า ย่อมได้รับความรู้ทางด้านวิชาการ และขั้นตอนการปฏิบัติจริงที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กับการผลิตภายในแปลงผลิตหน่อไม้ฝรั่งของตน และการที่เกษตรกรมีโอกาสดำเนินการเข้ารับการฝึกอบรมบ่อยครั้งย่อมเป็นผลดีต่อตัวเกษตรกรเอง เพราะเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเมื่อนำไปรวมกับประสบการณ์ในการผลิตที่สะสมมาของเกษตรกร ก็จะทำให้เกษตรกรสามารถพัฒนารูปแบบการผลิตให้มีความทันสมัย และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานของระบบ GAP มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยทั้ง 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ทำการบันทึกผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเกษตรทุกครั้งที่มีการตรวจสอบเครื่องมือ 2) ทำการจำแนกและแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจน หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน 3) เมื่อพบการระบาดของโรคลำต้นไหม้ ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกทันที และเผาทำลายนอกแปลงผลิต 4) เมื่อพบการระบาดของโรคใบและกิ่งไหม้ ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกทันที และเผาทำลายนอกแปลงผลิต และ 5) เลือกใช้วิธีการป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้วิธีกล โดยการถอนคราดเก็บซากพืช เช่น รากวัชพืช หัวและไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลง แทนการใช้สารกำจัดวัชพืช ส่วนในประเด็นเกี่ยวกับการไถหน่อและจำนวนต้น/กอ ให้เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น/กอ พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมน้อยกว่า มีการปฏิบัติมากกว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า อาจเนื่องจากเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมน้อยกว่า เพิ่งได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม จึงมีความสนใจที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตด้านการลดจำนวนต้น/กอ ให้เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น/กอ ซึ่งเป็นจำนวนที่เหมาะสมต่อการเหลือหน่อไว้เป็นต้นแม่

ตารางที่ 21ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูก หน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว
ในกระบวนการผลิต จำนวนตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม

จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง											
ตามระบบเกษตรที่เหมาะสม (n = 33)											
ไม่เกิน 1 ครั้ง			ระหว่าง 2 - 3 ครั้ง			มากกว่า 3 ครั้ง					
(n = 8)			(n = 15)			(n = 10)			χ^2		
ปฏิบัติ			ไม่ปฏิบัติ			ปฏิบัติ			ไม่ปฏิบัติ		
ตาม			ตาม			ตาม			ตาม		
(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(n)	(%)	(n)
รายละเอียดการปฏิบัติ											
1. การจัดการสุกกล้วยพารม											
1.1 การจัดทำประวัติฟาร์มและการใช้ประโยชน์ที่ดินในฟาร์ม											
1.1.1 จัดทำข้อมูลประจำแปลงทุกครั้งที่มีการขึ้นแปลงผลิต											
7	87.5	1	12.5	12	80.0	3	20.0	9	90.0	1	10.0
1.1.2 ทำการวิเคราะห์คุณภาพดิน เพื่อตรวจสอบดินก่อนการปลูก											
7	87.5	1	12.5	8	53.3	7	46.7	8	80.0	2	20.0
2. การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ											
2.1 การเตรียมแปลง เมล็ดพันธุ์ และการปลูก											
2.1.1 การเลือกพันธุ์											
1) เลือกใช้พันธุ์ที่มีคุณภาพ และให้ผลผลิตสูง การเจริญเติบโตดี เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่											
7	87.5	1	12.5	15	100	-	-	10	100	-	3.223

ตารางที่ 21ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีเหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูก หน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว ในกระบวนการผลิต จำนวนตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีเหมาะสม (ต่อ)

จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง														
ตามระบบเกษตรที่ดีเหมาะสม (n = 33)														
รายละเอียดการปฏิบัติ	ไม่เกิน 1 ครั้ง (n = 8)			ระหว่าง 2 - 3 ครั้ง (n = 15)				มากกว่า 3 ครั้ง (n = 10)				χ^2		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ตาม	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ตาม	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		
	ตาม			ตาม				ตาม				ตาม		
	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)
2.1.2 การเตรียมดิน														
1. ใส่อัตรา 100-200 กกต่อไร่ ก่อนไถพรวน	8	100	-	-	15	100	-	-	10	100	-	-	-	-
2. หว่านปุ๋ยคอกหรือดินหมักในกรณีดินมีค่าเป็นกรดต่างต่ำกว่า 6.0	5	62.5	3	37.5	6	40.0	9	60.0	3	30.0	7	70.0	1.988	
3. ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 2 - 4 ตัน/ไร่	6	75.0	2	25.0	11	73.3	4	26.7	6	60.0	4	40.0	0.646	
2.1.3 การเพาะกล้า														
1. นำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำเย็น 1 คืน แล้วห่อด้วยผ้าขาวบางนำไปวางในที่ชื้นจนกระทั่ง เมล็ดงอก	4	50.0	4	50.0	11	73.3	4	26.7	5	50.0	5	50.0	1.866	
2. ทำการคลุมกอป้องกันเชื้อราก่อนนำไปปลูกในแปลงเพาะกล้า	2	25.0	6	75.0	3	20.0	12	80.0	2	20.0	8	80.0	0.091	
3. เตรียมแปลงเพาะกล้ากว้าง 1 ม. ยาว 10 ม. สูงไม่น้อยกว่า 30 ซม. ทำร่องลึก 2 ซม. ห่างกัน 20-25 ซม. หว่านเมล็ดแล้วใช้ฟางคลุมทับ	3	37.5	5	62.5	8	53.3	7	46.7	7	70.0	3	30.0	1.910	

ตารางที่ 21ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูก หน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว
ในกระบวนการผลิต จำนวนตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม (ต่อ)

จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง													
ตามระบบเกษตรที่เหมาะสม (n = 33)													
รายละเอียดการปฏิบัติ	ไม่เกิน 1 ครั้ง (n = 8)				ระหว่าง 2 - 3 ครั้ง (n = 15)				มากกว่า 3 ครั้ง (n = 10)				χ^2
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		
	ตาม		ตาม		ตาม		ตาม		ตาม		ตาม		
	(n)		(n)		(n)		(n)		(n)		(n)		
	(%)		(%)		(%)		(%)		(%)		(%)		
2.1.4 การปลูกในแปลง													
1. เตรียมหลุมปลูกลึก 20 ซม. ระยะปลูกระหว่างหลุม ๆ ละ 30-50 ซม. ระหว่างแถว 100-120 ซม													
2. ย้ายต้นกล้าที่มีอายุ 4-6 เดือน ตัดยอดให้เหลือลำต้น 15-20 ซม. ปลูกหลุม ละ1 ต้น													
3. ใช้เชือกยางหรือเชือกไนลอนกันแนวให้ต้นตั้งเป็นระเบียบ													
2.2 การใส่ปุ๋ย													
2.2.1 ระยะต้นกล้าใช้ปุ๋ยอินทรีย์อัตรา 15 - 20 กก. (2 ปีบ) ต่อแปลงเพาะกล้าขนาดประมาณ 1x10 ม.													
2.2.2 ระยะกล้าอายุ 1 เดือน ให้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 300-500 กรัม ต่อแปลง 1x10 ม.													
	6	75.0	2	25.0	10	66.7	5	33.3	5	50.0	5	50.0	1.310
	2	25.0	6	75.0	11	73.3	4	26.7	4	40.0	6	60.0	5.642
	6	75.0	2	25.0	15	100	-	-	9	90.0	1	10.0	3.960
	4	50.0	4	50.0	8	53.3	7	46.7	5	50.0	5	50.0	0.036
	3	37.5	5	62.5	10	66.7	5	33.3	5	50.0	5	50.0	1.910

ตารางที่ 21ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูก หน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว
 ในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง ตามระบบเกษตรที่เหมาะสม (n = 33)									
	ไม่เกิน 1 ครั้ง (n = 8)		ระหว่าง 2 - 3 ครั้ง (n = 15)		มากกว่า 3 ครั้ง (n = 10)		χ^2			
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ	
	ตาม		ตาม		ตาม		ตาม		ตาม	
	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)	(n)	(%)
2.2.3 ระยะย้ายปลูกใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15										
อัตรา 25-30 กรัม/ หลุม รอกันหลุม กลบดินหนา 3-5 ซม. เพื่อ										
ป้องกันไม่ให้รากสัมผัสกับปุ๋ยโดยตรง	6	75.0	2	25.0	9	60.0	6	40.0	4	60.0
									6	2.295

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม

รายละเอียดการปฏิบัติ	*จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่ง ตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean		Mean		Mean		
	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.			
1. การจัดการสุขลักษณะฟาร์ม							
1.1 การเก็บรักษาธรรมชาติในการผลิต							
1.1.1 จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	3.65	.905	3.67	.853	3.58	.830	0.107
1.1.2 สถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พืักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณคันน้ำหรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน	3.52	1.061	3.47	1.100	3.52	1.034	0.028
1.1.3 แยกเก็บสารเคมีแต่ละชนิดเป็นหมวดหมู่ ไม่ปะปน	3.71	.902	3.53	1.036	3.61	.788	0.331
1.1.4 ภายในโรงเก็บสารเคมีต้องมีเครื่องมือ และวัสดุป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน	2.65	1.330	2.73	1.421	2.48	1.395	0.307
1.2 การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม							
1.2.1 อ่านฉลากคำแนะนำเพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารป้องกันก่อนการปฏิบัติงาน	3.94	.250	3.93	.252	3.79	.740	1.177
1.2.2 ตรวจสอบอุปกรณ์การพ่นและสวมเสื้อผ้าอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ เช่น หน้ากาก ผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และรองเท้า	3.94	.250	3.82	.387	3.91	.522	0.844

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean	S.D.	Mean	Mean	S.D.	Mean	
1.2.3 เตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ให้หมดในครั้งเดียว	3.97	.180	3.91	.468	3.91	.522	0.201
1.2.4 ปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันที	4.00	.000	4.00	.000	3.88	.545	1.883
1.2.5 เลือกพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในช่วงเช้าหรือเย็นและ สมสพ	4.00	.000	3.98	.149	3.91	.522	0.809
1.2.6 หลังจากการพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ต้องทำความสะอาดร่างกาย และเสื้อผ้าทันที	4.00	.000	3.89	.318	3.91	.522	0.970
1.2.7 หยุดการเก็บเกี่ยว จนแน่ใจว่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้จะสลายตัวจนถึงระดับปลอดภัย	3.90	.301	3.73	.809	3.73	.761	0.699
1.2.8 เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้วล้างขวดบรรจุสารแล้วทำลายโดยการจำหน่าย หรือฝังดินลึกประมาณ 1-1.5 เมตรและต้องห่างจากแหล่งน้ำ	3.61	.919	3.20	1.236	3.15	1.349	1.480
1.3 ความสะอาดปลอดภัยและการกำจัดของเสียภายในแปลง และวัตถุเหลือใช้จากการผลิต							
1.3.1 ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมดและล้างสารออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีก	3.39	1.202	3.53	1.057	3.82	.727	1.512

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean	S.D.	Mean	Mean	S.D.	Mean	
1.3.2 กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลาย ต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต	3.74	.773	3.67	.707	3.79	.415	0.341
1.3.3 นำเศษพืชหรือกิ่งที่ตัดแต่ง จากต้นที่ไม่มีโรคมาทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสด	1.94	1.315	2.24	1.384	2.24	1.370	0.569
1.3.4 จำแนก และแยกประเภท ของขยะในแปลงให้ชัดเจน และมีถัง ขยะวางไว้ในบริเวณแปลง หรือระบุ จุดทิ้งขยะให้ชัดเจน	2.52 ^b	1.435	3.49 ^a	.991	3.39 ^a	1.116	7.121 ***
2. การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์ การเกษตร							
2.1 การจัดทำรายการและการ จัดเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์							
2.1.1 จัดเตรียมอุปกรณ์ทางการ เกษตรเหมาะสมและเพียงพอต่อการ ปฏิบัติงานในแปลงผลิต	3.90	.301	3.87	.344	3.85	.566	0.145
2.1.2 มีสถานที่ในการเก็บ รักษาเครื่องมือและอุปกรณ์อย่าง ปลอดภัย มีป้ายแสดงไว้ชัดเจน	2.10	1.350	2.49	1.440	2.12	1.341	0.994
2.2 การตรวจสภาพและการซ่อมบำรุง							
2.2.1 ทำการตรวจสภาพของเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตรก่อนนำไปใช้งาน	3.97	.180	3.84	.638	3.97	.174	1.090
2.2.2 บันทึกผลการตรวจซ่อม ทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ	1.29 ^b	.783	1.96 ^a	1.348	1.64 ^{ab}	1.055	3.235 *

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean	S.D.	Mean	Mean	S.D.	Mean	
2.2.3 ทำความสะอาดเครื่องมืออุปกรณ์ และภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลิตผล ทั้งก่อนและหลังการใช้งาน	3.61	.667	3.58	.621	3.82	.584	1.540
3. การจัดการปัจจัยการผลิต							
3.1 จัดทำรายการและรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น พันธุ์ ปุ๋ย สารโหม และสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชพร้อมทั้งจัดทำบัญชี รายการ ปริมาณ วัน เดือน ปี ที่จัดซื้อจัดหา ลงในแบบบันทึก	3.48	.627	3.48	.851	2.93	1.214	2.560
3.2 การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ถ้าไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ ต้องส่งปัจจัยการผลิตนั้นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจวิเคราะห์และบันทึกรายละเอียดไว้เป็นหลักฐาน	2.81	1.327	2.53	1.375	2.55	1.301	0.445
4. การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต							
4.1 การจัดการประเด็นทั่วไป มีข้อพึงปฏิบัติในการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว							
4.1.1 ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะเพื่อป้องกันการอบแห้งของผลิต	3.84	.583	3.71	.695	3.82	.584	0.461

ตารางที่ 21 ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean	S.D.	Mean	Mean	S.D.	Mean	
4.1.2 ต้องมีวัสดุใช้ปูรองพื้นในบริเวณที่พักผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมี วัสดุมีพิษหรือวัตถุ อื่นๆ ในผลผลิต	3.87	.629	3.87	.562	3.80	.694	0.323
4.1.3 ภาชนะที่ใช้บรรจุผลผลิตในการขนส่งผลผลิต ต้องแยกออกจากภาชนะที่ใช้ในการขนย้าย หรือขนส่งสารเคมี ปุ๋ย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน	3.90	.539	3.91	.468	4.00	.000	0.567
4.1.4 ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุเพื่อการขนถ่ายภายในฟาร์มไปยังจุดพักผลผลิต ต้องเหมาะสม มีวัสดุรองภายในภาชนะ เพื่อป้องกันการกระแทก	3.74	.773	3.91	.468	3.88	.545	0.795
4.1.5 การจัดวางผลผลิตในบริเวณที่พักผลผลิต ต้องระวังการขูดขีด การกระแทก รวมทั้งความร้อน และแสงแดดที่ทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพ	3.97	.180	3.96	.208	3.91	.292	0.601
4.1.6 การเคลื่อนย้ายผลผลิต ต้องระวังเรื่องความสะอาดและการปนเปื้อน	3.87	.562	3.93	.252	3.94	.242	0.353
4.2 การควบคุมการคละปนของผลผลิตด้วยคุณภาพ							
4.2.1 ทำการคัดเลือกให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเท่านั้น	3.90	.539	3.91	.468	3.94	.242	0.063

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean	S.D.	Mean	Mean	S.D.	Mean	
4.2.2 มีพื้นที่การจัดวาง และ แยกผลผลิตที่ค้อยคุณภาพออกเป็นสัดส่วน	3.87	.562	3.84	.520	3.79	.740	0.160
4.3 การบ่งชี้และการสอบกลับ							
4.3.1 ทำการบันทึกการ ปฏิบัติงาน ตามแบบบันทึก มีการ ควบคุมเอกสาร และสามารถ ตรวจสอบกลับได้	2.74	1.365	3.04	1.261	3.42	1.001	2.519
5. การบันทึกและควบคุมเอกสาร							
5.1 สภาวะแวดล้อม(อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝน)	1.77	1.203	1.82	1.211	1.94	1.171	0.165
5.2 พันธุ์ วันปลูก วันถอนแยก	2.52	1.288	2.44	1.341	2.79	1.409	0.652
5.3 วันใส่ปุ๋ย วันพ่นสารเคมี และ สารชีววินทรีย์	3.39	1.116	3.36	1.131	3.48	1.004	0.139
5.4 การสำรวจศัตรูพืชและวันที่ ศัตรูพืชระบาด	2.71	1.419	2.18	1.284	2.73	1.257	2.235
5.5ค่าใช้จ่ายปริมาณผลผลิตและรายได้	2.90	1.221	2.36	1.351	2.79	1.053	2.149
5.6 เอกสารหรือแบบบันทึก ต้อง จัดทำให้เป็นปัจจุบันสำหรับการ ผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมี การบันทึกให้ครบถ้วน ลงชื่อ ผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึก	3.19	1.167	2.98	1.234	3.39	.966	1.238
6. การจัดเก็บและการควบคุม เอกสาร							
6.1 จัดแยกเอกสารให้เป็นหมวดหมู่	3.00	1.211	2.80	1.307	3.27	1.126	1.412

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean	S.D.	Mean	Mean	S.D.	Mean	
62เก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงาน และเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานอย่างน้อย3ปีติดต่อกัน	2.74	1.316	2.38	1.284	3.00	1.199	2.361
6.3 ต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลง ทุกครั้ง เมื่อมีการปรับแก้ไขหรือทำ การเปลี่ยนแปลงเอกสารต่างๆ	2.58	1.285	2.76	1.209	3.12	1.053	1.785
7. การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่ง ตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ							
7.1 การใส่ปุ๋ย							
7.1.1 ระยะเจริญเติบโตโดย หลังปลูก หรือหลังปักต้น 1 เดือน ให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ และใส่ อีกทุกๆ เดือนๆละ1 ครั้ง รวม 4 ครั้ง	2.23	1.334	2.40	1.372	2.27	1.376	0.170
7.1.2 ระยะที่กำลังให้ผลผลิต โดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20 อัตรา 25 กก./ไร่ ทุกเดือน	1.68	1.137	2.33	1.365	2.09	1.331	2.362
7.1.3 ระยะปักต้น ใช้ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ หรือเสริมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ 3-5 ตัน/ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ระยะห่างกัน 6 เดือน	2.23	1.334	2.56	1.341	2.06	1.298	1.417
7.1.4 ระยะปักต้น ตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือ	2.32	1.351	2.56	1.34	2.18	1.357	0.765

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม						
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		ค่า F
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean S.D.		Mean Mean		S.D. Mean		
	Mean	S.D.	Mean	Mean	S.D.	Mean	
ปุยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 200 กก/ไร่/ปี แบ่งใส่ 4 ครั้ง ระยะห่างกัน 3 เดือน							
7.2 การให้น้ำ							
7.2.1 มีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และให้น้ำทันทีหลังจากใส่ปุ๋ย							
	3.84	.583	3.89	.318	3.97	.174	0.958
7.3 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช							
7.3.1 การใช้ศัตรูธรรมชาติ							
1) ใช้แตนเบียนไมโครพิทิสควบคุมหนอนกระทู้หอมและหนอนกระทู้ผัก							
	1.23	.717	1.20	.625	1.18	.528	0.040
2) ใช้มวนพิฆาต ซึ่งเป็นตัวห้ำควบคุมหนอนศัตรูหน่อไม้ฝรั่ง							
	1.23	.717	1.20	.625	1.18	.528	0.040
7.3.2 โรคที่สำคัญและการป้องกันกำจัด							
1) โรคลำต้นไหม้							
1.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย							
	2.94 ^b	1.263	3.56 ^a	.813	3.55 ^a	1.003	4.085 *
1.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช							
	3.10	1.165	3.38	.886	3.33	.990	0.777
2) โรคใบและกิ่งไหม้							
2.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย							
	2.94 ^b	1.263	3.31 ^{ab}	1.041	3.67 ^a	.777	3.944 *
2.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช							
	3.35	.950	3.40	.963	3.42	1.001	0.042

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (ต่อ)

จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม							
รายละเอียดการปฏิบัติ	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		ค่า F
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean	S.D.	Mean	Mean	S.D.	Mean	
3) โรคเน่าเปื่อย							
3.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออก							
เผาทำลาย	3.03	1.140	3.49	.727	3.36	1.084	2.077
3.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สาร							
ป้องกันกำจัดโรคพืช	3.39	.844	3.49	.815	3.33	.990	0.317
4). โรคแอนแทรคโนส							
4.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออก							
เผาทำลาย	3.58	.720	3.53	.894	3.91	.292	2.938
4.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สาร							
ป้องกันกำจัดโรคพืช	3.71	.693	3.69	.793	3.76	.751	0.081
7.3.3 แมลงศัตรูที่สำคัญและ							
การป้องกันกำจัด							
1) หนอนกระทู้หอม							
1.1) ทำลายไข่และตัวหนอน							
	3.29	1.189	3.33	1.087	3.39	1.088	0.070
1.2) ใช้ศัตรูธรรมชาติใน							
การกำจัด	1.29	.693	1.27	.688	1.15	.508	0.450
1.3) ใช้สารป้องกันกำจัด							
แมลงศัตรูพืช	3.65	.709	3.42	.965	3.67	.645	1.111
2) หนอนกระทู้ผัก							
2.1) ทำลายไข่และตัวหนอน							
	3.23	1.175	3.13	1.217	3.39	1.088	0.477
2.2) ใช้ศัตรูธรรมชาติกำจัด							
	1.29	.693	1.31	.733	1.18	.528	0.388
2.3) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง							
	3.74	.445	3.44	.893	3.58	.902	1.285
3) เพลี้ยไฟหอม							
3.1) ใช้ศัตรูธรรมชาติกำจัด							
	1.26	.631	1.49	.963	1.24	.561	1.267
3.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง							
	3.71	.643	3.69	.793	3.82	.727	0.320

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean	S.D.	Mean	Mean	S.D.	Mean	
4) หนอนเจาะสมอฝ้าย							
4.1) ใช้ศัตรูธรรมชาติกำจัด	1.35	.755	1.53	.991	1.27	.626	1.016
4.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	3.06	1.289	3.16	1.224	3.03	1.334	0.101
7.4 การป้องกันกำจัดวัชพืช							
1) การใช้วิธีกล โดยใช้วิธีการถอนคราดกับซากพืช,รากหญ้าแห้ง และไหลของวัชพืชข้ามปีออกนอกแปลง							
	3.52 ^b	1.122	3.89 ^a	.487	4.00 ^a	.000	4.558 *
7.5 การไถหน่อและจำนวนต้น/กอ							
1) เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น/กอ	3.23 ^a	.990	3.22 ^a	1.126	2.61 ^b	1.171	3.604 *
8. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง							
8.1 ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร							
	4.00	.000	3.91	.288	4.00	.000	3.036
8.2 ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ได้รับการรับรองจากบริษัทที่ทำสัญญาซื้อขายผลผลิต และทางกลุ่ม							
	3.77	.425	3.71	.695	3.94	.242	1.889
9. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดจากศัตรูพืช							
9.1 ดำรงการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืช และโรค โดยสูมนับ							
	3.10	1.221	2.96	1.224	2.97	1.212	0.138

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean		Mean		S.D.		
	S.D.	Mean	S.D.	Mean			
หนอนกระทุ้หอม หนอนกระทุ้ผัก และหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ100 กอดต่อไร่ และสุมนับเพ็ลย์ไฟหอม 20 หน่อ หรือ 20 กอดต่อไร่ และพบ การเกิดโรค							
9.2 เลือกใช้วิธีป้องกันกำจัดที่ ถูกต้องและเหมาะสม และทำการ ตรวจสอบผลการป้องกันกำจัดทุก ครั้งหลังจากปฏิบัติป้องกันและ กำจัด โดยต้องไม่พบการทำลายของ โรคและแมลงศัตรูพืช	3.94	.250	3.69	.793	3.85	.566	1.595
10. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลัง การเก็บเกี่ยวภายในฟาร์ม							
10.1 วิธีการเก็บเกี่ยว							
10.1.1 ใช้วิธีถอนด้วยความ ระมัดระวัง โดยการจับโคนหน่อที่ ติดกับดินแล้วดึงขึ้น และกลบโคน หน่อด้วยดินทันทีหลังถอนขึ้น	4.00	.000	3.93	.447	4.00	.000	0.707
10.1.2 ใช้วิธีตัด โดยใช้มีดคม และสะอาดสอกลงไปในดินติดโคน หน่อแล้วตัด	1.00	.000	1.24	.802	1.00	.000	2.956
10.1.3 รวบรวมผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวเสร็จบรรจุลงในภาชนะที่สะอาด และทำการขนย้ายไปที่โรงเรือนทันที	3.61	.667	3.67	.640	3.76	.614	0.422

ตารางที่ 21ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง มีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม						ค่า F
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		2 - 3 ครั้ง		มากกว่า 3 ครั้ง		
	(n = 31)		(n = 45)		(n = 33)		
	Mean		Mean		S.D.		
	S.D.	Mean	S.D.	Mean			
10.2 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว							
10.2.1 ทำความสะอาดโคน หน่ออย่างระมัดระวังโดยไม่ให้ ปลายหน่อโคนน้ำ	2.52	1.503	2.91	1.443	2.48	1.482	1.034
10.2.2 คัดเลือกหน่อที่ตรง ยอดแน่น สะอาด และต้องไม่มี ร่องรอยการทำลายในผลผลิต คัด โคนให้เสมอกัน	4.00	.000	4.00	.000	3.97	.174	1.155
10.2.3 คัดแยกหน่อตามขนาด ความต้องการของกลุ่ม และต้อง ระมัดระวังไม่ให้หน่อซ้ำ	3.90	.539	4.00	.000	4.00	.000	1.264
10.2.4 บรรจุหน่อไม้ฝรั่ง ภายในตะกร้าพลาสติก ยอดต้อง ตั้งขึ้น และใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำพอ หมาดคลุมไว้รอการขนส่งไปจำหน่าย	2.74	1.505	2.69	1.474	2.09	1.466	2.027
11. การขนส่งผลผลิตไปยังจุด รวบรวม							
11.1 ทำการขนส่งผลผลิตทันที เมื่อปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเสร็จ	3.97	.180	3.93	.252	3.91	.292	0.452
12. การควบคุมการคละปนของ ผลผลิตด้วยคุณภาพในจุดรวบรวม							
12.1 เจ้าหน้าที่ที่รับผลผลิตตรวจสอบการ คละปนของผลผลิตที่ไม่ได้มาตรฐาน และคัดแยกออกทันที	3.94	.250	4.00	.000	4.00	.000	2.616

5.3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง ตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต

ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว และปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ 1) จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก 2) อ่านฉลากคำแนะนำ เพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารป้องกันก่อนการปฏิบัติงาน 3) กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาหรือทำลายนอกแปลงผลิต 4) ทำการบันทึกสภาวะแวดล้อม (อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละช่วง) และควบคุมเอกสาร ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงทันทีหลังตรวจพบการระบาดของเพลี้ยไฟหอมภายในแปลงผลิต และ 5) การป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้ วิธีกล โดยการถอนคราดเก็บซากพืช รากหญ้า หัวและไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลงผลิต ส่วนประเด็นที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียว 2) การจำแนกและแยกประเภทของขยะภายในแปลงผลิต หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลงผลิต ระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจนและมีวัสดุใช้ปูรองพื้นในบริเวณที่พักผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมี วัตถุมีพิษหรือวัตถุอื่น ๆ ในผลผลิต และประเด็นที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 14 ประเด็น ได้แก่ 1) สถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณต้นน้ำ หรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน 2) ปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันที 3) เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ถ้างวบรวมบรรจุสารและทำลายทิ้งโดยการจำหน่ายหรือฝังดินลึกประมาณ 1 - 1.5 เมตร และต้องให้ห่างจากแหล่งน้ำ 4) ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมดและล้างสารออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีก 5) การจัดวางผลผลิตในบริเวณที่พักผลผลิต ต้องระวังการขูดขีด การกระแทก รวมทั้งความร้อน และแสงแดดที่ทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพ 6) จัดแยกเอกสารที่ใช้ในการจดบันทึกกระบวนการผลิตให้เป็นหมวดหมู่ไม่ปะปนกัน 7) เมื่อพบการระบาดของโรคลำต้นไหม้ในแปลงผลิต ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลายทันที 8) เมื่อพบโรคใบและกิ่งไหม้ ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืชฉีดพ่นทันที 9) ทำการทำลายไข่และตัวหนอนกำจัดของหนอนกระทู้ผักทันทีที่พบการระบาดภายในแปลงผลิต 10) การไถหน่อไม้ให้มีจำนวนต้น/กอเหลือประมาณ 4 - 5 ต้น เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไป 11) ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร 12) เลือกใช้วิธีถอนในการเก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวัง โดย

การจับโคนหน่อที่ติดกับดินแล้วดึงขึ้นและกลบโคนหน่อด้วยดินทันทีหลังถอนหน่อขึ้นจากพื้นดิน 13) คัดเลือกหน่อที่ตรง ขอดแน่น สะอาด ต้องไม่มีร่องรอยการทำลายในผลผลิตและตัดโคนให้เสมอกัน และ 14) เจ้าหน้าที่รับผลผลิตทำการตรวจสอบการคละปนของผลผลิตที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐานและคัดแยกออกทำลายทันที ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความดีในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ มีจำนวน 74 ประเด็นย่อย จากประเด็นเนื้อหาทั้งหมดที่ทำการวิจัย จำนวน 12 ประเด็นหลัก ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 22ก และตารางที่ 22ข

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่

1) จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก พบว่า เกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไป และเกษตรกรที่มีความดีในได้รับการตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ การจัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกมากกว่าเกษตรกรที่มีความดีในได้รับการตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง

2) อ่านฉลากคำแนะนำ เพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารป้องกันก่อนการปฏิบัติงาน พบว่า เกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ การอ่านฉลากคำแนะนำ เพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารป้องกันก่อนการปฏิบัติงานมากกว่าเกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้ง

3) การจัดการกิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิ พบว่า เกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไป และเกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ การจัดการกิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิมากกว่าเกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจแปลงผลิ ไม่เกิน 1 ครั้ง

4) ทำการบันทึกสภาวะแวดล้อม (อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝน) และควบคุมเอกสารพบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ ทำการบันทึกสภาวะแวดล้อม (อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝน) และควบคุมเอกสารมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

5) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงทันทีหลังตรวจพบการระบาดของเพลี้ยไฟหอมภายในแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ การใช้สารป้องกันกำจัดแมลงทันทีหลังตรวจพบการระบาดของเพลี้ยไฟหอมภายในแปลงผลิตมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

6) การป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้วิธีกล โดยการถอนคราดเก็บซากพืช รากพืช หัวและไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ การป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้วิธีกล โดยการถอนคราดเก็บซากพืช รากหญ้า หัว และไหลของวัชพืชข้ามปี ออกจากแปลงผลิตมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่

7) การเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียว พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ การเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียวมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

8) การจำแนกและแยกประเภทของขยะภายในแปลงผลิต หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลงผลิต และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ ทำการจำแนกและแยกประเภทของขยะภายในแปลงผลิต หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลงผลิต และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน มากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

9) มีวัสดุใช้ปูรองพื้นในบริเวณที่ปลูกผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมี วัตถุมีพิษหรือวัตถุอื่น ๆ ในผลผลิต พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ ใช้วัสดุปูรองพื้นบริเวณที่ปลูกผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมี วัตถุมีพิษหรือวัตถุอื่น ๆ ในผลผลิต มากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 14 ประเด็น ได้แก่

10) สถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณคั่นน้ำ หรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ แยกสถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณคั่นน้ำ หรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน มากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

11) ปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันที พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ ทำการปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันทีมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

12) เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ถ้างวนบรรจุสารและทำลายทิ้งโดยการจำหน่ายหรือฝังดินลึกประมาณ 1 - 1.5 เมตร และต้องให้ห่างจากแหล่งน้ำ พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ถ้างวนบรรจุสารและทำลายทิ้งโดยการจำหน่ายหรือฝังดินลึกประมาณ 1 - 1.5 เมตร และต้องให้ห่างจากแหล่งน้ำมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

13) ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมด และถ้างวนออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีก พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมดแล้ว และถ้างวนออกจนหมด ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีกมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง

14) การจัดวางผลิตผลในบริเวณที่พักผลผลิต ต้องระวังการชูดขีด การกระแทก รวมทั้งความร้อน และแสงแดดที่ทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพ พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อการจัดวางผลิตผลในบริเวณที่พักผลผลิต ต้องระวังการชูดขีด การกระแทก รวมทั้งความร้อน และแสงแดดที่ทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

15) จัดแยกเอกสารที่ใช้ในการจดบันทึกกระบวนการผลิตให้เป็นหมวดหมู่ไม่ปะปนกัน พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงเมื่อพบการระบาดของหนอนเจาะสมอฝ้ายในแปลงผลิตมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

16) เมื่อพบการระบาดของโรคลำต้นไหม้ในแปลงผลิต ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลายทันที พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ เมื่อพบการระบาดของโรคลำต้นไหม้ในแปลงผลิต ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลายทันทีมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

17) เมื่อพบการระบาดของโรคใบและกิ่งไหม้ในแปลงผลิต ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืชชนิดพ่นทันที พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ เมื่อพบโรคใบและกิ่งไหม้ ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืชชนิดพ่นทันทีมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

18) ทำลายไข่และตัวหนอนของหนอนกระทู้ผักทันทีที่พบการระบาดภายในแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ ทำลายไข่และตัวหนอนกำจัดของหนอนกระทู้ผักทันทีที่พบการระบาดภายในแปลงผลิตมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

19) การไว้หน่อให้มีจำนวนต้น/กอ เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไป พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ การเลือกไว้หน่อให้มีจำนวนต้น/กอ เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไปมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้ง

20) ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไป และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่าง

กัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ เลือกใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตาม แผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจ แปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง

21) เลือกใช้วิธีถอนในการเก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวัง โดยการจับ โคนหน่อที่ติดกับ ดินแล้วดึงขึ้น และกลบ โคนหน่อด้วยดินทันทีหลังถอนหน่อขึ้นจากพื้นดิน พบว่า เกษตรกรที่มี ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไป และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับ การตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่ เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ เลือกใช้วิธีถอนในการเก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวัง โดยการจับ โคนหน่อที่ ติดกับดินแล้วดึงขึ้น และกลบ โคนหน่อด้วยดินทันทีหลังถอนหน่อขึ้นจากพื้นดินมากกว่าเกษตรกร ที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง

22) คัดเลือกหน่อที่ตรง ขอดแน่น สะอาด ต้องไม่มีร่องรอยการทำลายในผลผลิต และตัด โคนให้เสมอกัน พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้ง และ เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการแปลงผลิ มากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ ทำการคัดเลือกหน่อที่ตรง ขอดแน่น สะอาด ต้องไม่มี ร่องรอยการทำลายในผลผลิต และตัด โคนให้เสมอกันมากกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการ ตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง

23) เจ้าหน้าที่รับผลผลิตทำการตรวจสอบการคละปนของผลผลิตที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐาน ทำ การคัดแยกออกและทำลายทันที พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิมากกว่า 1 ครั้ง และเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง มีการปฏิบัติในการผลิต หน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจ แปลงผลิมากกว่า 1 ครั้ง มีการปฏิบัติตามหัวข้อ เจ้าหน้าที่รับผลผลิตที่จู้ดรับซื้อเพื่อรวบรวมผลผลิต ทำการตรวจสอบการคละปนของผลผลิตที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐาน และคัดแยกออกทำลายทันทีมากกว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิไม่เกิน 1 ครั้ง

ความถี่ในการได้รับการตรวจสอบแปลงผลิของเกษตรกรจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายไร่ของบริษัท เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติตามระบบ เกษตรดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรทุกรายที่ทำการผลิต จะต้องผ่านขั้นตอนการตรวจสอบแปลงผลิ เพื่อตรวจสอบความปลอดภัยในกระบวนการผลิตทุก

ขั้นตอนของเกษตรกร และนำไปสู่กระบวนการในการขอใบรับรองแปลงผลิต (ใบมาตรฐาน Q) เพื่อรับรองความปลอดภัยของผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้จากแปลงผลิตของเกษตรกร เกษตรกรจึงจะสามารถทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับบริษัทที่รับซื้อผลผลิตได้ เกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจสอบแปลงผลิตที่บ่อยครั้ง จะทำให้เกษตรกรต้องเน้นการปฏิบัติในการผลิตของตนให้สอดคล้องกับหลักการปฏิบัติตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมทุกขั้นตอน ซึ่งมีการปฏิบัติมากกว่าเกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจสอบแปลงผลิตที่น้อยกว่า จากผลการศึกษา พบว่าเกษตรกรที่มีความดีในการได้รับการตรวจสอบแปลงผลิตที่บ่อยครั้ง มีการปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติมากกว่า มีทั้งหมด 8 ประเด็น ได้แก่ 1) ทำการจัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก 2) การจัดการกิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต 3) เลือกใช้วิธีการป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้วัชกร โดยการถอนคราดเก็บซากพืช รากพืช หัวและไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลงผลิต 4) ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมด และล้างสารออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีก 5) เลือกใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิต หน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร 6) เลือกใช้วิธีถอนในการเก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวัง โดยการจับโคนหน่อที่ติดกับดินแล้วดึงขึ้น และกลบโคนหน่อด้วยดินทันทีหลังถอนหน่อขึ้นจากพื้นดิน 7) คัดเลือกหน่อที่ตรง ยอดแน่น สะอาด ต้องไม่มีร่องรอยการทำลายในผลผลิต และตัดโคนให้เสมอกัน และ 8) การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รับผลผลิต ต้องทำการตรวจสอบการคละปนของผลผลิตที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐาน ทำการคัดแยกออกและทำลายทันที ส่วนประเด็นเกี่ยวกับ 1) ทำการบันทึกสถานะแวดล้อม (อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝน) และควบคุมเอกสารที่ทำการจดบันทึก 2) จัดแยกเอกสารที่ใช้ในการจดบันทึกกระบวนการผลิตให้เป็นหมวดหมู่ไม่ปะปนกัน 3) การจำแนกและแยกประเภทของขยะภายในแปลงผลิต หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลงผลิต และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน 4) จัดให้มีวัสดุใช้ปูรองพื้นในบริเวณที่พักผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมี วัสดุมีพิษหรือวัตถุอื่น ๆ ในผลผลิต 5) การจัดวางผลผลิตในบริเวณที่พักผลผลิต ต้องระวังการขูดขีด การกระแทก รวมทั้งความร้อน และแสงแดดที่ทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพ 6) สถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณต้นน้ำ หรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน 7) อ่านฉลากคำแนะนำ เพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารป้องกันก่อนการปฏิบัติงาน 8) การเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียว 9) ทำการปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันทีหลังใช้สารเรียบร้อยแล้ว 10) เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ล้างขวดบรรจุสารและทำลายทิ้งโดยการจำหน่ายหรือฝังดินลึกประมาณ 1 - 1.5 เมตร และต้องให้ห่างจากแหล่งน้ำ 11) เมื่อพบการ

ระบาดของโรคลำต้นไหม้ในแปลงผลิต ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลายทันที 12) เมื่อพบการระบาดของโรคใบและกิ่งไหม้ในแปลงผลิต ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืชฉีดพ่นทันที 13) ทำลายไข่และตัวหนอนของหนอนกระทู้ผักทันทีที่พบการระบาดภายในแปลงผลิต และ 14) การไถหน่อให้มีจำนวนต้น/กอเหลือประมาณ 4 - 5 ต้น เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไป พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจสอบแปลงผลิตที่บ่อยครั้ง มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งน้อยกว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจสอบแปลงผลิตน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการหลังจากการตรวจแปลงครั้งแรกแล้ว เมื่อเกษตรกรได้รับการรับรองแปลงผลิตจากกรมวิชาการเกษตร เกษตรกรจะต้องปฏิบัติตามข้อปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เนื่องจากกรมวิชาการเกษตรจะมีการสุ่มตรวจแปลงผลิตเป็นประจำทุกปี ถ้าพบการเจือปนของสารเคมี หรือเกษตรกรละเลยการปฏิบัติ กรมวิชาการเกษตรจะทำการยกเลิกการรับรองแปลงผลิตของเกษตรกรได้ และเกษตรกรจะหลุดจากการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตกับบริษัทที่รับซื้อทันที

ตารางที่ 22ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียวในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจสอบแปลงผลิต

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการตรวจสอบแปลงผลิต						Fisher's Exact Test
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		χ^2		
	(n = 20)		(n = 16)				
	ปฏิบัติตาม	ไม่ปฏิบัติตาม	ปฏิบัติตาม	ไม่ปฏิบัติตาม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การจัดกาสุกลักษณะฟาร์ม							
1.1 การจัดกาประวัติฟาร์ม และการใช้ประโยชน์ที่ดินในฟาร์ม							
1.1.1 จัดทำข้อมูลประจำแปลงทุกครั้งที่มีการเพิ่มแปลงผลิต	17	85.0	3	15.0	15	93.7	1 6.3 0.689
1.1.2 ทำการวิเคราะห์คุณภาพดิน เพื่อตรวจสอบดินก่อนการปลูก	3	5.0	7	5.0	3	1.2	3 8.8 1.170
2. การจัดกาเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ							
2.1 การเตรียมแปลง เมล็ดพันธุ์ และการปลูก							
2.1.1 การเลือกพันธุ์							
1) เลือกใช้พันธุ์ที่มีคุณภาพ และให้ผลผลิตสูง การเจริญเติบโตดี เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่	9	5.0	1	5.0	16	100.0	- 0.823
2.1.2 การเตรียมดิน							
1) ไถตากดินกำจัดวัชพืช ไว้ไม่น้อยกว่า 7 วัน แล้วไถพรวนอีก 1-2 ครั้ง	20	100.0	-	-	15	93.7	1 6.3 1.286

ตารางที่ 22ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียวในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจสอบแปลงผลิต (ต่อ)

	ความถี่ในการได้รับการตรวจสอบแปลงผลิต						Fisher's Exact Test
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		χ^2		
	(n = 20)		(n = 16)				
	ปฏิบัติตาม จำนวน	ไม่ปฏิบัติตาม ร้อยละ จำนวน	ปฏิบัติตาม จำนวน	ไม่ปฏิบัติตาม ร้อยละ จำนวน			
รายละเอียดการปฏิบัติ							
2) หว่านปูนขาวหรือดินมาลย์ในกรณีดินมีค่าเป็นกรดต่างต่ำกว่า 6.0 ใช้อัตรา 100-200 กก. / ไร่ ก่อนไถพรวนกลบ	6	30.0	14	70.0	8	50.0	1.496
3) ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 2 - 4 ตัน / ไร่	13	65.0	7	35.0	10	62.5	0.024
2.1.3 การเพาะกล้า							
1) นำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำเย็น 1 คืน แล้วห่อด้วยผ้าขาวบางนำไปวางในที่ชื้นจนกระทั่งเมล็ดงอก	10	50.0	10	50.0	10	62.5	0.562
2) ทำการคลุมสารป้องกันเชื้อราก่อนนำไปปลูกในแปลงเพาะกล้า	2	10.0	18	90.0	7	43.8	5.400
3) เตรียมแปลงเพาะกล้ากว้าง 1 ม. ยาว 10 ม. สูงไม่น้อยกว่า 30 ซม. ทำร่องลึก 2 ซม. ห่างกัน 20-25 ซม. หว่านเมล็ดแล้วใช้ฟางคลุมทับ	14	70.0	6	30.0	8	50.0	1.496
2.1.4 การปลูกในแปลง							
1) เตรียมหลุมปลูกลึก 20 ซม. ระยะปลูกระหว่างหลุม ๑ ละ 30-50 ซม. ระหว่างแถว 100 -120 ซม.	13	65.0	7	35.0	10	62.5	0.024

ตารางที่ 22ก การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียวในกระบวนการผลิต จำนวนความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต						Fisher's Exact Test		
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง ขึ้นไป		χ^2				
	(n = 20)		(n = 16)						
	ปฏิบัติตาม	ไม่ปฏิบัติตาม	ปฏิบัติตาม	ไม่ปฏิบัติตาม					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				จำนวน	ร้อยละ
2) ทำการย้ายต้นกล้าที่มีอายุ 4 -6 เดือน คัดยอดให้เหลือ ลำต้น 15-20 ซม. ปลูกหลุมละ1 ต้น	12	60.0	8	40.0	9	56.3	7	43.8	0.051
3) ใช้เชือกยาง หรือเชือกไนลอนกันแนวให้ต้นตั้งเป็น ระเบียบ	18	90.0	2	10.0	15	93.7	1	6.3	0.164
2.2 การใส่ปุ๋ย									
2.2.1 ระยะต้นกล้าใช้ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 15 -20 กก. (2 ปีบ) ต่อแปลงเพาะกล้าขนาดประมาณ 1x10 ม.	10	50.0	10	50.0	12	75.0	4	25.0	2.338
2.2.2 ระยะกล้าอายุ 1 เดือน ให้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 300-500 กรัมต่อแปลง 1x10 ม.	10	50.0	10	50.0	11	68.7	5	31.3	1.286
2.2.3 ระยะย้ายปลูกใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร15-15-15 อัตรา 25-30 กรัม / หลุม รองกันหลุม กลบดินหนา 3-5 ซม. เพื่อ ป้องกันไม่ให้รากสัมผัสกับปุ๋ยโดยตรง	11	55.0	9	45.0	8	50.0	8	50.0	0.089

ตารางที่ 22ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต				ค่า t
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		
	(n = 63)		(n = 62)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1. การจัดการสุขลักษณะฟาร์ม					
1.1 การเก็บรักษาสารเคมีในการผลิต					
1.1.1 จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิดปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	3.48	1.045	3.76	.694	1.779 ***
1.1.2 สถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณต้นน้ำหรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน	3.63	.995	3.42	1.110	1.163 *
1.1.3 แยกเก็บสารเคมีแต่ละชนิดเป็นหมวดหมู่ ไม่ปะปน	3.63	.921	3.48	1.036	0.862
1.1.4 ภายในโรงเก็บสารเคมีต้องมีเครื่องมือ และวัสดุป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน	2.98	1.326	2.27	1.369	2.945
1.2 การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม					
1.2.1 อ่านฉลากคำแนะนำเพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารป้องกันก่อนการปฏิบัติงาน	3.97	.177	3.84	.578	1.688 ***
1.2.2 ตรวจสอบอุปกรณ์การพ่น และสวมเสื้อผ้าอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ เช่น หน้ากาก ผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และรองเท้า	3.86	.470	3.87	.461	0.166
1.2.3 เตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ให้หมดในครั้งเดียว	4.00	.000	3.94	.400	1.271 **
1.2.4 ปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันที	3.98	.126	3.92	.417	1.172*
1.2.5 เลือกพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในช่วงเช้าหรือเย็นและลมสงบ	3.97	.177	3.90	.381	0.314

ตารางที่ 22ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต				ค่า t
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		
	(n = 63)		(n = 62)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1.2.6 หลังจากการพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ต้องทำความสะอาดร่างกาย และเสื้อผ้าทันที	3.95	.215	3.92	.417	0.558
1.2.7 หยุดการเก็บเกี่ยว จนแน่ใจว่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้จะสลายตัวจนถึงระดับปลอดภัย	3.79	.600	3.89	.546	0.910
1.2.8 เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ถ้างอขุดบรรจุสารแล้วทำลายโดยการจำหน่าย หรือฝังดินลึกประมาณ 1-1.5 เมตร และต้องห่างจากแหล่งน้ำ	3.51	1.061	3.10	1.251	1.981 *
1.3 ความสะอาดปลอดภัยและการกำจัดของเสียภายในแปลง และวัตถุเหลือใช้จากการผลิต					
1.3.1 ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมด และถังสารออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีก	3.46	1.148	3.66	.922	1.080 *
1.3.2 กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต	3.44	1.012	3.79	.547	2.381 ***
1.3.3 นำเศษพืชหรือกิ่งที่ตัดแต่งจากต้นที่ไม่มีโรคมาทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสด	2.41	1.399	1.92	1.297	2.044
1.3.4 จำแนก และแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจน และมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง หรือระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน	3.49	1.045	3.03	1.254	2.225**
2. การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร					
2.1 การจัดทำรายการและการจัดเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์					
2.1.1 จัดเตรียมอุปกรณ์ทางการเกษตรเหมาะสม และเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในแปลงผลิต	3.89	.444	3.84	.486	0.603

ตารางที่ 22ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต				ค่า t
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		
	(n = 63)		(n = 62)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
2.1.2 มีสถานที่ในการเก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์อย่างปลอดภัย มีป้ายแสดงไว้ชัดเจน	2.38	1.408	2.48	1.411	0.408
2.2 การตรวจสอบสภาพ และการซ่อมบำรุง					
2.2.1 ทำการตรวจสอบสภาพของเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร ก่อนนำไปใช้งาน	3.87	.553	3.87	.461	0.022
2.2.2 บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ	1.71	1.128	1.73	1.190	0.056
2.2.3 ทำความสะอาดเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ และขนส่งผลิตผล ทั้งก่อนและหลังการใช้งาน	3.73	.700	3.65	.575	0.741
3. การจัดการปัจจัยการผลิต					
3.1 จัดทำรายการและรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิตที่สำคัญเช่น พันธุ์ ปุ๋ย สอร์ โมน และสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชพร้อมทั้งจัดทำบัญชี รายการปริมาณ วัน เดือน ปี ที่จัดซื้อจัดหาลงในแบบบันทึก	3.13	1.143	3.16	1.074	0.173
3.2 การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ถ้าไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ ต้องส่งปัจจัยการผลิตนั้น ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจวิเคราะห์และบันทึกรายละเอียดไว้เป็นหลักฐาน	2.90	1.279	2.34	1.330	2.426
4. การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต					
4.1 การจัดการประเด็นทั่วไป มีข้อพึงปฏิบัติในการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว					
4.1.1 ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการบอบช้ำของผลิตผล	3.86	.470	3.79	.681	0.639

ตารางที่ 22ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต				ค่า t
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		
	(n = 63)		(n = 62)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
4.1.2 ต้องมีวัสดุใช้ปูรองพื้นในบริเวณที่ปัก ผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจาก สารเคมี วัตถุมีพิษ หรือวัตถุอื่น ๆ ในผลผลิต	3.95	.378	3.79	.750	1.522 **
4.1.3 ภาชนะที่ใช้บรรจุผลผลิตในการขนส่ง ผลผลิต ต้องแยกออกจากภาชนะที่ใช้ในการขน ย้าย หรือขนส่งสารเคมี ปุ๋ย เพื่อป้องกันการ ปนเปื้อน	3.97	.177	3.95	.381	0.314
4.1.4 ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ เพื่อการขนถ่าย ภายในฟาร์มไปยังจุดปักผลผลิต ต้องเหมาะสม มี วัสดุรองภายในภาชนะ เพื่อป้องกันการกระแทก	3.92	.414	3.85	.649	0.677
4.1.5 การจัดวางผลผลิตในบริเวณที่ปักผลผลิต ต้องระวังการขูดขีด การกระแทก รวมทั้งความร้อน และแสงแดดที่ทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพ	3.98	.126	3.95	.216	1.025 *
4.1.6 การเคลื่อนย้ายผลผลิต ต้องระวังเรื่อง ความสะอาด และการปนเปื้อน	3.97	.177	3.95	.216	0.471
4.2 การควบคุมการกละปนของผลิตผลด้อย คุณภาพ					
4.2.1 ทำการคัดเลือกให้ได้ผลิตผลที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเท่านั้น	3.87	.553	3.95	.381	0.924
4.2.2 มีพื้นที่การจัดวาง และแยกผลิตผลที่ ด้อยคุณภาพออกเป็นสัดส่วน	3.86	.564	3.85	.568	0.023
4.3 การบ่งชี้และการสอบกลับ					
4.3.1 ทำการบันทึกการปฏิบัติงาน ตามแบบ บันทึก มีการควบคุมเอกสาร และสามารถ ตรวจสอบกลับได้	3.38	1.069	3.13	1.194	1.243

ตารางที่ 22ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่ เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต				ค่า t
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		
	(n = 63)		(n = 62)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
5. การบันทึกและควบคุมเอกสาร					
5.1 สภาวะแวดล้อม(อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝน)	2.00	1.231	1.60	2.78	1.999 ***
5.2 พันธุ์ วันปลูก วันถอนแยก	2.78	1.288	2.50	1.328	1.187
5.3 วันใส่ปุ๋ย วันพ่นสารเคมี และสารชีวอินทรีย์	3.41	1.057	3.58	.915	0.949
5.4 การสำรวจศัตรูพืชและวันที่ศัตรูพืชระบาด	2.81	1.318	2.24	1.276	2.445
5.5 ค่าใช้จ่าย ปริมาณผลผลิต และรายได้	2.63	1.286	2.55	1.224	0.385
5.6 เอกสารหรือแบบบันทึก ต้องจัดทำให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมีการบันทึกให้ครบถ้วน ลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึก	3.30	1.131	3.29	1.014	0.059
6. การจัดเก็บและการควบคุมเอกสาร					
6.1 จัดแยกเอกสารให้เป็นหมวดหมู่	3.19	1.120	2.97	1.280	1.035 *
6.2 เก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อย่างน้อย 3 ปีติดต่อกัน	2.89	1.284	2.52	1.238	1.652
6.3 ต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง เมื่อมีการปรับแก้ไขหรือทำการเปลี่ยนแปลงเอกสารต่าง ๆ	3.11	1.079	2.74	1.173	1.832
7. การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์หน่อตรง ยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ					
7.1 การใส่ปุ๋ย					
7.1.1 ระยะเจริญเติบโตโดยหลังปลูก หรือหลังพักดิน 1 เดือน ให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ และใส่อีกทุก ๆ เดือน ๆ ละ1 ครั้ง รวม 4 ครั้ง	2.21	1.358	2.39	1.395	0.734

ตารางที่ 22ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต				ค่า t
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		
	(n = 63)		(n = 62)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
7.1.2 ระยะที่กำลังให้ผลผลิตโดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20 อัตรา 25 กก./ไร่ ทุกเดือน	2.19	1.342	2.03	1.305	0.668
7.1.3 ระยะพักดิน ใช้ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ หรือเสริมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ 3-5 ตัน/ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ห่างกัน 6 เดือน	2.19	1.342	2.03	1.305	0.814
7.1.4 ระยะพักดิน ตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 200 กก./ไร่/ปี แบ่งใส่ 4 ครั้ง ห่างกัน 3 เดือน	2.30	1.375	2.48	1.364	0.744
7.2 การให้น้ำ					
7.2.1 มีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และให้ทันที่หลังใส่ปุ๋ย	3.87	.458	3.90	.298	0.437
7.3 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช					
7.3.1 การใช้ศัตรูธรรมชาติ					
1) ใช้แตนเบียนไมโครพิทิส ควบคุมหนอนกระทู้หอมและหนอนกระทู้ผัก	1.21	.626	1.29	.710	0.701
2) ใช้มวนพิฆาต ซึ่งเป็นตัวห้ำควบคุมหนอนศัตรูหน่อไม้ฝรั่ง	1.21	.626	1.26	.676	0.444
7.3.2 โรคที่สำคัญและการป้องกันกำจัด					
1) โรคกล้าต้นไหม้					
1.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	3.59	.754	3.31	1.049	1.716 *
1.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	3.48	.759	3.34	.904	0.921
2) โรคใบและกิ่งไหม้					
2.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	3.41	.944	3.26	1.085	0.850
2.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	3.54	.758	3.32	1.052	1.322 *

ตารางที่ 22ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต				ค่า t
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		
	(n = 63)		(n = 62)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
3) โรคเน่าเปียก					
3.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	3.27	1.003	3.39	.912	0.683
3.2)เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	3.35	.970	3.50	.741	0.976
4) โรคแอนแทรคโนส					
4.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผา	3.60	.814	3.73	.632	0.940
4.2)เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	3.79	.626	3.71	.776	0.666
7.3.3 แมลงศัตรูที่สำคัญและการป้องกันกำจัด					
1) หนอนกระทู้หอม					
1.1) ทำลายไข่และตัวหนอน	3.44	1.104	3.19	1.199	1.217
1.2) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	1.24	.588	1.21	.681	0.250
1.3) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช	3.52	.820	3.52	.805	0.053
2) หนอนกระทู้ผัก					
2.1) ทำลายไข่และตัวหนอน	3.44	1.012	3.13	1.221	1.571 *
2.2) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	1.30	.663	1.24	.717	0.483
2.3) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	3.65	.652	3.53	.804	0.906
3) เพลี้ยไฟหอม					
3.1)ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	1.40	.794	1.24	.740	1.128
3.2)ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	3.78	.522	3.56	.969	1.529 ***
4) หนอนเจาะสมอฝ้าย					
4.1) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	1.38	.792	1.31	.801	0.523
4.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	3.22	1.197	2.89	1.320	1.487
7.4 การป้องกันกำจัดวัชพืช					
7.4.1 การใช้วิธีกล โดยใช้วิธีการถอนคราด					
เก็บซากพืช รากหญ้า หัว และไหลของวัชพืชข้ามปี	3.71	.831	3.90	.433	1.597 ***
ออกจากแปลง					

ตารางที่ 22ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต				ค่า t
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		
	(n = 63)		(n = 62)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
7.5 การไถหน่อ และจำนวนต้น / กอ					
เฉลี่ยประมาณ 4 - 5 ต้น/กอ	3.13	1.039	2.92	1.258	1.005 *
8. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง					
8.1 ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร					
	3.86	.592	3.95	.216	1.189 *
8.2 ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ได้รับการรับรองจากบริษัทที่จำหน่ายรับซื้อผลผลิตและทางกลุ่ม					
	3.79	.600	3.84	.371	0.504
9. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากศัตรูพืช					
9.1 สำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืช และโรค โดยสุ่มนับหนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก และหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ 100 กอต่อไร่ และสุ่มนับเพลี้ยไฟหอม 20 หน่อ หรือ 20 กอต่อไร่ และพบการเกิดโรค					
	3.22	1.114	2.71	1.193	2.484
9.2 เลือกใช้วิธีป้องกันกำจัดที่ถูกต้องและเหมาะสม และทำการตรวจสอบผลการป้องกันกำจัดทุกครั้งหลังจากปฏิบัติป้องกันและกำจัด โดยต้องไม่พบการทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืช					
	3.70	.796	3.61	.837	0.585
10. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวภายในฟาร์ม					
10.1 วิธีการเก็บเกี่ยว					
10.1.1 ใช้วิธีถอนด้วยความระมัดระวัง โดยการจับโคนหน่อที่ติดกับดินแล้วดึงขึ้น และกลบโคนหน่อด้วยดินทันทีหลังถอนขึ้น					
	3.95	.378	4.00	.000	1.000 *

ตารางที่ 22ข การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีความถี่ในการปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิต จำแนกตามความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	ความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิต				ค่า t
	ไม่เกิน 1 ครั้ง		มากกว่า 1 ครั้ง		
	(n = 63)		(n = 62)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
10.1.2 ใช้วิธีตัด โดยใช้มีดคมและสะอาด					
สอดคล้องไปในทิศทางใดจนหน่อแล้วตัด	1.08	.451	1.10	.534	0.197
10.1.3 รวบรวมผลผลิตที่เก็บเกี่ยวเสร็จบรรจุลงในภาชนะที่สะอาดและขนย้ายไปที่โรงเรือนทันที	3.78	.419	3.73	.657	0.528
10.2 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว					
10.2.1 ทำความสะอาดโคนหน่ออย่างระมัดระวังโดยไม่ให้ปลายหน่อโคนน้ำ	2.76	1.456	2.84	1.473	0.293
10.2.2 คัดเลือกหน่อที่ตรง ขอดแน่น สะอาด และต้องไม่มีร่องรอยการทำลายในผลผลิตตัดโคนให้เสมอกัน	3.94	.396	4.00	.000	1.271 *
10.2.3 คัดแยกหน่อตามขนาดความต้องการของกลุ่ม และต้องระมัดระวังไม่ให้หน่อชำ	3.95	.378	3.95	.381	0.011
10.2.4 บรรจุหน่อไม้ฝรั่งภายในตะกร้าพลาสติก ขอดต้องตั้งขึ้น และใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำพอหมาดคลุมไว้ รอการขนส่งไปจำหน่าย	2.84	1.461	2.29	1.486	2.090
11. การขนส่งผลผลิตไปยังจุดรวบรวม					
11.1 ทำการขนส่งผลผลิตทันที เมื่อปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเสร็จ	3.90	.296	3.94	.248	0.629
12. การควบคุมการละปนของผลผลิตด้วยคุณภาพในจุดรวบรวม					
12.1 เจ้าหน้าที่รับผลผลิตตรวจสอบการละปนของผลผลิตที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐาน และคัดแยกออกทันที	3.98	.126	4.00	.000	1.000 *
12.2 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบการละปน และคัดแยกผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่มีศัตรูทำลายออกทิ้งให้ห่างจากผลผลิตที่ได้คุณภาพ	4.00	.000	4.00	.000	-

- หมายเหตุ *** หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
 ** หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 * หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งมีการปฏิบัติได้เพียงครั้งเดียว และปฏิบัติได้หลายครั้งในกระบวนการผลิตจำแนกตามลักษณะพื้นฐานทางด้านสังคม ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สภาพการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง และการได้รับการส่งเสริมและการสนับสนุนในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมด้วยค่าสถิติ t - Test χ^2 - square Test และค่าสถิติ F - Test จากสมมติฐานที่กล่าวว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง จำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม และจำนวนความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตที่แตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีรายละเอียดของเนื้อหาตามลำดับ และแสดงผลการสรุปการทดสอบสมมติฐานในตารางที่ 23 ดังนี้

6.1 สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 8 ประเด็น ได้แก่ 1) จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก 2) กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต 3) บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ 4) เอกสารหรือแบบบันทึก ต้องจัดทำให้เป็นปัจจุบันสำหรับการผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมีการบันทึกให้ครบถ้วน ลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึก 5) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัดหนอนกระทู้หอมที่ระบาดภายในแปลงผลิต 6) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงเมื่อพบการระบาดของหนอนเจาะสมอฝ้ายในแปลงผลิต 7) การไถหน่อให้มีจำนวนคัน/กอ เหลือประมาณ 4 - 5 คัน เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไป และ 8) ตำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชและโรคของหน่อไม้ฝรั่ง โดยสุ่มนับหนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผักและหนอนเจาะสมอฝ้าย

ระบาดของหนอนเจาะสมอฝ้ายในแปลงผลิต 7) การไถหน่อให้มีจำนวนคัน/กอ เหลือประมาณ 4 - 5 คัน เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไป และ 8) สำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชและโรคของหน่อไม้ฝรั่ง โดยสุ่มนับหนอนกระทุ้หอม หนอนกระทุ้ผักและหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ 100 กอ/ไร่ และสุ่มนับเพลี้ยไฟหอม 20 หน่อ หรือ 20 กอ/ไร่ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียว และ 2) ทำการตรวจสภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรก่อนนำไปใช้งาน และประเด็นที่มีความแตกต่าง และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การจำแนกและแยกประเภทของขยะภายในแปลงผลิต หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลงผลิตและระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน 2) การเคลื่อนย้ายผลผลิต ต้องมีความระมัดระวังเรื่องความสะอาดและการปนเปื้อนกับผลผลิต และ 3) ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร

ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่าเกษตรกรที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเต็มเวลาที่ใช้ในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่แตกต่างกัน

6.2 สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อมเครื่องมือ 2) เมื่อพบโรคลำต้นไหม้ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออก และเผาทำลายนอกแปลงผลิต 3) เมื่อพบโรคใบและกิ่งไหม้ ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออก และเผาทำลายนอกแปลงผลิต 4) ป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้วิธีกล โดยใช้วิธีการถอน คราดเก็บ ซากพืช รากหญ้า หัว และไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลง และ 5) การไถหน่อ และจำนวนคัน/กอ ให้เหลือประมาณ 4 - 5 คัน/กอ และความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ จำแนกและแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจน หรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน

ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่าเกษตรกรที่มีจำนวนการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่แตกต่างกัน

6.3 สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตหน่อไม้ฝรั่งแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตหน่อไม้ฝรั่งแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 14 ประเด็น ได้แก่ 1) สถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณต้นน้ำ หรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน 2) ปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิทเมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันที 3) เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ล้างขวดบรรจุสารและทำลายทิ้งโดยการจำหน่ายหรือฝังดินลึกประมาณ 1 - 1.5 เมตร และต้องให้ห่างจากแหล่งน้ำ 4) ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมด และล้างสารออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีก 5) การจัดวางผลิตผลในบริเวณที่พักผลผลิต ต้องระวังการขูดขีด การกระแทก รวมทั้งความร้อน และแสงแดดที่ทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพ 6) จัดแยกเอกสารที่ใช้ในการจดบันทึกกระบวนการผลิตให้เป็นหมวดหมู่ไม่ปะปนกัน 7) เมื่อพบการระบาดของโรคลำต้นไหม้ในแปลงผลิต ทำการถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลายทันที 8) เมื่อพบโรคใบและกิ่งไหม้ ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืชฉีดพ่นทันที 9) ทำการทำลายไข่และตัวหนอนกำจัดของหนอนกระทู้ผักทันทีที่พบการระบาดภายในแปลงผลิต 10) การไถหน่อให้มีจำนวนต้น/กอเหลือประมาณ 4 - 5 ต้น เพื่อเป็นต้นแม่ในการผลิตครั้งต่อไป 11) ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลาตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิตหน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร 12) เลือกใช้วิธีถอนในการเก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวัง โดยการจับโคนหน่อที่ติดกับดินแล้วดึงขึ้น และกลบโคนหน่อด้วยดินทันทีหลังถอนหน่อขึ้นจากพื้นดิน 13) คัดเลือกหน่อที่ตรง ขอดแน่น สะอาด ต้องไม่มีร่องรอยการทำลายในผลผลิตและคัดโคนให้เสมอกัน และ 14) เจ้าหน้าที่รับผลผลิตทำการตรวจสอบการ คละปนของผลผลิตที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐาน และคัดแยกออกทำลายทันที มีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การเตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ฉีดพ่นให้หมดในครั้งเดียว 2) การจำแนกและแยกประเภทของขยะภายในแปลงผลิตหรือมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลงผลิต และระบุจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน และ 3) มีวัสดุใช้ปูรองพื้นในบริเวณที่พักผลผลิตภายในฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมี วัสดุมีพิษหรือวัตถุอื่น ๆ ในผลผลิต และมีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ 1) จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก 2) อ่านฉลากคำแนะนำ เพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารป้องกันก่อนการปฏิบัติงาน 3) กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอกแปลงผลิต 4) ทำการบันทึกสภาวะแวดล้อม (อุณหภูมิ

ความชื้น และปริมาณน้ำฝน) และควบคุมเอกสาร 5) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงทันทีหลังตรวจพบการระบาดของเพลี้ยไฟหอมภายในแปลงผลิต และ 6) การป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้วิธีกล โดยการถอนคราดเก็บซากพืช รากหญ้า หัว และไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลงผลิต

ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กล่าวว่าเกษตรกรที่มีความถี่ในการได้รับการตรวจแปลงผลิตหน่อไม้ฝรั่งแตกต่างกัน มีการปฏิบัติตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน แรงงาน ภาคเกษตร ภายใน ครัวเรือน	จำนวนการ เข้ารับการ ฝึกอบรม	ความถี่ใน การได้รับ การตรวจ แปลงผลิต
1. การจัดการสุขลักษณะฟาร์ม			
1.1 การเก็บรักษาสารเคมีในการผลิต			
1.1.1 จัดทำข้อมูลประจําแปลงทุกครั้งที่มีการเพิ่มแปลงผลิต	NS	NS	NS
1.1.2 ทำการวิเคราะห์คุณภาพดิน เพื่อตรวจสอบคุณภาพดินก่อนการปลูก	NS	NS	NS
1.1.3 จัดเก็บสารเคมีในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	*	NS	***
1.1.4 สถานที่เก็บสารต้องอยู่ไกลที่พักอาศัย และสถานที่ประกอบอาหาร ไม่อยู่ในบริเวณต้นน้ำหรือบริเวณที่มีน้ำไหลผ่าน	NS	NS	*
1.1.5 แยกเก็บสารเคมีแต่ละชนิดเป็นหมวดหมู่ ไม่ปะปน	NS	NS	NS
1.1.6 ภายในโรงเก็บสารเคมีต้องมีเครื่องมือ และวัสดุป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน	NS	NS	NS
1.2 การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสม			
1.2.1 อ่านฉลากคำแนะนำ เพื่อให้ทราบคุณสมบัติ และวิธีการใช้สารป้องกันก่อนการปฏิบัติงาน	NS	NS	***
1.2.2 ตรวจสอบอุปกรณ์การพ่น และสวมเสื้อผ้าอุปกรณ์ป้องกันสารพิษ เช่น หน้ากาก ฝักบัวคลุม มือ หมวก และรองเท้า	NS	NS	NS
1.2.3 เตรียมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสำหรับใช้ให้หมดในครั้งเดียว	**	NS	**

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน แรงงาน ภาคเกษตร ภายใน ครัวเรือน	จำนวนการ เข้ารับการ ฝึกอบรม	ความถี่ใน การได้รับ การตรวจ แปลงผลิต
1.2.4 ปิดฝาภาชนะบรรจุสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้สนิท เมื่อเลิกใช้ และเก็บในสถานที่เก็บทันที	NS	NS	*
1.2.5 เลือกพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในช่วงเช้าหรือเย็น และลมสงบ	NS	NS	NS
1.2.6 หลังจากการพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ต้องทำ ความสะอาดร่างกาย และเสื้อผ้าทันที	NS	NS	NS
1.2.7 หยุดการเก็บเกี่ยว จนแน่ใจว่าสารป้องกันกำจัด ศัตรูพืชที่ใช้จะสลายตัวจนถึงระดับปลอดภัย	NS	NS	NS
1.2.8 เมื่อใช้สารเคมีหมดแล้ว ถ้างวดบรรจุสารแล้วทำลาย โดยการจำหน่าย หรือฝังดินลึกประมาณ 1-1.5 เมตร และต้อง ห่างจากแหล่งน้ำ	NS	NS	*
1.3 ความสะอาดปลอดภัยและการกำจัดของเสียภายในแปลง และวัตถุเหลือใช้จากการผลิต			
1.3.1 ภาชนะบรรจุสารที่ใช้หมด และถังสารออกหมดแล้ว ต้องไม่นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิตอีก	NS	NS	*
1.3.2 กิ่งพืชที่มีโรคเข้าทำลายต้องนำไปเผาทำลายนอก แปลงผลิต	*	NS	***
1.3.3 นำเศษพืชหรือกิ่งที่ตัดแต่งจากต้นที่ไม่มีโรคมาทำ เป็นปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสด	NS	NS	NS
1.3.4 จำแนก และแยกประเภทของขยะในแปลงให้ชัดเจน และมีถังขยะวางไว้ในบริเวณแปลง หรือระบุจุดทิ้งขยะให้ ชัดเจน	***	***	**
2. การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร			
2.1 การจัดทำรายการและการจัดเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์			
2.1.1 จัดเตรียมอุปกรณ์ทางการเกษตรให้เหมาะสมและ เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในแปลงผลิต	NS	NS	NS

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน แรงงาน ภาคเกษตร ภายใน ครัวเรือน	จำนวนการ เข้ารับการ ฝึกอบรม	ความถี่ใน การได้รับ การตรวจ แปลงผลิต
2.1.2 มีสถานที่ในการเก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์อย่าง ปลอดภัย มีป้ายแสดงไว้ชัดเจน	NS	NS	NS
2.2 การตรวจสอบสภาพ และการซ่อมบำรุง			
2.2.1 ทำการตรวจสอบสภาพของเครื่องมือ และอุปกรณ์ การเกษตร ก่อนนำไปใช้งาน	**	NS	NS
2.2.2 บันทึกผลการตรวจซ่อมทุกครั้งที่มีการตรวจซ่อม เครื่องมือ	*	*	NS
2.2.3 ทำความสะอาดเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาชนะที่ใช้ ในการบรรจุ และขนส่งผลิตผล ทั้งก่อนและหลังการใช้งาน	NS	NS	NS
3. การจัดการปัจจัยการผลิต			
3.1 จัดทำรายการและรายละเอียดเฉพาะของปัจจัยการผลิตที่ สำคัญเช่นพันธุ์ ปุ๋ย ฮอร์โมน และสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช พร้อมทั้งจัดทำบัญชี รายการ ปริมาณ วัน เดือน ปี ที่จัดซื้อจัดหา ลงในแบบบันทึก	NS	NS	NS
3.2 การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ถ้าไม่ สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ ต้องส่งปัจจัยการผลิตนั้น ไปยัง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจวิเคราะห์และบันทึกรายละเอียด ไว้เป็นหลักฐาน	NS	NS	NS
4. การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต			
4.1 การจัดการประเด็นทั่วไป มีข้อพึงปฏิบัติในการเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว			
4.1.1 ใช้เครื่องมือหรือวิธีการเฉพาะ เพื่อป้องกันการบอบ ซ้ำของผลิตผล	NS	NS	NS
4.1.2 ต้องมีวัสดุใช้ปูรองพื้นในบริเวณที่พักผลิตผลภายใน ฟาร์ม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมี วัสดุมีพิษ หรือวัตถุ อื่น ๆ ในผลิตผล	NS	NS	**

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน แรงงาน ภาคเกษตร ภายใน ครัวเรือน	จำนวนการ เข้ารับการ ฝึกอบรม	ความถี่ใน การได้รับ การตรวจ แปลงผลิต
4.1.3 ภาชนะที่ใช้บรรจุผลผลิตในการขนส่งผลผลิต ต้อง แยกออกจากภาชนะที่ใช้ในการขนย้าย หรือขนส่งสารเคมี ปุ๋ย เพื่อป้องกันการปนเปื้อน	NS	NS	NS
4.1.4 ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ เพื่อการขนถ่ายภายในฟาร์ม ไปยังจุดพักผลผลิต ต้องเหมาะสม มีวัสดุรองภายในภาชนะ เพื่อป้องกันการกระแทก	NS	NS	NS
4.1.5 การจับวางผลผลิตในบริเวณที่พักผลผลิต ต้องระวัง การขูดขีด การกระแทก รวมทั้งความร้อนและแสงแดดที่ทำให้ ให้ผลผลิตขาดคุณภาพ	NS	NS	*
4.1.6 การเคลื่อนย้ายผลผลิตต้องระวังเรื่องความสะอาดและการปนเปื้อน	***	NS	NS
4.2 การควบคุมการกลบของผลิตผลด้วยคุณภาพ			
4.2.1 ทำการคัดเลือกให้ได้ผลิตผลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเท่านั้น	NS	NS	NS
4.2.2 มีพื้นที่ที่รองความเสียหายผลิตผลที่ด้อยคุณภาพออกเป็นสัดส่วน	NS	NS	NS
4.3 การบ่งชี้และการสอบกลับ			
4.3.1 ทำการบันทึกการปฏิบัติงาน ตามแบบบันทึก มีการ ควบคุมเอกสาร และสามารถตรวจสอบกลับได้	NS	NS	NS
5. การบันทึกและควบคุมเอกสาร			
5.1 สภาวะแวดล้อม(อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณน้ำฝน)	NS	NS	***
5.2 พันธุ์ วันปลูก วันถอนแยก	NS	NS	NS
5.3 วันใส่ปุ๋ย วันพ่นสารเคมี และสารชีวอินทรีย์	NS	NS	NS
5.4 การสำรวจศัตรูพืชและวันที่ศัตรูพืชระบาด	NS	NS	NS
5.5 ค่าใช้จ่าย ปริมาณผลผลิต และรายได้	NS	NS	NS
5.6 เอกสารหรือแบบบันทึก ต้องจัดทำให้เป็นปัจจุบันสำหรับ การผลิตในฤดูกาลนั้น ๆ รวมทั้งต้องมีการบันทึกให้ครบถ้วน ลงชื่อผู้ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มีการบันทึก	*	NS	NS

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน แรงงาน ภาคเกษตร ภายใน ครัวเรือน	จำนวนการ เข้ารับการ ฝึกอบรม	ความถี่ใน การได้รับ การตรวจ แปลงผลิต
6. การจัดเก็บและการควบคุมเอกสาร			
6.1 จัดแยกเอกสารให้เป็นหมวดหมู่	NS	NS	*
6.2 เก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อย่างน้อย 3 ปีติดต่อกัน	NS	NS	NS
6.3 ต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง เมื่อมีการปรับแก้ไขหรือทำการเปลี่ยนแปลงเอกสารต่างๆ	NS	NS	NS
7. การจัดการเพื่อให้ได้หน่อไม้ฝรั่งตรงตามพันธุ์ หน่อตรงยอดแน่น และขนาดสม่ำเสมอ			
7.1 การเตรียมแปลง เมล็ดพันธุ์ และการปลูก			
7.1.1 การเลือกพันธุ์			
1) เลือกใช้พันธุ์ที่มีคุณภาพ และให้ผลผลิตสูง การเจริญเติบโตดี เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่	NS	NS	NS
7.1.2 การเตรียมดิน			
1) ไถตากดินกำจัดวัชพืช ไว้ ไม่น้อยกว่า 7 วัน แล้วไถพรวนอีก 1-2 ครั้ง	NS	NS	NS
2) หว่านปุ๋ยขาวหรือดินมาลย์ในกรณีดินมีค่าเป็นกรดต่ำกว่า 6.0 ใช้อัตรา 100-200 กก.ต่อไร่ ก่อนไถพรวนกลับ	NS	NS	NS
3) ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 2 - 4 ตัน/ไร่	NS	NS	NS
7.1.3 การเพาะกล้า			
1) นำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำเย็น 1 คืน แล้วห่อด้วยผ้าขาวบางนำไปวางในที่ชื้นจนกระทั่ง เมล็ดงอก	NS	NS	NS
2) ทำการคลุมสารป้องกันเชื้อราก่อนนำไปปลูกในแปลงเพาะกล้า	NS	NS	NS
3) เตรียมแปลงเพาะกล้ากว้าง 1 ม. ยาว 10 ม. สูงไม่น้อยกว่า 30 ซม. ทำร่องลึก 2 ซม. ห่างกัน 20-25 ซม. หว่านเมล็ด แล้วใช้ฟางคลุมทับ	NS	NS	NS

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน แรงงาน ภาคเกษตร ภายใน ครัวเรือน	จำนวนการ เข้ารับการ ฝึกอบรม	ความถี่ใน การได้รับ การตรวจ แปลงผลิต
7.1.4 การปลูกในแปลง			
1) เตรียมหลุมปลูกลึก 20 ซม. ระยะปลูกระหว่าง หลุม ๆ ละ 30-50 ซม. ระหว่างแถว 100-120 ซม	NS	NS	NS
2) ขยายดินกล้าที่มีอายุ 4-6 เดือน คัดยอดให้เหลือลำ ต้น 15-20 ซม. ปลูกหลุมละ 1 ต้น	NS	NS	NS
3) ใช้เชือกยางหรือเชือกไนลอนกั้นแถวให้ดินตั้งเป็นระเบียบ	NS	NS	NS
7.2 การใส่ปุ๋ย			
7.2.1 ระยะต้นกล้าใช้ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 15 - 20 กก. (2 ปี๊บ) ต่อแปลงเพาะกล้าขนาดประมาณ 1x10 ม.	NS	NS	NS
7.2.2 ระยะกล้าอายุ 1 เดือน ให้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 300-500 กรัม ต่อแปลง 1x10 ม.	NS	NS	NS
7.1.3 ระยะย้ายปลูกใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 25-30 กรัม / หลุม รองก้นหลุม กลบดินหนา 3-5 ซม. เพื่อป้องกันไม่ให้รากสัมผัสกับปุ๋ยโดยตรง	NS	NS	NS
7.2.4 ระยะเจริญเติบโตโดยหลังปลูก หรือหลังปักต้น 1 เดือน ให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ และใส่อีกทุกๆ เดือนๆ ละ 1 ครั้ง รวม 4 ครั้ง	NS	NS	NS
7.2.5 ระยะที่กำลังให้ผลผลิตโดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือ ปุ๋ยเคมีสูตร 15-5-20 อัตรา 25 กก./ไร่ ทุกเดือน	NS	NS	NS
7.2.6 ระยะปักต้น ใช้ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 30 กก./ไร่ หรือเสริมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ 3-5 ต้น/ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ห่าง กัน 6 เดือน	NS	NS	NS
7.2.7 ระยะปักต้น ตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 200 กก./ไร่/ปี แบ่งใส่ 4 ครั้ง ห่างกัน 3 เดือน	NS	NS	NS

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน แรงงาน ภาคเกษตร ภายใน ครัวเรือน	จำนวนการ เข้ารับการ ฝึกอบรม	ความดีใน การได้รับ การตรวจ แปลงผลิต
7.3 การให้น้ำ			
มีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอตามความเหมาะสมของสภาพ พื้นที่ และให้น้ำทันทีหลังไถปุ๋ย	NS	NS	NS
7.4 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช			
7.4.1 การใช้ศัตรูธรรมชาติ			
1) ใช้แตนเบียนไมโครพิทิส ควบคุมหนอนกระทุ้งหอมและ หนอนกระทุ้งผัก	NS	NS	NS
2) ใช้มวนพิศซึ่งเป็นตัวห้ำควบคุมหนอนศัตรูหน่อไม้ฝรั่ง	NS	NS	NS
7.4.2 โรคที่สำคัญและการป้องกันกำจัด			
1) โรคลำต้นไหม้			
1.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	NS	*	*
1.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	NS	NS	NS
2) โรคใบและกิ่งไหม้			
2.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	NS	*	NS
2.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	NS	NS	*
3) โรคเน่าเปื่อย			
3.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผาทำลาย	NS	NS	NS
3.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	NS	NS	NS
4) โรคแอนแทรคโนส			
4.1) ถอนต้นที่เป็นโรคออกเผา	NS	NS	NS
4.2) เมื่อพบโรคให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช	NS	NS	NS
7.4.3 แมลงศัตรูที่สำคัญและการป้องกันกำจัด			
1) หนอนกระทุ้งหอม			
1.1) ทำลายไข่และตัวหนอน	NS	NS	NS
1.2) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	*	NS	NS
1.3) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช	NS	NS	NS

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน แรงงาน ภาคเกษตร ภายใน ครัวเรือน	จำนวนการ เข้ารับการ ฝึกอบรม	ความถี่ใน การได้รับ การตรวจ แปลงผลิต
2) หนอนกระทุ้ง			
2.1) ทำลายไข่และตัวหนอน	NS	NS	*
2.2) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	NS	NS	NS
2.3) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	NS	NS	NS
3) เพลี้ยไฟหอม			
3.1) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	NS	NS	NS
3.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	NS	NS	***
4) หนอนเจาะสมอฝ้าย			
4.1) ใช้ศัตรูธรรมชาติในการกำจัด	NS	NS	NS
4.2) ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง	*	NS	NS
7.5 การป้องกันกำจัดวัชพืช			
1) การใช้วิธีกล โดยใช้วิธีการถอนคราดเก็บซากพืช รากหญ้า หัว และไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลง	NS	*	***
7.6 การไถหน่อ และจำนวนต้น / กอ			
1) เหลือประมาณ 4 - 5 ต้น / กอ	*	*	*
8. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง			
8.1 ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามชนิด อัตรา และเวลา ตามรายละเอียดในวิธีการแก้ปัญหาตามแผนควบคุมการผลิต หน่อไม้ฝรั่งของเกษตรกร			
8.2 ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ได้รับการรับรองจาก บริษัทที่ทำสัญญารับซื้อผลผลิต และทางกลุ่ม	***	NS	*
9. การจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตหน่อไม้ฝรั่งที่ปลอดภัยจากศัตรูพืช	NS	NS	NS
9.1 สำรวจการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืช และโรค โดยสุ่ม นับหนอนกระทุ้งหอม หนอนกระทุ้งฝักและหนอนเจาะสมอฝ้าย ครั้งละ 100 กอต่อไร่ และสุ่มนับเพลี้ยไฟหอม 20 หน่อ หรือ 20 กอต่อไร่ และพบการเกิดโรค	*	NS	NS

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน แรงงาน ภาคเกษตร ภายใน ครัวเรือน	จำนวนการ เข้ารับการ ฝึกอบรม	ความดีใน การได้รับ การตรวจ แปลงผลิต
9.2 เลือกใช้วิธีป้องกันกำจัดที่ถูกต้องและเหมาะสม และทำ การตรวจสอบผลการป้องกันกำจัดทุกครั้งหลังจากปฏิบัติ ป้องกันและกำจัด โดยต้องไม่พบการทำลายของโรคและแมลง ศัตรูพืช	NS	NS	NS
10. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวภายในฟาร์ม			
10.1 วิธีการเก็บเกี่ยว			
10.1.1 ใช้วิธีถอน ด้วยความระมัดระวัง โดยการจับโคน หน่อที่ติดกับดินแล้วดึงขึ้น และกลบโคนหน่อด้วยดินทันทีหลัง ถอนขึ้น	NS	NS	*
10.1.2 ใช้วิธีตัด โดยใช้มีดคมและสะอาดสอดลงไปในดิน ตัดโคนหน่อแล้วตัด	NS	NS	NS
10.1.3 รวบรวมผลผลิตที่เก็บเกี่ยวเสร็จบรรจุลงในภาชนะ ที่สะอาด และทำการขนย้ายไปที่โรงเรือนทันที	NS	NS	NS
10.2 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว			
10.2.1 ทำความสะอาดโคนหน่ออย่างระมัดระวังโดยไม่ให้ ปลายหน่อโคนน้ำ	NS	NS	NS
10.2.2 คัดเลือกหน่อที่ตรง ยอดแน่น สะอาด และต้องไม่มี ร่องรอยการทำลายในผลผลิต ตัดโคนให้เสมอกัน	NS	NS	*
10.2.3 คัดแยกหน่อตามขนาดความต้องการของกลุ่ม และต้องระมัดระวังไม่ให้หน่อชำ	NS	NS	NS
10.2.4 บรรจุหน่อไม้ฝรั่งภายในตะกร้าพลาสติก ยอดต้อง ตั้งขึ้น และใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำพอหมาดคลุมไว้รอการขนส่งไป จำหน่าย	NS	NS	NS
11. การขนส่งผลผลิตไปยังจุดรวบรวม			
11.1 ทำการขนส่งผลผลิตทันที เมื่อปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเสร็จ	NS	NS	NS

ตารางที่ 23 สรุปการเปรียบเทียบการปฏิบัติในการผลิตหน่อไม้ฝรั่งตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
ที่เกษตรกรผู้ปลูกหน่อไม้ฝรั่งปฏิบัติในกระบวนการผลิต (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติ	จำนวน	จำนวนการ	ความถี่ใน
	แรงงาน	เข้ารับการ	การได้รับ
	ภาคเกษตร	ฝึกอบรม	การตรวจ
	ภายใน		แปลงผลิต
	ครัวเรือน		
12. การควบคุมการคละปนของผลผลิตด้วยคุณภาพในจุด			
รวบรวม			
12.1 เจ้าหน้าที่รับผลผลิตตรวจสอบการคละปนของผลผลิต ที่ไม่ได้ขนาดมาตรฐาน และคัดแยกออกทันที	NS	NS	*
12.2 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบการคละปน และคัดแยกผลผลิต หน่อไม้ฝรั่งที่มีศัตรูทำลายออกทิ้งให้ห่างจากผลผลิตที่ได้ คุณภาพ	NS	NS	NS
* หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05			
** หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01			
*** หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001			
NS หมายถึง Non Significant			

